

ความพยายามจัดการปัญหาเกาหลีเหนือลัทธิพัท้วชาวญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาลอาเบะ จีนโซ ปี 2018-2019

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

JAPAN'S MANAGEMENT OF THE ABDUCTION ISSUE WITH NORTH KOREA UNDER THE
ABE ADMINISTRATION DURING 2018-2019

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in International Relations

Department of International Relations

FACULTY OF POLITICAL SCIENCE

Chulalongkorn University

Academic Year 2020

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อสารนิพนธ์

ความพยายามจัดการปัญหาเกาหลีเหนือลัทธิพัชชวาท์ชาวญี่ปุ่น
ภายใต้รัฐบาลอาเบะ จีนโซ ปี 2018-2019

โดย

น.ส.ธนิดา ปะวะไซ

สาขาวิชา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล

คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พิสุทธิ์ บุชบาร์ตัน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กษิร ชีพเป็นสุข)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ธนิดา ปะวะโซ : ความพยายามจัดการปัญหาเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่นภายใต้
รัฐบาลอาเบะ ชินโซ ปี 2018-2019. (JAPAN'S MANAGEMENT OF THE
ABDUCTION ISSUE WITH NORTH KOREA UNDER THE ABE ADMINISTRATION
DURING 2018-2019) อ.ที่ปรึกษาหลัก : ผศ. ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล

สารนิพนธ์ฉบับนี้มีมุ่งศึกษาท่าทีของรัฐบาลอาเบะ ชินโซ ต่อเกาหลีเหนือ ในเรื่องของการจัดการปัญหาการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือในช่วง ค.ศ. 2018 และ ค.ศ. 2019 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสาเหตุที่รัฐบาลอาเบะ แสดงท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือในประเด็นการจัดการการลักพาตัว โดยใน ค.ศ. 2018 เกาหลีเหนือมีท่าทีเป็นมิตรต่อสหรัฐฯ และยินยอมในการยุติการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงระวังเกาหลีเหนือ เพราะเชื่อว่าเกาหลีเหนือไม่ได้จริงจังต่อการเป็นมิตรกับสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลญี่ปุ่นจึงใช้โอกาสนี้ให้ทางสหรัฐฯ ช่วยเจรจาให้เกาหลีเหนือเร่งคลี่คลายประเด็นการลักพาตัว แม้สหรัฐฯ ช่วยญี่ปุ่นแล้ว แต่เกาหลีเหนือกลับไม่ยอมเจรจากับญี่ปุ่น ยิ่งทำให้รัฐบาลอาเบะ กังวลต่อพฤติกรรมเกาหลีเหนือ

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายในประเทศมีผลต่อการแสดงออกต่อนโยบายต่างประเทศ โดยในกรณีนี้ ได้แก่ ทักษะผู้นำของอาเบะ ที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยมของพรรค LDP ร่วมสนับสนุนในด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคง ทำให้เขามีทัศนคติแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ และต้องการขยายขอบเขตหน้าที่ของกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น (SDF) และยังมีปัจจัยภายในจากภาคประชาสังคมคือ กลุ่มสมาคม Kazokukai กับ Sukukai ที่มีบทบาทในการผลักดันให้รัฐบาลแก้ไขปัญหาการลักพาตัว และ กลุ่มสื่อมวลชนญี่ปุ่น ที่ขยายประเด็นการลักพาตัวและยังทำให้ประชาชนรับรู้ในปัจจุบัน ปัจจัยทั้งหมดนี้เป็นตัวแปรสำคัญในการผลักดันให้รัฐบาลญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือ

สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ลายมือชื่อนิสิต

ปีการศึกษา 2563 ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษา ผศ.ดร.ธีวินท์ สุพุทธิกุล ที่เสียสละเวลามาให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา ผลักดันจนสอบรอบแรก

และขอขอบคุณอาจารย์คณะกรรมการ อาจารย์พงศ์พิสุทธิ์ และ อาจารย์กษิร ที่ช่วยแก้ไขแนะนำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณหยีจิ่ง เพื่อน MAIR17 อั้น พี่ออย ผิง ข้าวตุ พี่อ้อบ และเพื่อนๆที่ช่วยเหลือกันมา ที่ขาดไม่ได้เลยคือครอบครัว ใหม่

และเพื่อนๆที่ยังเป็นกำลังใจให้กันเสมอมา ขอบันทึกเป็นความทรงจำดีๆ

ธนิดา ปะวะโฮ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
บทที่ 1	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามในการวิจัย	5
สมมติฐานในการวิจัย	5
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	6
ทบทวนวรรณกรรม.....	6
กรอบการวิเคราะห์	9
ระเบียบวิธีวิจัย	12
หลักโครงสร้างสารนิพนธ์	13
บทที่ 2 ประเด็นการลักพาตัวและการแก้ปัญหาระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือ ระหว่างปี 1990-2017	15
2.1 จุดเริ่มต้นของการลักพาตัว.....	15
2.2 พัฒนาการการแก้ปัญหาลักพาตัวระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ	17
2.2.1 ช่วงปี 1990-1999 : ญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือเริ่มเจรจากันเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต	18
2.2.2 ช่วงปี 2000-2010 เกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นและให้คนญี่ปุ่นกลับมาชั่วคราว	22

2.2.3 ช่วงปี 2010-2017 Abe กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีและพยายามเสริมสร้างความมั่นคงทางกองกำลังญี่ปุ่น และการแก้ปัญหาการลักพาตัว.....	26
บทที่ 3 ท่าทีของรัฐบาลญี่ปุ่นและบทบาทภาคประชาสังคม ต่อการจัดการประเด็นการ ลักพาตัวกับเกาหลีเหนือ ใน ค.ศ. 2018 -2019.....	31
3.1 ท่าทีของญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 2018 ต่อความสัมพันธ์ของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือ	33
3.1.2 ท่าทีของญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 2019 ต่อความสัมพันธ์ของสหรัฐฯและเกาหลีเหนือ	37
3.2 ความเป็นมาของบทบาทภาคประชาสังคมในการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวชาวญี่ปุ่น.....	39
บทที่ 4 ปัจจัยใดที่ผลักดันให้ญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาลอาเบะ ชินโซ ในช่วงค.ศ. 2018-2019 มีท่าทีระแวดระวังต่อเกาหลีเหนือในประเด็นการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่น	48
4.1 ทศนะและเป้าหมายทางการเมืองของผู้นำอนุรักษ์นิยม	49
4.1.1 ประสบการณ์ที่สั่งสมมากับประเด็นเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่น.....	50
4.1.2 แนวทางอนุรักษ์นิยมของ Abe และพรรค LDP	55
4.2 กลุ่มภาคประชาสังคม	58
4.2.1 กลุ่มสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว Kazokukai กับ Sukukai	59
4.2.2 สื่อมวลชนญี่ปุ่น.....	64
บทที่ 5 สรุป.....	67
บรรณานุกรม.....	73
ประวัติผู้เขียน.....	75

บทที่ 1

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในช่วงปี 2018 -2019 นับตั้งแต่ Donald Trump ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ ท่าทีที่ดูแข็งกร้าวของ Trump ไม่มีใครคิดว่าเขาจะได้แสดงความเป็นมิตรต่อ Kim Jong Un ได้ เขาได้แสดงท่าทีเข้าหาเกาหลีเหนือเป็นอย่างมาก มีการพบปะเจรจาหลายครั้ง จากท่าทีความสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไปนี้ ญี่ปุ่นซึ่งเป็นพันธมิตรของสหรัฐฯ จึงใช้โอกาสครั้งนี้ขอให้ทางสหรัฐฯ ช่วยผลักดันเกาหลีเหนือให้คลี่คลายกรณีพลเมืองญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวไปตั้งแต่ทศวรรษ 1970 – 1980 กลับมา

ในช่วงปี 2018 -2019 นั้น ท่าทีของผู้นำ Kim Jong Un มีความเป็นมิตรและพร้อมเข้าหาประเทศที่มีบทบาทสำคัญต่อเกาหลีเหนือ ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ดีว่าคาบสมุทรเกาหลีจะสงบอีกครั้ง แต่กลายเป็นว่า มีเพียงญี่ปุ่นที่กลับมีท่าทีระแวงระวังต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ แม้ญี่ปุ่นเองพยายามขอให้สหรัฐฯ ช่วยผลักดันความสัมพันธ์ของญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือโดยการแก้ปัญหาเรื่องการลักพาตัวก่อน นั่นคือการส่งผู้ที่ถูกลักพาตัวกลับมา โดยปัญหาการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่นนั้นเกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1970 - 1980 และสัญลักษณ์ของปัญหานี้คือ Yokota Megumi ที่หายตัวไป และพ่อแม่ของเธอได้เรียกร้องถึงชีวิตของลูกสาวของพวกเขาที่ยังคงเป็นปริศนาว่าเธอมีชีวิตรอยู่หรือไม่ เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน ค.ศ. 2020 นาย Yokota Shigeru ผู้ดำเนินการสมาคม Kazokukai (The Association of Families of Victims Kidnapped by North Korea) ได้เสียชีวิตลง เขาคือบิดาของ Yokota Megumi ที่ได้ถูกลักพาตัวไปตั้งแต่อายุ 17 ปี จากจังหวัดบ้านเกิดตัวเอง บิดาและมารดาของ Megumi ได้ดำเนินการเรียกร้องการหาตัวลูกสาวของเขามาตลอดจนเป็นประเด็นโด่งดังในช่วงปี ค.ศ. 2002 ที่มีการยอมให้ผู้ที่ถูกลักพาตัวมาเยี่ยมบ้านเกิดตัวเองที่ญี่ปุ่นเนื่องจาก Megumi ไม่ได้กลับมาด้วย เรื่องราวของลูกสาวได้ถูกนำไปเผยแพร่และเป็นกรณีศึกษาแก่ผู้สนใจเปรียบเหมือนตัวแทนของปัญหาการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นโดยเกาหลีเหนือ

การลักพาตัวของเกาหลีเหนือได้สร้างความไม่มั่นคงและไม่ปลอดภัยต่อญี่ปุ่น เพราะมีพลเมืองญี่ปุ่นจำนวนมากที่สูญหายไปในช่วงทศวรรษ 1970-1980 ซึ่งเป็นช่วงที่ทางเกาหลีเหนือได้ลักพาตัวคนต่างชาติ รวมถึงคนไทยด้วย นั่นคือ อโนซา บินจ้อย ที่ทางการไทยได้ทราบว่าเธอถูกลักพาตัวจากเกาะมาเก๊าในปี ค.ศ. 1978 เช่นกัน ต่อมาเริ่มเกิดการเรียกร้องเรื่องการลักพาตัวจากญาติและครอบครัวเหยื่อของผู้ที่ถูกลักพาตัว ทำให้ประเด็นนี้ขยายวงกว้าง นำไปสู่การใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของนักการเมืองญี่ปุ่นในการใช้หาเสียงของพวกเขา เรื่องราวของการลักพาตัวได้ถูกนำเสนอสู่การเจรจาระหว่างประเทศตั้งแต่ทศวรรษ 1990 ในช่วงปี 1991 กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นได้นำเอาเรื่องนี้เข้าสู่การ

เจรจา เปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือ (Normalization) แต่ทางเกาหลีเหนือปฏิเสธ และจบการเจรจาฝ่ายเดียวทำให้หยุดการเจรจาเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตไป¹ ในปี 1997 นักการเมืองที่แม่อยู่กันคนละครคนได้ร่วมมือกันแบบข้ามพรรคเพื่อสนับสนุนสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว ซึ่งเป็นธรรมดาที่การร่วมมือกันครั้งนี้ประกอบด้วยนักการเมืองที่ต่อต้านคอมมิวนิสต์และนักการเมืองที่หวังผลประโยชน์ทางการเมืองเข้าร่วมด้วย แต่ที่น่าประหลาดใจคือไม่เพียงมีแต่นักการเมืองจากพรรค LDP (Liberal Democratic Party) ยังมีนักการเมืองของพรรค DPJ (Democratic Party of Japan) ร่วมเป็นกรรมการขององค์กรอีกด้วย² ในปีเดียวกันนี้เองฝ่ายญาติผู้ที่ถูกลักพาตัวได้ก่อตั้งสมาคมช่วยเหลือชาวญี่ปุ่นที่ถูกเกาหลีเหนือลักพาตัวไป ชื่อ *Kazokukai* (The Association of the Families of Victims Kidnapped by North Korea) และอดีตนักการเมืองที่ต้องการผลักดันเรื่องประเด็นลักพาตัวให้ขยายวงกว้างออกไปได้ก่อตั้งอีกสมาคมใน ค.ศ. 1998 ชื่อ *Sukukai* (The National Association for the Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) ซึ่งทำให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่ทางเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไปจริงๆ การออกมาทำกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่เรื่องเกาหลีเหนือการลักพาตัวคนญี่ปุ่นของสมาคมทั้งสอง ทำให้รัฐบาลไม่ได้นิ่งนอนใจต่อความปลอดภัยของพลเมืองในประเทศ จึงทำให้ผู้นำของญี่ปุ่นไม่ล้มเลิกความพยายามนำเอาเรื่องลักพาตัวเข้าเจรจากับทางเกาหลีเหนือ ความพยายามของญี่ปุ่นมีความคืบหน้ามากใน ค.ศ. 2002 รัฐบาล Koizumi Junichiro ที่ได้สร้างปรากฏการณ์การเข้าพบ Kim Jong Il ที่กรุง Pyongyang พร้อมกับหารือเรื่องการลักพาตัวในเดือนกันยายน ค.ศ. 2002 และผู้นำเกาหลีเหนือได้ยอมรับว่า ฝ่ายเกาหลีเหนือได้ลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไปจริง ซึ่งขัดกับช่วงก่อนหน้านี้ที่ได้ปฏิเสธมาตลอด และการเจรจານี้ได้นำไปสู่การพาตัวชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวไปกลับมาเยือนญี่ปุ่น ซึ่งก่อนหน้านี้ยังไม่มีผู้นำใดที่เจรจากับเกาหลีเหนือยอมรับ และนำไปสู่การให้ผู้ที่ถูกลักพาไปกลับมาเยี่ยมบ้านเกิดตัวเองที่ญี่ปุ่นได้ อย่างไรก็ตาม ปัญหาเกิดขึ้นเมื่อรัฐบาลของ Koizumi ไม่ทำตามข้อตกลงของเกาหลีเหนือ นั่นคือการไม่ส่งผู้ที่ถูกลักพาตัวกลับไปเกาหลีเหนือทั้งที่ตกลงกับทางเกาหลีเหนือว่าจะให้พวกเขาเดินทางมาญี่ปุ่นชั่วคราวเท่านั้น อีกทั้งมีประเด็นของ Yokota Megumi ที่เชื่อว่ายังมีชีวิตอยู่ แต่เกาหลีเหนืออ้างว่าได้เสียชีวิตไปแล้ว ความคืบหน้าของการเจรจาเรื่องการลักพาตัวจึงหยุดชะงักไป

¹ Keiji Nakatsuji, "Prime minister in command: Koizumi and abduction question revisited," *Ritsumeikan Kokusai Kenkyu* 21, no. 3 (2009): 207.

² Ibid.

จนมาถึงช่วง ค.ศ. 2017 Donald Trump ได้เป็นประธานาธิบดีสหรัฐฯ นโยบายอันแข็งกร้าวของเขามีผลอย่างมากต่อเกาหลีเหนือ เขาได้ใช้ยุทธศาสตร์ Maximum Pressure and Engagement เพื่อต้องการให้นานาชาติคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ เนื่องจากเกาหลีเหนือไม่ยอมยุติโครงการพัฒนานิวเคลียร์ แต่เกาหลีเหนือกลับตอบโต้ต่อสหรัฐฯ ด้วยการพัฒนาขีปนาวุธข้ามทวีปอีกทั้งยังขู่ว่าจะใช้กับสหรัฐฯ ทำให้ Trump ออกมาข่มขู่ว่า “เกาหลีเหนือไม่ควรคุกคามข่มขู่สหรัฐฯ ไปมากกว่านี้แล้ว ไม่งั้นจะเจอกับไฟและความโกรธที่โลกไม่เคยเห็น” และยังคงเป็นสงครามน้ำลายระหว่างกัน โดย Trump เรียก Kim ว่า “Rocket Man” ในที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ทำให้ Kim ตอบโต้ด้วยแถลงการณ์ต่อ Trump ว่าเป็น “ผู้นำสติเลอะเลือน” ที่ทำของทั้งสองประเทศต่างไม่เป็นมิตรต่อกัน การทำทลายและพฤติกรรมที่ไม่อ่อนข้อของเกาหลีเหนือ ทำให้สหรัฐฯ เพิ่มความกดดันต่อเกาหลีเหนือทั้งทางกองกำลังในคาบสมุทรเกาหลี และการกดดันประเทศที่ส่งสินค้าให้เกาหลีเหนือนำไปพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ ซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นเองดำเนินตามนโยบายของสหรัฐฯ และยังช่วยอำนวยความสะดวกช่วยเหลือด้านการขนส่งกองกำลังของสหรัฐฯ เช่นกัน เดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2017 Trump ได้มาเยือนญี่ปุ่นครั้งแรกในฐานะประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี Abe ได้พา Trump เข้าพบกับญาติของผู้ที่ถูกลักพาตัว ทำให้ Trump สัญญาที่จะช่วยเหลือรัฐบาลญี่ปุ่นในการพาพวกเขากลับมา นอกจากนี้ปัญหาการลักพาตัวแล้วการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ การทดลองยิงขีปนาวุธในทะเล ส่งผลต่อความไม่สงบในคาบสมุทรเกาหลีและประเทศญี่ปุ่น ทำให้ไม่ปลอดภัยต่อเกาหลีใต้และญี่ปุ่น สหรัฐฯ ซึ่งมีบทบาทต่อพื้นที่บริเวณนี้จึงต้องการยับยั้งพฤติกรรมที่คุกคามของเกาหลีเหนือเหมือนกับผู้นำคนก่อนๆ ของสหรัฐฯ ทำให้ Trump ต้องการจัดการปัญหาโดยมีเป้าหมายให้เกาหลีเหนือหยุดการพัฒนานิวเคลียร์

ผลของยุทธศาสตร์ Maximum Pressure ของสหรัฐฯ ทำให้เกาหลีเหนือเปลี่ยนท่าทีเป็นมิตรใน ค.ศ. 2018 Kim ประกาศที่จะเข้าหานานาชาติมากขึ้น และความต้องการของ Trump ได้เกิดขึ้นจริงในเดือนมีนาคม เมื่อเจ้าหน้าที่อาวุโสของเกาหลีใต้ที่เพิ่งกลับมาจากกรุง Pyongyang ได้รายงาน ว่า Kim Jong Un ต้องการพบกับ Trump และ Trump ได้ตอบตกลงทันที³ เป็นโอกาสที่ทั้งสองฝ่ายจะได้เจรจาเพื่อยุติเรื่องนิวเคลียร์ การที่ Trump ได้มีโอกาสที่จะเจรจากับ Kim ในช่วงเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2018 ในการประชุม Singapore Summit นั้น อาจจะส่งผลดีต่อญี่ปุ่นด้วย แต่ก่อนที่ทั้งสองฝ่ายจะพบกัน เมื่อนายกรัฐมนตรี Abe ทราบว่า Trump ตกลงที่จะพบกับ Kim นั้น เขามีท่าที

³ Glyn Ford, *Talking to North Korea, Conclusion After Singapore*, (London: Pluto Press, 2018), 241..

ไม่แน่ใจและไม่เห็นด้วยกับการที่สหรัฐฯ กับเกาหลีเหนือจะพบกัน และ Abe ได้ออกมาเตือนสหรัฐฯ ว่าการที่เกาหลีเหนือยอมหันมาเจรจา เพื่อต้องการที่จะซื้อเวลาเท่านั้น เขากล่าวว่า “การเจรจาเพื่อผลประโยชน์เป็นการเจรจาที่ไร้ประโยชน์ และพวกเราไม่ควรที่จะผ่อนปรนการคว่ำบาตรเพียงเพราะเกาหลีเหนือยินดีที่จะเจรจา”⁴ จากประโยคดังกล่าวแสดงชัดว่า ฝ่ายญี่ปุ่นไม่ได้ยินดีต่อการเจรจา และไม่ได้ยินดีต่อการที่เกาหลีเหนือเปลี่ยนแปลงท่าทีหากยังไม่สามารถล้มเลิกการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ได้อย่างสิ้นเชิง ฝ่ายญี่ปุ่นจะไม่เจรจากับเกาหลีเหนือ การที่ภูมิศาสตร์ญี่ปุ่นอยู่ใกล้กับเกาหลีเหนือทำให้ญี่ปุ่นประสบกับเหตุการณ์ที่เกาหลีเหนือทดลองยิงขีปนาวุธเข้าใกล้อาณาเขตญี่ปุ่นอยู่บ่อยครั้ง แม้เกาหลีเหนือจะถูกนานาชาติสั่งห้าม หรือคว่ำบาตร ไม่ได้ทำให้เกาหลีเหนือยุติการทดลองอาวุธ จึงส่งผลให้ญี่ปุ่นยังคงไม่ไว้วางใจต่อการกระทำในครั้งใหม่ของเกาหลีเหนือ อีกทั้งนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo เองได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการปัญหาการลักพาตัวตั้งแต่ ค.ศ. 1988 ในช่วงที่เขาทำหน้าที่เป็นเลขาส่วนตัวให้กับพ่อของเขาคือนาย Abe Shintaro ที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรค LDP และได้เริ่มต้นสืบค้นประเด็นนี้เมื่อเขาได้มีตำแหน่งในสภา จนได้มีบทบาทในการจัดการประชุมระหว่างผู้นำญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือใน ค.ศ. 2002 จึงทำให้เห็นถึงพฤติกรรมของเกาหลีเหนือในความจริงใจในเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต อย่างไรก็ตาม Abe ได้เปลี่ยนท่าทีคล้ายตามผู้นำสหรัฐฯ และทางญี่ปุ่นเองยินดีที่จะหันหน้าเข้าหาเกาหลีเหนือตามสหรัฐฯ โดยญี่ปุ่นต้องการที่จะแก้ปัญหาเรื่องการลักพาตัวก่อน จึงอยากให้ฝ่ายสหรัฐฯ ใช้โอกาสที่จะได้พบกับเกาหลีเหนือпуทางให้ฝ่ายญี่ปุ่นเช่นกัน

การพบกันของ Trump และ Kim ใน Singapore Summit ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2018 เป็นสัญญาณที่ดีเมื่อเกาหลีเหนือตกลงที่จะละเลิกการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ และสหรัฐฯ ต้องการที่จะดำเนินการเรื่องนี้โดยเร็วการประชุมครั้งนี้ทำให้สหรัฐฯ ได้ยกเลิกการฝึกทางทหารร่วมกันกับเกาหลีใต้ แต่กลับส่งผลให้ญี่ปุ่นเกิดความรู้สึกกังวลใจ ญี่ปุ่นเองได้แสดงความเป็นห่วงต่อการที่ Trump นัดพบกับ Kim ที่ Singapore ด้วย⁵ และเมื่อผลของการเจรจาออกมาในแนวทางที่สหรัฐฯ ลดความแข็งแกร่งลง ฝ่ายญี่ปุ่นจึงมีความกังวลมากขึ้นไปอีกโดยกลัวว่าอาจจะส่งผลให้ Trump ยกเลิกความร่วมมือทางทหารกับญี่ปุ่นเช่นกัน เพื่อสร้างความสบายใจให้กับเกาหลีเหนือที่จะนำไปสู่การยุติการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์และสร้างสันติภาพในภูมิภาค แม้จะมีความกังวลใจแต่อาจจะเป็นหนทางนำไปสู่

⁴ “Japanese PM Shinzo Abe warns North Korea talks could be ploy,” DWnews, accessed April 13, 2021, <https://www.dw.com/en/japanese-pm-shinzo-abe-warns-north-korea-talks-could-be-ploy/a-42878880>

⁵ Kurumi Mori and Emi Nobuhiro, “For Abe, Japanese abductees bigger issue than missiles in Trump-Kim summit,” Politics, *Japan Times*, June 7 2018, <https://www.japantimes.co.jp/news/2018/06/07/national/politics-diplomacy/abe-japanese-abductees-bigger-issue-missiles-trump-kim-summit/>.

การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือ ญี่ปุ่นจึงหันมาเจรจากับเกาหลีเหนือ ความตั้งใจของ Abe สำหรับการเข้าพบกับ Kim ในครั้งนี้ คือต้องการที่จะสะสางเรื่องปัญหาการลักพาตัวพลเมือง ญี่ปุ่นก่อน เพื่อจะนำไปสู่การเจรจาที่เป็นพันธมิตรกันมากขึ้น ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญในการที่ผู้นำทั้งสอง จะต้องแก้ไขปัญหานี้ก่อน และต้องมีสหรัฐฯ เข้ามาช่วยประสานความสัมพันธ์เช่นกัน Abe พยายาม เข้าพบกับ Kim ในโอกาสต่างๆ ที่ฝ่ายเกาหลีเหนือได้เข้าร่วมประชุมด้วยตั้งแต่ปี 2018 จนถึงปี 2019 แต่กลับถูกปฏิเสธ จนกระทั่งเมื่อมีการประชุมที่เวียงจันทน์ ในปี 2019 Trump และ Kim ไม่สามารถ ตกลงกันได้ ความหวังที่เกาหลีเหนือจะเลิกพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์นั้นห่างไกลออกไป และการนำผู้ที่ถูก ลักพาตัวกลับมาที่ญี่ปุ่นจึงต้องยุติไป จึงเป็นคำถามที่ว่า ปัจจัยใดที่ผลักดันทำให้ญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาลอา เบะ ชินโซ ในช่วง ค.ศ. 2018-2019 มีท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือในเรื่องการจัดการปัญหาการ ลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่น

คำถามในการวิจัย

ปัจจัยใดที่ทำให้ญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาลอาเบะ ชินโซ ในช่วง ค.ศ. 2018-2019 มีท่าทีระแวงระวัง ต่อเกาหลีเหนือในเรื่องการจัดการปัญหาการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่น

สมมติฐานในการวิจัย

สาเหตุที่รัฐบาลญี่ปุ่น มีท่าทีที่ระแวงระวังต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ มาจากปัจจัยภายในรัฐ ได้แก่

1.1 การเรียกร้องความเป็นธรรมจากญาติของผู้ที่ถูกลักพาตัวไปที่มีบทบาทมากในสังคมการเมือง ภายใน โดยใช้สื่อมวลชนเป็นตัวกระจายประเด็นการลักพาตัว และยังทำให้เรื่องนี้ยังคงอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้รัฐบาลต้องดำเนินการแก้ไขปัญหา

1.2 แนวคิดของนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo ที่ไม่ไว้วางใจต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ เนื่องจาก ก่อนที่เขาจะเป็นนายกรัฐมนตรี Abe เป็นผู้ที่มีบทบาทต่อประเด็นเรื่องการลักพาตัว และเมื่อเขามี อำนาจในฐานะนายกรัฐมนตรี เขาจึงต้องการจัดการเรื่องการลักพาตัวให้จบสิ้นในระหว่างที่เขายังมี อำนาจอยู่ แต่ยังคงเผชิญกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปมาของเกาหลีเหนือ นอกจากแนวคิดของ Abe เอง

แล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากพรรค LDP ที่มีแนวคิดอนุรักษ์นิยมเน้นยุทธศาสตร์ความมั่นคง และต้องการเพิ่มขีดความสามารถทางการทหาร เพื่อต้องการคานอำนาจกับจีนที่กำลังมีอิทธิพลมากขึ้น

วัตถุประสงค์ในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความเป็นมาของปัญหาการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่นโดยเกาหลีเหนือ
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้ฝ่ายญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงระวังต่อประเด็นการจัดการปัญหาการลักพาตัวในปี 2018-2019
3. เพื่อศึกษาท่าทีของญี่ปุ่นต่อการปรับความสัมพันธ์กับสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือปี 2018-2019

ทบทวนวรรณกรรม

ปัญหาความมั่นคงอย่างหนึ่งในญี่ปุ่นคือเรื่องความปลอดภัยของประชาชนในประเทศ ในทศวรรษ 1970 และ 1980 เกาหลีเหนือได้ลักพาตัวชาวต่างชาติทั้งเกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และชาติอื่นๆ เพื่อนำเอาตัวตนของผู้ที่ถูกลักพาตัวมาสวมรอยและลอบเข้ามาทำร้ายผู้นำในเกาหลีใต้หรือสร้างสถานการณ์ขึ้น การลักพาตัวบุคคลเหล่านั้นจึงเกิดขึ้นโดยชาวเกาหลีเหนือได้เข้าไปในพื้นที่ของประเทศเป้าหมายซึ่งถือว่าการละเมิดกฎหมายและอธิปไตยของประเทศนั้น แต่กว่าที่เรื่องนี้จะมีการเปิดเผยได้กินเวลาผ่านไปหลายสิบปี เมื่อถึงทศวรรษ 1990 ญี่ปุ่นได้ยกเอาเรื่องการลักพาตัวแทรกเข้ามาเจรจาแก้ปัญหา กับเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเกาหลีเหนือ จากเรื่องนี้จึงทำให้เกิดคำถามกว้างว่า ญี่ปุ่นได้จัดการปัญหาผู้ที่ถูกลักพาตัวโดยชาวเกาหลีเหนืออย่างไร โดยผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมจากคำถามนี้ และได้ประเด็นดังต่อไปนี้ในการจัดการการลักพาตัวของญี่ปุ่น

1. อิทธิพลของนักการเมืองต่อประเด็นการลักพาตัว

Brad Williams และ Erik Moberg กล่าวสรุปในบทความ “Explaining Divergent Responses to the North Korea Abductions Issue in Japan and South Korea” ว่าประเด็น

ที่เกาหลีเหนือลักพาตัวชาวเกาหลีใต้และญี่ปุ่นไปนั้น สิ่งแวดล้อมทางการเมืองส่งผลให้ประเด็นการลักพาตัวผิดเพี้ยนไป ไม่ได้ถูกนำเสนอในแง่ของการปกป้องประชาชน แต่กลับเป็นประเด็นที่ต้องการฟื้นฟูความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือแทน และกลายเป็นการถกเถียงกันเรื่องการรวมประเทศเกาหลี นอกจากนี้ฝ่ายฟื้นฟูแนวคิดชาตินิยมได้ใช้ประเด็นเรื่องของการละเมิดอธิปไตย ซึ่งเป็นจุดที่ช่วยอธิบายได้ว่าทำไมนักการเมืองหัวอนุรักษ์นิยมจึงประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนประเด็นยอดนิยมอย่างเรื่องการลักพาตัว และยังมีบทความของ Keiji Nakatsuji ระบุว่ามียุทธศาสตร์ของนักการเมืองที่ต้องการแก้ไขปัญหาการลักพาตัว ได้ร่วมมือกันข้ามพรรคเพื่อสนับสนุนองค์กรที่ช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว⁷ และบทความของ Alexis Dudden ใน *Apologies All Around* ยังวิเคราะห์ว่าประเด็นการลักพาตัวยังมีความดึงดูดในทางการเมือง ดึงดูดความสนใจจากสื่อสาธารณะระดับโลกและเห็นบทบาทการเรียกร้องจากญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือ⁸ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากรณีที่นักการเมืองมาเกี่ยวข้องจะทำให้ประเด็นเหล่านั้นยิ่งทวีความสำคัญขึ้นไปอีก และนักการเมืองเองได้ประโยชน์และสร้างฐานเสียงเพิ่มขึ้น และในกรณีของนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo เขาได้มีการพูดคุยและช่วยเหลือญาติผู้ถูกลักพาตัวตั้งแต่ก่อนที่เขาจะเข้ามาทำงานการเมือง การเข้ามาในสภาจึงเป็นช่องทางที่ทำให้เขาขยับประเด็นการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวกลับมา และเมื่อเขาได้เป็นนายกรัฐมนตรีจึงให้ความสำคัญกับเรื่องการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว ให้ความสำคัญกับญาติของผู้ถูกลักพาตัว และกำหนดให้เป็นภารกิจของรัฐบาลที่จะต้องจัดการให้เสร็จสิ้น

2. อิทธิพลจากประเทศต่างๆ ที่ทำให้ต้องดำเนินการแก้ไขปัญหาการลักพาตัว

⁶ Erik Moberg and Brad Williams, "Explaining Divergent Responses to the North Korean Abductions Issue in Japan and South Korea," *The Journal of Asian Studies* 69, no. 2 (2010): 531.

⁷ Nakatsuji, "Prime minister in command: Koizumi and abduction question revisited," 207.

⁸ Alexis Dudden, *Trouble Apologies Among Japan, Korea and the United States*, *Apologies All Around*, (New York: Columbia University Press, 2008), 52.

ประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับญี่ปุ่นเป็นหลักในเรื่องการลักพาตัวคือ สหรัฐฯ และเกาหลีใต้ ญี่ปุ่นในฐานะพันธมิตรที่พึ่งพิงสหรัฐฯ เมื่อสหรัฐฯ กำหนดนโยบายเช่นไร ญี่ปุ่นจะคอยสนับสนุน อย่างไรก็ตาม การสร้างความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือในทศวรรษ 1990 นั้น ญี่ปุ่นดำเนินการตามท่าทีของสหรัฐฯ เป็นหลัก มีบทความได้วิเคราะห์ว่านโยบายต่างประเทศของสหรัฐฯ ได้มีอิทธิพลต่อการสร้างความสัมพันธ์ของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือในช่วงทศวรรษที่ 1990⁹ บทความของ Keiji Nakatsuji ได้สรุปความว่า นายกรัฐมนตรี Koizumi Junichiro ได้ยกประเด็นการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นที่เป็นเรื่องภายในประเทศตนเอง เข้าสู่การประชุมสากลเพื่อเป็นการกดดันเกาหลีเหนือ และทำให้เรื่องนี้ยังคงอยู่ในการประชุมร่วมกันหลายประเทศ โดยใช้โอกาสของ Six party talks ซึ่งเป็นการประชุมเจรจา 6 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ เกาหลีเหนือ จีน รัสเซีย และ ญี่ปุ่น เพื่อกดดันเกาหลีเหนืออีกที การที่ญี่ปุ่นจะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเกาหลีเหนือเหมือนกับประเทศอื่นๆ ได้นั้น ญี่ปุ่นจะต้องระงับปัญหาในอดีตให้หมดเสียก่อน โดยเรื่องการลักพาตัวเป็นปัญหาสำคัญที่ทางญี่ปุ่นอยากให้เกาหลีเหนือเปิดเผยและส่งตัวผู้ถูกลักพาตัวกลับมา การที่ญี่ปุ่นจะเปิดการเจรจาโดยพลการอาจจะทำให้ขัดกับนโยบายของสหรัฐฯ ในขณะที่นั้น ดังนั้น การที่จะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือจึงต้องพิจารณาจากท่าทีของประเทศอื่นๆ ด้วย ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าญี่ปุ่นจะเจรจากับเกาหลีเหนือไม่ได้หากสหรัฐฯ ไม่ริเริ่มหรือไม่เห็นด้วย

3. การปรับความสัมพันธ์ให้เป็นปกติ (Normalization) ระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ

ความพยายามที่ญี่ปุ่นต้องการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต หรือ Normalization เป็นเครื่องมือที่ทำให้ญี่ปุ่นติดต่อกับฝ่ายผู้นำเกาหลีเหนือเพื่อเจรจาทะรือกัน การจะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตได้

⁹ Karol Zakowski, Beata Bochorodycz, and Marcin Socha, *Japan's Foreign Policy Making: Central Government Reforms, Decision-Making Processes and Diplomacy*, Prime Minister Koizumi's Policy Towards North Korea, (Switzerland: Springer, 2018), 81..

ระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือจะต้องแก้ไขในปัญหาที่ค้างคากันก่อน ญี่ปุ่นจึงใช้โอกาสนี้เป็นเงื่อนไขก่อนเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต ให้ทางเกาหลีเหนือยืนยันเรื่องการลักพาตัว โดยญี่ปุ่นสงสัยว่าทางเกาหลีเหนือมีส่วนเกี่ยวข้องในการหายตัวไปของพลเมืองชาวญี่ปุ่น ในบทความของ Victor D. Cha กล่าวว่า มองย้อนกลับไปในการเจรจาเพื่อดำเนินการปรับความสัมพันธ์ของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือทั้ง 11 ครั้ง ตั้งแต่ ค.ศ. 1991 ถึง ค.ศ. 2000 ที่ล้มเหลวลง เพราะฝ่ายญี่ปุ่นต้องการทราบถึงชะตากรรมของผู้ที่ถูกลักพาตัวไป แต่เจ้าหน้าที่เกาหลีเหนือตอบกลับด้วยการเดินออกจากการเจรจา¹⁰ ทำให้เห็นว่าการดำเนินการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตของทั้งสองประเทศไม่ประสบความสำเร็จเพราะยังมีประเด็นการลักพาตัวที่ต้องแก้ไข กลายเป็นอุปสรรคต่อการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ

จากบทวิเคราะห์ทั้ง 3 ประเด็น ยังไม่สามารถทำให้เกิดความคืบหน้าในเรื่องการการลักพาตัวมากเท่าใดนัก แม้ความคืบหน้าในยุคของรัฐบาล Koizumi Junichiro ที่ผู้นำ Kim Jong Il ยอมรับว่าเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไปและได้มีการส่งตัวคนญี่ปุ่นกลับมา แต่การเจรจาล่าช้าได้ยุติลงเมื่อมาถึงในยุคปัจจุบันที่มีความเคลื่อนไหวมากขึ้นภายใต้ผู้นำสหรัฐฯ Donald Trump และเกาหลีเหนือมีท่าทีเปิดรับสหรัฐฯ ซึ่งเป็นโอกาสที่ดี แต่ญี่ปุ่นเองกลับมีท่าทีระแวงระวังเกาหลีเหนือ ทำให้ส่งผลต่อการเจรจาในเรื่องปัญหาการลักพาตัว จึงเป็นข้อสงสัยว่า ปัจจัยใดที่ทำให้ญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงเกาหลีเหนือ ต่อการจัดการปัญหาการลักพาตัวภายใต้รัฐบาล Abe Shinzo ปี 2018 - 2019

กรอบการวิเคราะห์

ผู้วิจัยจะใช้กรอบของ Neoclassical Realism เนื่องจากเหตุการณ์การที่ฝ่ายญี่ปุ่นมีท่าทีแสดงออกถึงความระแวงระวัง มาจากปัจจัยภายในของญี่ปุ่นที่มุ่งมองต่อเกาหลีเหนือ การ

¹⁰ Victor D. Cha, "Japan-Korea Relations: Mr.Koizumi Goes to Pyongyang " *Comparative Connections A Triannual E-Journal of Bilateral Relations in The Indo-Pacific* 3, no. 2 (2002): 4.

ดำเนินการของสมาคมช่วยเหลือชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวโดยเกาหลีเหนือ ที่ยังยืนหยัดเรียกร้องให้ เกาหลีเหนือนำตัวพลเมืองญี่ปุ่นกลับมา ซึ่งตรงกับกรอบแนวคิดของทฤษฎีนี้ที่เน้นเรื่องปัจจัยภายในที่ ส่งผลต่อนโยบายต่างประเทศ ทฤษฎี Neoclassical Realism นั้นคล้ายกับ Neo Realism ของ Kenneth N. Waltz ที่จะเน้นในการอธิบายรูปแบบของพฤติกรรมของรัฐที่แสดงออกมากับ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ¹¹ ทั้งสองทฤษฎีนี้มีสมมติฐานเริ่มต้นเหมือนกันคือความขัดแย้งด้าน อธิปไตย และความสำคัญของการกระจายอำนาจแบบสัมพัทธ์ (Relative Power Distribution) แต่ ทฤษฎี Neo Realism ของ Waltz ไม่ใช่ทฤษฎีสำหรับนโยบายต่างประเทศ ทฤษฎีนี้อธิบายถึงแรง กดดันเชิงโครงสร้างระหว่างประเทศทำให้รัฐแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างไร ไม่ได้สนใจถึงผลของแรง กดดันและปัจจัยภายในรัฐมากนัก¹² ซึ่งหมายความว่าทฤษฎีที่เน้นผลลัพธ์ของการเมืองระหว่าง ประเทศ ไม่ได้เน้นกระบวนการภายในที่อาจช่วยอธิบายความแตกต่างหลากหลายของพฤติกรรมรัฐ ในการตอบสนอง ปัจจัยเชิงโครงสร้าง ในขณะที่ Neoclassical Realism เน้นการเมือง ภายในประเทศและนโยบายต่างประเทศในแง่ของการตอบโต้ของรัฐต่อสิ่งกระตุ้นจากภายนอก¹³ จากกรณีของงานวิจัยชิ้นนี้จะเห็นว่าปัจจัยภายในรัฐส่งผลต่อท่าทีของญี่ปุ่นและการแสดงออกทาง นโยบายต่างประเทศ ทำให้ผู้วิจัยเลือกใช้ทฤษฎี Neoclassical Realism ที่เน้นปัจจัยภายใน โดย Gideon Rose อธิบายถึงทฤษฎีนี้ว่า “Neoclassical Realism ถกเถียงว่า ขอบเขตและความ ทะเยอทะยานของนโยบายต่างประเทศจะถูกขับเคลื่อนเป็นอย่างแรกและสำคัญที่สุดโดยอำนาจเชิง วัสดุแบบสัมพัทธ์ (Relative Material Power) แต่เชื่อว่าผลกระทบของขีดความสามารถของอำนาจ ในนโยบายต่างประเทศส่งผลในทางอ้อมและซับซ้อน เพราะปัจจัยที่นำไปสู่นโยบายต่างประเทศต้อง

¹¹ Norrin M. Ripsman Steven E. Lobell, Jeffrey W. Taliaferro, *Neoclassical Realism, the State and Foreign Policy* (Cambridge: Cambridge University Press, 2009), 16.

¹² Mentor Beqa, "Neoclassical Realism: Its Promises and Limits as a Theory of Foreign Policy," *European Academic Research* 5, no. 1 (2017): 321.

¹³ Lobell, Ripsman and Taliaferro, "Introduction: Neoclassical realism, the state, and foreign policy," 288.

ถูกกระทำผ่านการแทรกแซงของตัวแปรในระดับรัฐ เช่น ทักษะของผู้กำหนดนโยบายและโครงสร้างภายในรัฐ”¹⁴ กล่าวโดยสรุปคือ ขีดความสามารถแบบสัมพัทธ์จะเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายการต่างประเทศ แต่ที่จริงแล้วยังมีตัวแปรในระดับย่อยแทรกแซงอยู่นั้นคือ ทักษะของผู้นำ หรือ ตัวแปรภายในรัฐที่จะกำหนดนโยบายการต่างประเทศเช่นกัน โดยผู้วิจัยได้ใช้ทฤษฎีของ Neoclassical Realism มาศึกษาวิเคราะห์ มุ่งเน้นปัจจัยภายในการจัดการประเด็นการลักพาตัว ซึ่งได้แก่

1. ทักษะของผู้นำ (Attitude) โดยทักษะของผู้นำในแต่ละยุคสมัยแสดงออกแตกต่างกันไป ในสมัยของนายกรัฐมนตรี Koizumi Junichiro นั้นสามารถที่จะต่อรองเจรจากับผู้นำเกาหลีเหนือ Kim Jong Il เพื่อนำส่งคนญี่ปุ่นกลับประเทศมาได้ เมื่อเปรียบเทียบกับนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo ที่ผ่านสถานการณ์เกี่ยวกับประเด็นการลักพาตัว ตั้งแต่การได้ประสพกับญาติผู้ที่ถูกลักพาตัวมาเรียกร้องขอความช่วยเหลือในขณะที่เขายังไม่ได้มีอำนาจทางการเมือง จนเมื่อเขาได้เข้ามารับตำแหน่งทางการเมือง ได้เป็นผู้จุดประเด็นเรื่องการลักพาตัวให้ได้รับทราบกันมากขึ้น และเป็นผู้ติดตามในเหตุการณ์ ค.ศ. 2002 ที่กรุง Pyongyang รวมทั้งมีเป้าหมายที่ต้องการจัดการให้เรื่องนี้สำเร็จเสร็จสิ้น เขาเห็นถึงพฤติกรรมของเกาหลีเหนือมานาน จึงส่งผลให้เกิดท่าทีไม่ไว้วางใจต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ และ กลุ่มพรรคการเมืองแนวคิดอนุรักษนิยม LDP ที่มีผลต่อทักษะผู้นำเอง โดยในช่วง ค.ศ. 2012 เมื่อ Abe ชนะการเลือกตั้งกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง ต้องเผชิญกับการเป็นมหาอำนาจของจีน Abe มีแนวคิดที่ต้องการทำให้ญี่ปุ่นเข้มแข็งและมีอำนาจอีกครั้ง หลังจากประสบกับปัญหาเศรษฐกิจและภัยพิบัติสึนามิใน ค.ศ. 2011 ทำให้ภาพลักษณ์ญี่ปุ่นดูอ่อนแอลง ความพยายามผลักดันเรื่องกองกำลังของญี่ปุ่นให้เข้มแข็ง การตีความรัฐธรรมนูญเพื่อขยายอำนาจหน้าที่กองกำลังป้องกัน

¹⁴ Steven E. Lobell, *Neoclassic Realism, the State and Foreign Policy*.5

ตนเองของญี่ปุ่น (Self-Defense Forces : SDF) จึงกลายเป็นประเด็นที่ทั้งผู้นำและพรรค LDP ต้องการทำให้เห็นว่าญี่ปุ่นมีความแข็งแกร่งเพื่อต่อกรต่อการคุกคามของจีน และการทดสอบยิงขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ

2. กลุ่มภาคประชาสังคม (Civil Society) กลุ่มภาคประชาสังคมในที่นี้ หมายถึง สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว คือ *Kazokukai* กับ *Sukukai* และกลุ่มสื่อ โดยกลุ่มสมาคมช่วยเหลือผู้ที่ถูกลักพาตัวประกอบด้วยครอบครัวของผู้ที่ถูกลักพาตัวเป็นส่วนใหญ่ พวกเขาได้ก่อตั้งสมาคมเพื่อต้องการผลักดันประเด็นนี้ให้เป็นที่ทราบกันอย่างแพร่หลาย เพื่อมุ่งหวังให้รัฐบาลแก้ไขและนำพาตัวผู้ที่ถูกลักพาตัวไปกลับมาให้ได้ ประเด็นการลักพาตัวที่โด่งดังคือกรณีของ Yokota Megumi เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำญี่ปุ่นไม่สามารถละเลยต่อกลุ่มนี้ได้ และมีอิทธิพลต่อการเรียกร้องความเห็นใจจากประชาชน ทำให้กลุ่มสื่อ เช่น สำนักข่าว ให้ความสนใจและเล่นประเด็นอารมณ์ความน่าสงสารจากเรื่องราวที่มาจากครอบครัวผู้ที่ถูกลักพาตัว สื่อเป็นส่วนสำคัญในการขยายประเด็นของการลักพาตัวและการสื่อถึงอารมณ์ของญาติของผู้ถูกลักพาตัวให้น่าเห็นใจ ทำให้ผู้รับชม เช่น ประชาชนได้รับทราบความเป็นมา ความคืบหน้าของการแก้ไข และเรียกร้องต่อรัฐบาลในการปกป้องชีวิตพลเมืองและแก้ปัญหาโดยเร่งด่วน

ระเบียบวิธีวิจัย

1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพคือศึกษาจากเอกสาร โดยวิเคราะห์จากเอกสารที่เขียนประเด็นเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น ท่าทีของสหรัฐฯ เกาหลีเหนือ และญี่ปุ่นใน ค.ศ. 2018-2019 โดยผู้วิจัยรวบรวมเนื้อหาความเป็นมาจากเว็บไซต์ของกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น (MOFA) ที่บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ และยังมีทั้งแถลงการณ์ ผลการประชุม ใช้ในการ

วิจัยสารนิพนธ์ฉบับนี้ อีกทั้งผู้วิจัยได้รวบรวมข่าวออนไลน์จากเว็บไซต์ *The Japan Times*, *The Diplomat* เป็นต้น ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการแก้ปัญหาเรื่องการลักพาตัวและท่าทีของนายกรัฐมนตรี Abe ที่แสดงออกมา เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้รัฐบาลของ Abe Shinzo แสดงท่าทีไม่ไว้วางใจต่อความพยายามจัดการปัญหาการลักพาตัว การศึกษาจากแหล่งข้อมูลเหล่านี้จะทำให้เข้าใจทั้งความเป็นมาของปัญหาและสาเหตุที่ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่น แสดงออกในท่าทีระแวงวังต่อประเด็นการจัดการปัญหาการลักพาตัวใน ค.ศ. 2018 - 2019

หลักโครงสร้างสารนิพนธ์

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยที่มาและความสำคัญของปัญหา คำถามในการวิจัย สมมติฐานในการวิจัย วัตถุประสงค์ในการศึกษา ทบทวนวรรณกรรม กรอบการวิเคราะห์ และระเบียบวิธีวิจัย

บทที่ 2 อธิบายจุดเริ่มต้นของการลักพาตัว พัฒนาการการแก้ปัญหาของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ นำเสนอจุดเริ่มต้นของสาเหตุการลักพาตัวของเกาหลีเหนือ ที่นำไปสู่การลักพาตัวคนญี่ปุ่นในทศวรรษ 1970-1980 เกิดการเรียกร้องและจัดตั้งสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวชาวญี่ปุ่นที่ถูกเกาหลีเหนือลักพาตัวไปนำไปสู่นโยบายระหว่างประเทศของญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือ เมื่อรัฐบาลญี่ปุ่นต้องการจะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือจะต้องแก้ปัญหาเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นก่อน ซึ่งมีพัฒนาการการแก้ปัญหาของแต่ละยุค

บทที่ 3 ท่าทีของรัฐบาลญี่ปุ่นและบทบาทภาคประชาสังคม ต่อการจัดการประเด็นการลักพาตัวกับเกาหลีเหนือ ใน ค.ศ. 2018 -2019 นำเสนอท่าทีที่ระแวงวังของรัฐบาลญี่ปุ่น ต่อเหตุการณ์ที่สหรัฐฯ เป็นมิตรกับเกาหลีเหนือและฝ่ายเกาหลีเหนือตกลงที่จะยุติการพัฒนานิวเคลียร์ และบทบาทภาคประชาสังคมในญี่ปุ่นที่ต้องการให้รัฐบาลจัดการเรื่องการลักพาตัว

บทที่ 4 วิเคราะห์ปัจจัยภายในตัวแปรสำคัญ นำเสนอปัจจัยภายในญี่ปุ่นที่ส่งผลให้รัฐบาลญี่ปุ่นไม่ไวใจต่อพฤติกรรมที่เป็นมิตรของเกาหลีเหนือและการที่ไม่ยอมรับคำเชิญของผู้นำญี่ปุ่นในการขอพบเพื่อเจรจาเรื่องการแก้ปัญหาการลักพาตัว

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย

บทที่ 2 ประเด็นการลักพาตัวและการแก้ปัญหาระหว่างญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือ ระหว่างปี 1990-2017

การลักพาตัวชาวญี่ปุ่นเกิดขึ้นช่วงทศวรรษ 1970-1980 ที่ฝ่ายเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวต่างชาติไปจำนวนมาก และหนึ่งในเป้าหมายคือชาวญี่ปุ่น เมื่อเรื่องราวต่างๆ ถูกนำมาเปิดเผยโดยชาวต่างชาติที่เคยอาศัยอยู่ที่เกาหลีเหนือ และการสืบสวนจากหน่วยงานความมั่นคงต่างๆ ทำให้ประเด็นนี้กลายเป็นปัญหาระดับประเทศที่ต้องจัดการแก้ไข รัฐบาลญี่ปุ่นต้องการให้ฝ่ายเกาหลีเหนือเปิดเผยข้อมูลที่ญี่ปุ่นสงสัยอยู่ แต่กระบวนการในการจัดการปัญหานี้มีอุปสรรคและยาวนานจนล่วงเลยมาถึงปัจจุบัน ในบทนี้จะกล่าวถึงจุดเริ่มต้นของประเด็นนี้ และ พัฒนาการการแก้ปัญหาของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ

2.1 จุดเริ่มต้นของการลักพาตัว

มีการสืบค้นเรื่องการลักพาตัวว่ามีบันทึก ค.ศ.1946 ที่ลงนามโดย Kim Il Sung ชื่อว่า “การพาตัวคนมีความสามารถจากเกาหลีใต้” (On Transporting Intellectuals from South Korea) และ ค.ศ. 1950 มีบันทึกอีกฉบับของสำนักงานภายในจังหวัด Kangwon ชื่อ “ความร่วมมือต่อการโยกย้ายพลเมืองกรุงโซล” (On the Cooperative Project Concerning the Transfer of Seoul Citizens)¹⁵ ซึ่งเป็นสิ่งยืนยันว่าเกาหลีเหนือได้ลักพาตัวชาวเกาหลีใต้ ในช่วงที่ Kim Il Sung มีบทบาททางการเมืองช่วงทศวรรษ 1940 ถึง 1970 เขามีแนวคิดจูเช่ (Chuche) ในการปกครองประเทศ คือการหาอัตลักษณ์ของตนเอง หรือ เอกลักษณ์ประจำชาติ เพื่อสร้างรัฐที่มีอำนาจ และเป็นรัฐที่ทันสมัยเป็นอิสระ มีแนวคิดที่ต้องการพึ่งพาตนเอง จึงอยากมีอุตสาหกรรมที่ผลิตได้เอง มีเศรษฐกิจจากการเกษตร และมีความสามารถที่จะปกป้องรัฐ และวัฒนธรรมสังคมนิยมที่เข้มแข็ง¹⁶ จากแนวคิดนี้ทำให้เขาตั้งมั่นที่จะนำเอาคนเกาหลีกลับมาในประเทศเกาหลีเหนือเพื่อสร้างชาติ โดยคัดเลือกเฉพาะคนที่มีความ

¹⁵ Richard J. Samuels, "Kidnapping Politics in East Asia," *Journal of East Asian Studies* 10 (2010):375

¹⁶ Tai Sung An, "North Korea From Dictatorship to Dynasty," *Asian Affairs: An American Review* 4, no. 3 (1977): 175.

ฉลาดและความสามารถ ใน ค.ศ.1950 จากบันทึกทั้งสองฉบับ ทำให้มีทหารเกาหลีเหนือไปตามบ้านของประชากรในจังหวัด Kangwon ในบริเวณที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ DMZ (Demilitarized Zone) เพื่อเสาะหาตัวบุคคลที่มีอาชีพเป็นนักข่าว ข้าราชการ และนักเรียน พวกเขาถูกบังคับให้ไปอยู่ที่เกาหลีเหนือ¹⁷ จึงกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการนำคนเข้าประเทศทั้งที่เต็มใจและไม่เต็มใจ

เมื่อผู้นำรุ่นถัดไป Kim Jong Il เข้ามามีบทบาทในทางการเมือง ค.ศ.1974 เขาได้รับผิดชอบด้านปฏิบัติการเกาหลีเหนือต่อเกาหลีใต้และญี่ปุ่น¹⁸ และเขาได้สานต่อนโยบายของ Kim Il Sung ในเรื่องการลักพาตัวและเพิ่มความเข้มข้นและหลากหลาย ช่วงทศวรรษ 1970 เกาหลีเหนือลักพาตัวชาวเกาหลีใต้หลากหลายอาชีพมากขึ้น เช่น ชาวประมง นักเดินเรือ นักเรียน แม้แต่การจี้ผู้โดยสารบนเครื่องบิน การลักพาตัวในยุคนี้คือเน้นทำลายเกาหลีใต้ โดยเกาหลีเหนือได้ลอบสังหารผู้นำเกาหลีใต้ Park Chung-Hee ใน ค.ศ. 1974 แต่ไม่ประสบความสำเร็จ โดยผู้ลอบสังหารเป็นชาวเกาหลีที่อาศัยอยู่ในญี่ปุ่นและฝึกฝึกระบบเกาหลีเหนือ¹⁹ เหตุการณ์นี้จึงทำให้รัฐบาลเกาหลีใต้เพิ่งเล็งข่าวเกาหลีที่อาศัยอยู่ที่ญี่ปุ่นและเดินทางเข้าเกาหลีใต้ จึงทำให้เกาหลีเหนือหันเหเป้าหมายจากพลเมืองเกาหลีใต้ไปสู่พลเมืองญี่ปุ่น เกาหลีเหนือพาพลเมืองญี่ปุ่นมาเพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของระบอบของตนในการมุ่งทำลายเกาหลีใต้ ให้คนญี่ปุ่นสอนภาษาญี่ปุ่นและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแก่สายลับเกาหลีเหนือ²⁰ เพื่อปลอมตัวเป็นคนญี่ปุ่นที่สามารถเดินทางเข้าเกาหลีใต้ได้โดยไม่ถูกสงสัย ซึ่งกรณีของ Yokota Megumi เป็นตัวอย่างหนึ่งของการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น มีข้อมูลว่าเธอถูกกักตัว เพื่อปรับทัศนคติให้เชื่อในระบบ

¹⁷ Samuels, "Kidnapping Politics in East Asia," 375.

¹⁸ An, "North Korea From Dictatorship to Dynasty." 178.

¹⁹ Brad Williams, "Explaining Divergent Responses to the North Korean Abductions Issue in Japan and South Korea." 509

²⁰ Ben Forney Go Myong-Hyun, "Kidnapping as Foreign Policy: North Korea's History of State Sponsored Abductions," (11 Apr 2018: The Asan Institute for Policy Studies, 18 Mar 2021 2018), Foreign Policy. <http://en.asaninst.org/contents/kidnapping-as-foreign-policy-north-koreas-history-of-state-sponsored-abductions/>.

ของเกาหลีเหนือ จากนั้นเธอได้ทำงานสอนภาษาญี่ปุ่นอยู่ที่มหาวิทยาลัย Kim Jong Il Political and Military University และแต่งงานกับผู้ที่ถูกลักพาตัวชาวเกาหลีใต้²¹ จึงเป็นที่มาของการเลือกลักพาตัวชาวญี่ปุ่น เกาหลีเหนือจะนำพวกเขาไปปรับทัศนคติ (Reeducation) และทำงานรับใช้ระบบเกาหลีเหนือนั้นคือการสอนภาษารวมทั้งวัฒนธรรมญี่ปุ่น

2.2 พัฒนาการการแก้ปัญหาลักพาตัวระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ

การแก้ไขปัญหาการลักพาตัวของญี่ปุ่นนั้นเกิดมาตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1990 เป็นต้นมา เนื่องจากในช่วงนั้นรัฐบาลญี่ปุ่นพยายามที่จะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต (Normalization) กับเกาหลีเหนือ เพื่อต้องการรักษาสมดุลทางอำนาจในคาบสมุทรเกาหลี เพราะเป็นช่วงที่สหภาพโซเวียตและจีนหมดอำนาจ อีกทั้งเกาหลีเหนือต้องการญี่ปุ่นเพื่อคานอำนาจกับเกาหลีใต้ เมื่อเป็นโอกาสของญี่ปุ่น กระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่นจึงได้ออกแถลงการณ์ว่าญี่ปุ่นไม่ได้มีนโยบายเป็นศัตรูกับเกาหลีเหนือและพร้อมที่จะเจรจากับเกาหลีเหนือในทุกรูปแบบในประเด็นคาบสมุทรเกาหลีโดยไม่มีข้อเรียกร้อง²² จึงเป็นช่วงที่เกาหลีเหนือและญี่ปุ่นหันมาเจรจาเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต แต่ขณะเดียวกันก็มีเสียงเรียกร้องจากญาติของผู้ถูกลักพาตัว และคดีที่มีผู้หายตัวไปในช่วงทศวรรษ 1980 ที่มีการยืนยันว่าถูกชาวเกาหลีเหนือลักพาตัวไป สร้างความกังวลต่อความปลอดภัยของประชาชนหากรัฐบาลไม่แก้ไขปัญหา นี้ ดังนั้น การลักพาตัวจึงกลายเป็นหนึ่งในเงื่อนไขสำคัญในการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต โดยทางเกาหลีเหนือต้องเปิดเผยจำนวนชาวญี่ปุ่นที่เกาหลีเหนือลักพาตัวไปและส่งคนเหล่านั้นกลับมาที่ญี่ปุ่น ญี่ปุ่นได้พยายามเจรจาเรื่องลักพาตัวกับเกาหลีเหนือตั้งแต่ปี 1990 เป็นต้นมา แม้จะยังไม่ประสบความสำเร็จ แต่มีพัฒนาการในการจัดการเรื่องนี้ โดยผู้วิจัยจะขอแบ่งเป็น 3 ช่วง ระยะที่ 1.

²¹ Samuels, "Kidnapping Politics in East Asia." 367

²² David Fouse, "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?," *Asian Affairs: An American Review* 31, no. 2 (2004): 104.

1990-1999 ระยะที่ 2. 2000-2009 ระยะที่ 3. 2010-2017 ซึ่งเป็นช่วงก่อนที่เกิดเหตุการณ์ที่สหรัฐฯ เปลี่ยนท่าทีเป็นมิตรกับเกาหลีเหนือในสมัยประธานาธิบดี Trump

2.2.1 ช่วงปี 1990-1999 : ญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือเริ่มเจรจากันเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต

ในช่วงนี้เป็นช่วงที่สงครามเย็นสิ้นสุดลง ประเทศต่างๆ หันมาเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต และฝ่ายญี่ปุ่นต้องการมีอิทธิพลในคาบสมุทรเกาหลีเหมือนจีน และ รัสเซีย ญี่ปุ่นจึงเริ่มหันเข้าหา เกาหลีเหนือโดยมุ่งหวังที่จะมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อการพัฒนาในอนาคตเมื่อเกาหลี รวมประเทศกันแล้ว โดยญี่ปุ่นแสดงท่าทีที่เป็นมิตรกับเกาหลีเหนือ และเริ่มการเจรจาเพื่อที่จะเปิด ความสัมพันธ์ทางการทูต ในปี ค.ศ. 1989 ภายใต้รัฐบาลของนายกรัฐมนตรี Takeshita Noboru กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นได้ออกแถลงการณ์โดยชี้แจงว่าญี่ปุ่นไม่มีนโยบายเป็นศัตรูต่อเกาหลี เหนือ และญี่ปุ่นได้เตรียมที่จะ “เจรจาในทุกรูปแบบกับเกาหลีเหนือเกี่ยวกับปัญหาของคาบสมุทร เกาหลี โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ”²³ เพื่อต้องการให้ทั้งสองฝ่ายเจรจากัน พรรคการเมืองในญี่ปุ่นได้แก่ พรรค LDP และ Japan Socialist Party (JSP) ลงนามกัน ค.ศ.1990 เพื่อการร่วมมือในการเจรจากับ เกาหลีเหนือ ขณะนั้นเป็นรัฐบาลภายใต้นายกรัฐมนตรี Kaifu Toshiki ซึ่งมีนักการเมืองพรรค LDP นาย Kanemaru Shin และนาย Tanabe Makoto พรรค JSP (Japan Socialist Party) ได้เดินทางไป Pyongyang และเจรจากับ Kim Il Sung เพื่อแสดงคำขอโทษและเสนอจ่ายค่าชดเชยต่อความ เสียหายที่เกาหลีเหนือเคยเป็นอาณานิคมญี่ปุ่นมาก่อน²⁴ นำไปสู่การเปิดการเจรจาเพื่อเปิด ความสัมพันธ์ทางการทูตใน ค.ศ. 1991 ซึ่งในการเจรจานั้นมีเรื่องที่ต้องตรวจสอบเกาหลีเหนือในเรื่อง ความเป็นไปได้ว่า เกาหลีเหนือกำลังพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ ดังนั้น ทางญี่ปุ่นจึงต้องการตรวจสอบ ยืนยันก่อน อีกทั้งเรื่องของชาวญี่ปุ่นที่หายตัวไป โดยในระยะเวลา 1 ปีของการเริ่มต้นเจรจาตั้งแต่ปี

²³ Fouse, "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?," 104.

²⁴ Ibid., 105

1991 -1992 ความคืบหน้าของการเจรจานั้นมีอุปสรรคเนื่องจากเกาหลีเหนือไม่ต้องการให้ญี่ปุ่นเข้ามาตรวจสอบเรื่องอาวุธนิวเคลียร์ และการไม่เปิดเผยข้อมูลในการตามหาชาวญี่ปุ่น นอกจากนี้การดำเนินการเจรจาของญี่ปุ่นยังอยู่ภายใต้การเฝ้ามองของเกาหลีใต้ซึ่งมีความกังวล การเจรจากับเกาหลีเหนือได้ยุติไปในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1992 ด้วยข้อสงสัยเรื่องโครงการพัฒนานิวเคลียร์และความไม่ชัดเจนในเรื่องการลักพาตัว

จากการไม่ประสบความสำเร็จในการเจรจาเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต และความต้องการตรวจสอบเรื่องโครงการพัฒนานิวเคลียร์ทำให้สหรัฐฯ ต้องเข้ามาเพื่อกดดันเกาหลีเหนือในการตรวจสอบเรื่องนิวเคลียร์ใน ค.ศ.1993 แต่เกาหลีเหนือไม่ยินยอมและได้ทดสอบขีปนาวุธ พร้อมทั้งประกาศว่าการเคลื่อนไหวใดๆ ที่นำไปสู่การคว่ำบาตรเกาหลีเหนือจะนำไปสู่การทำสงคราม ทำให้เกิดการตกลงระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือในข้อตกลง Agreed Framework 1994 เพื่อยับยั้งไม่ให้เกาหลีเหนือพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ และจัดตั้ง The Korean Peninsula Energy Development Organization (KEDO) ซึ่งเป็นองค์กรที่ประกอบด้วยประเทศ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ในการช่วยสนับสนุนทุนสำหรับการผลิตพลังงาน โดยญี่ปุ่นสนับสนุนงบในการสร้างเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์แบบน้ำมวลเบา (Light Water Reactor) แก่เกาหลีเหนือแทนเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์หวนวงความเร็วด้วยแกรไฟต์ที่ (Graphite Moderator Nuclear Reactor) ผลิตพลูโตเนียมเกรดอาวุธได้อย่างง่ายดาย²⁵ เพื่อไม่ให้เกาหลีเหนือมีพลูโตเนียมที่นำไปสู่การพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ นอกจากนี้ญี่ปุ่นยังสนับสนุนน้ำมันดิบให้เกาหลีเหนือ เมื่อเกาหลีเหนือได้รับการสนับสนุนด้านพลังงานแล้ว จึงกลับมาเจรจากับญี่ปุ่นเพื่อต้องการให้ญี่ปุ่นสนับสนุนด้านเงินทุนและเทคโนโลยี ทำให้ญี่ปุ่นหวังเจรจาเรื่องการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตใน ค.ศ. 1995 ภายใต้รัฐบาล Murayama Tomiichi ซึ่งเขาสนับสนุนใน

²⁵ Fouse, "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?." 108

การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือมายาวนานแล้ว ส่งผลให้ท่าทีของญี่ปุ่นขณะนั้น ยินยอมและสนับสนุนเกาหลีเหนือหลายอย่าง โดยในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1995 ญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ ลงนามในการกลับมาเจรจากันโดยไม่มีเงื่อนไขล่วงหน้าเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต และญี่ปุ่น บริจาคความช่วยเหลือด้านอาหารอีก 500,000 ตัน²⁶ ต่อมาในเดือนกันยายน นายกรัฐมนตรี Murayama ประกาศว่าเขามีความตั้งใจที่จะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตกับเกาหลีเหนือ ความเร่งรัด ในการเจรจาและการสนับสนุนการช่วยเหลือของญี่ปุ่น ส่งผลให้เกาหลีได้กังวลต่อการลดบทบาทการ ช่วยเหลือของเกาหลีใต้ เนื่องจากในเดือนมิถุนายน เกาหลีเหนือได้รับการช่วยเหลือด้านอาหารจาก ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ แต่รัฐบาลเกาหลีเหนือกลับไม่ระบุงบประมาณการช่วยเหลือของเกาหลีใต้ต่อ สาธารณชน²⁷ ทำให้เกาหลีใต้ไม่พอใจและกังวลหากเกาหลีเหนือหันเข้าหาญี่ปุ่นอาจส่งผลต่อการ ประชุม Inter-Korean Dialog ในปีเดียวกัน²⁸ สุดท้ายแล้วนายกรัฐมนตรี Murayama ไม่สามารถ ผลักดันการเจรจาไปสู่การเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตได้ เนื่องจากเขาได้ลาออกจากตำแหน่งในค.ศ. 1996 และในปีนี้เนื่องจากเกาหลีเหนือประสบปัญหาเศรษฐกิจและภัยธรรมชาติ หรือ Arduous March ที่ชาวเกาหลีเหนือต้องรับมือและฝ่าฟันต่อสภาวะความขาดแคลน จึงต้องการเงินและอาหาร เพื่อฟื้นฟูประเทศ และในปีนี้เกาหลีเหนือยอมที่จะเข้าร่วมการเจรจาแบบ Four-Party Talk ที่สหรัฐฯ และเกาหลีใต้ร่วมกันจัดขึ้นเพื่อร่วมกันสร้างสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลี โดยมีสมาชิก 4 ประเทศคือ สหรัฐฯ เกาหลีใต้ เกาหลีเหนือ และจีน แต่ไม่มีญี่ปุ่นอยู่ในวงการเจรจານี้ซึ่งสร้างความกังวลต่อญี่ปุ่น เองว่าจะถูกละเลยความสำคัญ จึงทำให้ญี่ปุ่นต้องการเจรจากับเกาหลีเหนือโดยไวในต้นค.ศ. 1997 ภายใต้รัฐบาลของ Hashimoto Ryutaro ในการเจรจารั้งนี้เป็นเรื่องภรรยาชาวญี่ปุ่น (Japanese

²⁶ Ibid., 109

²⁷ Marcus Noland, Sherman Robinson, and Tao Wang, "Famine in North Korea : Causes and Cures," *Economic Development and Culture Change* 49, no. 4 (2001): 4.

²⁸ Fouse, "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?," 109.

wives) กลับมาเยี่ยมบ้านเกิดหลังจากที่พวกเขาได้ไปอยู่เกาหลีในช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งมีการกล่าวกันว่าที่เกาหลีเหนือยอมให้ภรรยาชาวญี่ปุ่นมาเยี่ยมญาติชั่วคราวเพื่อที่แลกกับการสนับสนุนด้านอาหารและทุน และในปี 1997 และ 1998 เองกระแสของความสงสัยว่าเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไปเริ่มมากขึ้น จึงได้เกิดสมาคมสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวขึ้น *Kazokukai* (The Association of the Families of Victims Kidnapped by North Korea) และ *Sukukai* (The National Association for the Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) โดยสมาคม *Kazokukai* นั้นก่อตั้งโดยครอบครัวของ Yokota Megumi ซึ่งครอบครัวของเธอได้ทราบข้อมูลว่าเธอยังมีชีวิตอยู่ในเกาหลีเหนือ²⁹ *Kazokukai* ตั้งขึ้นมาเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลญี่ปุ่นใช้นโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ และสมาคม *Sukukai* ตั้งขึ้นมาเพื่อสนับสนุน *Kasokukai* อีกที เพื่อช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว สมาคมเหล่านี้ยังมีส่วนร่วมจากนักการเมือง ทำให้มีบทบาทในการเรียกร้องผ่านสื่อสาธารณะเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ยังมีสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวผู้ลักพาตัวที่มาจากรัฐบาลโดยตรง นั่นคือ *Rachi Giren* (The Parliamentary Members Alliance to Help Japanese Allegedly Abduct by North Korea) แต่ถูกยุบไปในค.ศ.2002 และก่อตั้งใหม่ในปีเดียวกันในชื่อ *Rachi Giren 2* (The Parliamentary Members Alliance for the Swift Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) ซึ่งมีบทบาทยกระดับเรื่องการลักพาตัว และตรวจสอบให้แน่ใจว่าประเด็นการลักพาตัวยังอยู่ในวาระการประชุมโดยการชักจูงสมาชิกรัฐสภาเพื่อให้ผ่านร่างมติและเชิญสมาคม *Kazokukai* และ *Sukukai* มาให้ข้อมูลยืนยันก่อนจะนำเรื่องเข้าสู่รัฐสภา³⁰ แม้จะมีองค์กรในการช่วยเหลือกรณีการลักพาตัวตั้งขึ้นในประเทศญี่ปุ่น แต่สุดท้ายการ

²⁹ Brad Williams, "Explaining Divergent Responses to the North Korean Abductions Issue in Japan and South Korea." 513

³⁰ Ibid.

เจรจาของรัฐบาลญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือได้ยุติลง ค.ศ. 1998 เนื่องจากสาธารณชนของญี่ปุ่นมีปฏิกิริยาที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมของเกาหลีเหนือที่ยอมให้ภรรยาชาวญี่ปุ่นกลับมาชั่วคราวเพื่อแลกกับการให้ญี่ปุ่นช่วยเหลือด้านเงินและอาหาร และเกาหลีเหนือประกาศว่าไม่มีชาวญี่ปุ่นที่สูญหายในเกาหลีเหนือ

หลังจากนั้นความสัมพันธ์ของเกาหลีเหนือและญี่ปุ่นจึงไม่ราบรื่นนัก เกาหลีเหนือได้ทดสอบชิปนาอูร ทำให้ญี่ปุ่นตอบโต้เกาหลีเหนือด้วยการยกเลิกการการสนับสนุนด้านการเงินแก่องค์กร KEDO และถอนเรื่องการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต การกลับมาเปิดการเจรจาจึงเป็นไปได้ยากมากขึ้น

2.2.2 ช่วงปี 2000-2010 เกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นและให้คนญี่ปุ่นกลับมาชั่วคราว

จากผลของนโยบายต่างประเทศต่อเกาหลีเหนือชื่อ Sunshine Policy ของประธานาธิบดีเกาหลีใต้ Kim Dae Jung ตั้งแต่ ค.ศ. 1998 เป็นผลให้เกิดการประชุมสุดยอดเกาหลีเหนือและเกาหลีใต้ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2000 ซึ่งมีนโยบายการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจระหว่างกัน และเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเกาหลีเหนือที่มีญาติอยู่เกาหลีใต้ได้มาพบกัน ส่งผลดีที่จะนำไปสู่สันติภาพ และสหรัฐฯ ที่นำโดยรัฐบาล Bill Clinton ดำเนินนโยบายเข้าหาเกาหลีเหนือเช่นกัน โดยส่งตัวแทนไปพบกับฝ่ายเกาหลีเหนือ ฝ่ายญี่ปุ่นจึงไม่รอช้ารีบจัดการเจรจากันเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต แต่ด้วยท่าทีของเกาหลีใต้และสหรัฐฯ ที่เข้ามาสนับสนุนเกาหลีเหนือ ทำให้เกาหลีเหนือให้ความสนใจต่อการเจรจากับญี่ปุ่นน้อยกว่า และต่อรองให้ประเด็นการลักพาตัวเป็นการเจรจาที่อยู่นอกเหนือการเจรจาเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต กลายเป็นอุปสรรคในการเจรจาและยุติการเจรจาไปในปลายปี 2000 เมื่อ Koizumi Junichiro เข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีใน ค.ศ. 2001 ฝ่ายเกาหลีเหนือต้องการกลับมาเจรจาเรื่องต่างๆ ที่ได้คุยค้างเอาไว้ เนื่องจากฝ่ายสหรัฐฯ มีการเปลี่ยนผู้นำเป็น George W. Bush ซึ่งเขามีทัศนคติต่อเกาหลีเหนือในแง่ลบส่งผลให้นโยบายของสหรัฐฯ ต่อเกาหลีเหนือแตกต่างจากสมัย Bill Clinton ทำให้เกาหลีเหนือต้องหันกลับมาหาญี่ปุ่น และเหตุการณ์ที่ทำให้เกาหลีเหนือกลับมาสานต่อ

เรื่องการเจรจากับญี่ปุ่นคือ ตอนต้นปี ค.ศ. 2002 Bush กล่าวสุนทรพจน์รวมเอาเกาหลีเหนือเป็นหนึ่งใน “แกนแห่งความชั่วร้าย” (Axis of Evil)³¹ ซึ่งหมายความว่าเกาหลีเหนือเป็นหนึ่งในเป้าหมายที่สหรัฐฯ คาดว่าเป็นหนึ่งในประเทศที่สนับสนุนการก่อการร้ายต่อสหรัฐฯ ร่วมกับอิรัก อิหร่าน จึงเป็นผลให้เกาหลีเหนือต้องการพึ่งพาความช่วยเหลือจากญี่ปุ่น โดยเกาหลีเหนือยอมปล่อยตัวอดีตนักข่าวญี่ปุ่น Sugishima Takashi ที่ถูกกักตัวไว้ตั้งแต่ ค.ศ. 1999 จากการถูกกล่าวหาว่าเขาเป็นสายลับให้กับญี่ปุ่นจากพฤติกรรมที่เขาบันทึกวิดีโอและถ่ายรูปขณะอยู่ที่เกาหลีเหนือ³² และเกาหลีเหนือประกาศว่าจะค้นหาชาวญี่ปุ่นที่สูญหายในเกาหลีเหนือในเดือนกุมภาพันธ์และเมษายนตามลำดับ อีกทั้งจะช่วยผลักดันเรื่องชาวญี่ปุ่นที่หายไปให้อยู่ในรูปแบบการเจรจาแบบทวิภาคี ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 2002 ตัวแทนของฝ่ายเกาหลีเหนือและญี่ปุ่นได้ตกลงประเด็นที่การเจรจาเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตโดยหนึ่งในนั้นคือเรื่องประเด็นการลักพาตัว โดยที่ฝ่ายเกาหลีเหนือเองยินดีในการให้ข้อมูลกับญี่ปุ่นเรื่องการหายตัวไปของชาวญี่ปุ่น จึงนำไปสู่การเจรจาเพื่อเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตอีกครั้ง ในครั้งนี้ผู้นำญี่ปุ่นได้ฝากข้อความไปยังผู้นำเกาหลีเหนือในการที่จะผลักดันอย่างจริงจังเรื่องการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต และฝ่ายผู้นำเกาหลีเหนือได้แสดงความขอบคุณ³³ ซึ่งเป็นสัญญาณที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาให้ลุล่วง

ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2002 นายกรัฐมนตรี Koizumi บินไปที่กรุง Pyongyang เพื่อเจรจากับผู้นำ Kim และฝ่ายเกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัวและกล่าวขอโทษต่อการกระทำนี้ Kim กล่าว

³¹ Fouse, "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?," 114.

³² Yoichi Funabashi, *The Peninsula Question : A Chronicle of the Second Korean Nuclear Crisis*, Prime Minister Koizumi's Visit to North Korea, (Brookings Institution Press, 2007), 12.

³³ Hong Nack Kim, *East-West Center Working Papers*, The Koizumi Government and the Politics of Normalizing Japanese-North Korean Relations (Hawaii: East-West Center, 2006), 5.

ว่าเขาได้ลงโทษบุคคลที่กระทำการนี้แล้ว และยืนยันว่าจะไม่มีเหตุการณ์แบบนี้อีกในอนาคต³⁴ เกาหลีเหนือได้แจ้งมาว่ายังมีผู้รอดชีวิตอยู่ 5 คนจาก 13 คนที่ลักพาตัวไป เหตุการณ์นี้ได้สร้างความสะเทือนใจต่อสังคมญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก ประชาชนและสื่อสาธารณะญี่ปุ่นเรียกร้องให้ทางรัฐบาลแก้ปัญหาที่ก่อนที่จะเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต นายกรัฐมนตรี Koizumi จึงได้ขอให้ผู้นำเกาหลีเหนือส่งตัวพวกเขากลับมาเยี่ยมบ้านเกิด โดยทั้ง 5 ได้รับอนุญาตให้กลับมาญี่ปุ่น 10 – 14 วัน และเมื่อทั้ง 5 คนได้กลับมาญี่ปุ่นในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2002 มีเสียงเรียกร้องจากญาติผู้สูญหายที่ไม่ต้องการให้พวกเขากลับไป ทางรัฐบาลญี่ปุ่นจึงตัดสินใจที่ต่อเวลาให้ทั้ง 5 คนได้อยู่ญี่ปุ่นต่อ ทำให้เกาหลีเหนือคัดค้านต่อการกระทำของรัฐบาลญี่ปุ่น ต่อมาในปลายเดือนตุลาคมทางญี่ปุ่นต้องการให้เรื่องการลักพาตัวสิ้นสุด จึงต้องการข้อมูลญาติของผู้ที่ถูกลักพาตัวเพิ่มเติม แต่เกาหลีเหนือได้ปฏิเสธและเพิกเฉยต่อคำขอของญี่ปุ่น พร้อมๆ กับฝั่งสหรัฐฯ ตั้งข้อสงสัยว่าเกาหลีเหนือกำลังละเมิดข้อตกลงเรื่องการดำเนินโครงการนิวเคลียร์ กลายเป็นอุปสรรคต่อการจัดการปัญหาลักพาตัว แต่ญี่ปุ่นยังต้องการที่คลี่คลายปัญหาการลักพาตัวให้เสร็จสิ้น จึงได้ใช้เวทีการประชุมนานาชาติเพื่อช่วยกดดันต่อเกาหลีเหนืออีกทางนั้นคือ Six-Party Talks ที่แต่เดิมมาจาก Four-Party Talks เพื่อต้องการสร้างสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลี โดยมีสมาชิกอีก 2 ประเทศเพิ่มคือ รัสเซีย และ ญี่ปุ่น โดยจุดประสงค์ของ Six-Party Talks นั้นต้องการยับยั้งการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ โดยมีข้อสงสัยว่าเกาหลีเหนือทดสอบชิปนาอูทในเดือนตุลาคม จึงทำให้เกิดการเจรจา 6 ฝ่ายขึ้นมา ซึ่งญี่ปุ่นคิดที่จะใช้การเจรจานี้ไปสู่การแก้ปัญหาการลักพาตัว

³⁴ Ministry of Foreign Affairs of Japan, "Prime Minister Koizumi visited North Korea," news release, September, 17 2002, 2002, https://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/n_korea/pmv0209/index.html; Japan, "Prime Minister Koizumi visited North Korea."

ในการประชุมครั้งแรกของ Six-Party Talks เดือนสิงหาคม ค.ศ. 2003 ซึ่งมีประเทศ 6 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐฯ รัสเซีย จีน เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และเกาหลีเหนือ ญี่ปุ่นต้องการยกระดับเรื่องการลักพาตัวให้เป็นเงื่อนไขในการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตโดยยกระดับความสำคัญให้เท่ากันกับเรื่องการยุติโครงการนิวเคลียร์ แต่มีบางประเทศที่ไม่ต้องการให้ดึงเรื่องนี้มาในที่ประชุมและมองว่าเป็นปัญหาของสองประเทศเท่านั้น³⁵ การที่ญี่ปุ่นต้องยกระดับปัญหาการลักพาตัวเข้าสู่เวทีนานาชาติ เพราะตัวแปรภายในประเทศของญี่ปุ่นที่เกิดจากประชาชนและกลุ่มนักการเมืองที่กดดันรัฐบาลญี่ปุ่นว่าจะทำอย่างไรต่อเกาหลีเหนือ ซึ่งเสียงส่วนใหญ่ต้องการให้รัฐบาลจัดการเด็ดขาดกับสิ่งที่เกาหลีเหนือทำต่อพลเมืองญี่ปุ่น ใน ค.ศ. 2004 นายกรัฐมนตรี Koizumi ต้องการให้เกาหลีเหนือส่งตัวญาติที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่ถูกลักพาตัวทั้ง 5 คนมา และเขาได้เดินทางไปที่เกาหลีเหนือเป็นครั้งที่ 2 นับจากปี 2002 ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2004 การเยือนเกาหลีเหนือครั้งนี้ฝ่ายญี่ปุ่นเสนอการช่วยเหลือด้านยาและอาหาร ทำให้ฝ่ายเกาหลีเหนือปล่อยญาติของผู้ถูกลักพาตัวกลับมาและสืบหาชาวญี่ปุ่นที่นอกเหนือจาก 5 คนนี้ที่หายไป จึงทำให้เกิดประเด็นของ Yokota Megumi ที่ถูกลักพาตัวไปใน ค.ศ. 1977 และมีคนพบว่าเธอยังมีชีวิตอยู่ใน ค.ศ. 1996 ซึ่ง Megumi เป็นลูกสาวของ Yokota Shigeru หนึ่งในผู้ก่อตั้งสมาคม Kazokukai ที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว คดีของ Megumi จึงได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก แต่ฝ่ายเกาหลีเหนือได้แจ้งว่า Megumi ได้เสียชีวิตแล้วและได้ส่งเอ้ากระดูกของ Megumi กลับมา แต่เมื่อนำเอ้ากระดูกไปตรวจสอบ DNA กลับพบว่าไม่ตรงกันกับ DNA ของ Megumi ทำให้ญี่ปุ่นไม่เชื่อมั่นและไม่ไว้วางใจต่อเกาหลีเหนือ จึงได้ยกเลิกการสนับสนุนด้านมนุษยธรรมแก่เกาหลีเหนือ โอกาสในการกลับมาเจรจาเรื่องการเปิดความสัมพันธ์จึงห่างออกไป แม้ใน ค.ศ. 2005 การประชุม Six-Party Talks จะทำให้เกาหลีเหนือยุติโครงการนิวเคลียร์เพื่อแลกกับ

³⁵ Gavan McCormack, *Japan and North Korea: The Long and Twisted Path towards Normalcy* (Washington: US-Korea Institute at SAIS, 2008), 9-10.

ข้อเสนอการสนับสนุนพลังงานจากชาติทั้ง 5 สมาชิกนั้น ไม่ได้เป็นผลที่ดึงเอาเรื่องการลักพาตัวกลับมา เจรจาได้อีก ประเด็นปัญหาการลักพาตัวจึงถูกแทนที่ด้วยเรื่องการเจรจาในการยุติโครงการนิวเคลียร์ แทน แต่ภายในประเทศยังมีการเรียกร้องจากญาติและสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวอยู่ ค.ศ.2006 ญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือได้จัดการประชุมประเด็นปัญหาระหว่างทั้งสองประเทศโดยมีเรื่องการลักพาตัว รวมด้วย ทางฝ่ายเกาหลีเหนือยังคงยืนยันว่าพวกเขาได้ส่งคืนผู้ที่ถูกลักพาตัวที่ยังมีชีวิตอยู่ให้ญี่ปุ่น หมดแล้ว และเกาหลีเหนือจะไม่กลับไปสืบหาอีก ชัดกับข้อเรียกร้องและข้อสงสัยของญี่ปุ่น ทำให้ใน การประชุมครั้งต่อไปของทั้งสองประเทศนั้นไม่สามารถก้าวเข้าสู่การเจรจาที่คืบหน้าไปกว่านี้ได้

2.2.3 ช่วงปี 2010-2017 Abe กลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีและพยายามเสริมสร้างความมั่นคง ทางกองกำลังญี่ปุ่น และการแก้ปัญหาการลักพาตัว

ผู้นำเกาหลีเหนือได้เปลี่ยนเป็น Kim Jong Un ทายาทของ Kim Jong Il ค.ศ. 2011 ขณะที่ ญี่ปุ่นเผชิญกับปัญหาการเมือง นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นจากพรรค DPJ มักอยู่ในตำแหน่งในระยะเวลาอัน สั้น สร้างความไม่มั่นคงทางการเมืองประกอบกับเกิดภัยพิบัติแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ทางภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ค.ศ. 2011 ที่เป็นเรื่องเร่งด่วนที่รัฐบาลต้องแก้ไขก่อน จึงไม่มีความคืบหน้าเรื่อง การเจรจาลักพาตัวกับเกาหลีเหนือ ปัญหาความวุ่นวายภายในประเทศ เศรษฐกิจ การเมือง ทำให้ รัฐบาลของ Noda Yoshihiko ประกาศยุบสภาและจัดเลือกตั้งใหม่ใน ค.ศ. 2012 ทั้งที่เพิ่งมารับ ตำแหน่งได้ 1 ปี ผลจากการเลือกตั้งทำให้ Abe Shinzo จากพรรค LDP ชนะเลือกตั้งได้กลับมาเป็น นายกรัฐมนตรีอีกครั้ง โดยเข้ารับตำแหน่งในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2012 ก่อนหน้านั้นการเมืองของ ญี่ปุ่นมีความแปรปรวนและพรรค LDP เสียความเชื่อมั่นจากประชาชน อีกทั้งมีเรื่องของภัยพิบัติ ธรรมชาติครั้งใหญ่ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2011 ทำให้ความสนใจเรื่องการลักพาตัวลดลงไป Abe

สนใจในการแก้ไขเศรษฐกิจ แต่ก็ยังมีนโยบายการต่างประเทศกับเกาหลีเหนือ³⁶ นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับสหรัฐฯ จีน เกาหลีใต้ ซึ่งเป็นประเทศที่มีอิทธิพลทางการเมืองเป็นอันดับแรกๆ และการที่ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับสหรัฐฯ เมื่อผู้นำสหรัฐฯ ในขณะนั้นคือ Barack Obama ผู้ที่มองเกาหลีเหนือในด้านการทหารและกังวลกับการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ จึงพยายามคว่ำบาตรและโดดเดี่ยวเกาหลีเหนือ เพื่อทำให้เกาหลีเหนือต้องยอมยกเลิกโครงการนิวเคลียร์เอง แต่ผู้นำ Kim Jong Un ไม่เลิกการทดสอบอาวุธ แม้สหรัฐฯ สามารถเจรจาให้ฝั่งเกาหลีเหนือยกเลิกโครงการนิวเคลียร์ แต่สุดท้ายเกาหลีเหนือมักไม่ทำตามข้อตกลง และยังขีปนาวุธแสดงศักยภาพมาโดยตลอด ทำให้สหรัฐฯ ต้องใกล้ชิดกับเกาหลีใต้และสนับสนุนด้านการทหาร เพื่อข่มขู่เกาหลีเหนือ ทำให้เป็นเรื่องที่ยากลำบากหากญี่ปุ่นจะพึ่งพาสหรัฐฯ ในการช่วยแก้ไขปัญหาลักพาตัว เดือนมีนาคม ค.ศ. 2013 Abe ได้กล่าวว่าเขาจะแก้ไขปัญหาเรื่องการพัฒนานิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือรวมทั้งเรื่องลักพาตัวด้วยความคืบหน้าเกิดขึ้นอีกครั้งในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2014 เกิดข้อตกลง Stockholm Agreement โดยฝ่ายเกาหลีเหนือสัญญาว่าจะกลับมาค้นหาชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวไปในเกาหลีเหนืออีกครั้ง และทางญี่ปุ่นจะยกเลิกการคว่ำบาตร³⁷ ซึ่งเป็นทิศทางที่ดีต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ หากเมื่อเกาหลีเหนือนำข้อมูลมาให้ได้จะนำไปสู่การเจรจาอื่นๆ แต่ข้อตกลงนี้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ใน ค.ศ. 2015 เกาหลีเหนือประท้วงต่อการกระทำของญี่ปุ่นที่นำเอาเรื่องการเจรจาแบบทวิภาคีไปพูดในเวทีของสหประชาชาติ เกาหลีเหนือจึงขู่ที่จะหยุดการเจรจากับญี่ปุ่น การแก้ปัญหาลักพาตัวจึงยากมากขึ้น อีกทั้งใน ค.ศ. 2016 เกาหลีเหนือได้ทดสอบขีปนาวุธถีขึ้น จนทำให้ญี่ปุ่นต้องออกมาตราการคว่ำบาตรตอบโต้เกาหลีเหนือ แต่ไม่ได้ทำให้เกาหลีเหนือยุติการทดสอบอาวุธ กลับกันยิ่ง

³⁶ Kang David C., *Nuclear WMD Regimes in East Asia: PSI, Six-Party Talks, and the 1994 Agreed Framework.*, ed. Saadia M. Pekkanen, *Asian Designs: Governance in the Contemporary World Order*, (London: Cornell University Press, 2016), 110.

³⁷ "Abductions of Japanese Citizens by North Korea," updated 28 December 2018, 2018, accessed 6 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/a_o/na/kp/page1we_000069.html.

คุกคามประเทศรอบข้าง และฝ่ายญี่ปุ่นได้ออกมาตอบโต้ในทุกครั้ง ไม่มีวี่แววที่ทั้งสองฝ่ายจะหันเข้าหากันได้ จนมาถึง ค.ศ. 2017 เมื่อฝ่ายสหรัฐฯ เปลี่ยนผู้นำเป็น Donald Trump ด้วยท่าทีแข็งกร้าวทำให้ประชาคมโลกมองว่า Trump จะใช้วิธีการที่รุนแรงขึ้นจัดการเกาหลีเหนือ เมื่อ Trump เข้ารับตำแหน่งและได้เดินทางมาที่ญี่ปุ่นในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 2017 Abe ได้ใช้โอกาสนี้ให้ Trump ได้รับทราบถึงปัญหาของเกาหลีเหนือกับญี่ปุ่น เขาได้พา Trump ไปเจอกับญาติของผู้ที่ถูกลักพาตัว ทำให้ Trump เห็นใจและต้องการช่วยญี่ปุ่นพาผู้ที่ยังหลงเหลือกลับบ้าน นโยบายของสหรัฐฯ ขณะนั้น แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือเป็นอย่างมาก สหรัฐฯ ได้ประกาศยุทธศาสตร์ Maximum Pressure and Engagement ต่อเกาหลีเหนือ โดยเรียกร้องนานาชาติให้คว่ำบาตรเกาหลีเหนือ และคว่ำบาตรประเทศที่ให้การช่วยเหลือเกาหลีเหนือด้านเงินทุน และวัตถุดิบในการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ ฝั๋งเกาหลีเหนือกลับยับยั้งด้วยการทดสอบขีปนาวุธ และมีการข่มขู่กันทางวาจาไปมาระหว่าง Trump และ Kim โดยในเดือนสิงหาคม เกาหลีเหนือประกาศว่าได้ผลิตขีปนาวุธพิสัยไกล ต่อการตอบโต้การคว่ำบาตร และข่มขู่ว่าพร้อมใช้ขีปนาวุธข้ามทวีปกับสหรัฐฯ ทำให้ Trump ตอบโต้ว่า “เกาหลีเหนือไม่ควรคุกคามข่มขู่สหรัฐฯ ไปมากกว่านี้แล้ว ไม่งั้นจะเจอกับไฟและความโกรธที่โลกไม่เคยเห็น”³⁸ หากเกาหลีเหนือยังคงทดสอบขีปนาวุธ กองกำลังของสหรัฐฯ พร้อมโจมตีเกาหลีเหนือ ต่อมาเดือนกันยายน ค.ศ. 2017 สหรัฐฯ เจรจากับเกาหลีใต้เรื่องการเพิ่มความกดดันทางเศรษฐกิจและการทูตต่อเกาหลีเหนือ โดยระบุถึง Kim เรียกชื่อว่า “Rocket Man” และยังคงเรียกคำนี้ในการกล่าวสุนทรพจน์ในการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ (United Nations General Assembly) อีกด้วย Kim จึงได้ออกมาตอบโต้ Trump ทันทีด้วยแถลงการณ์ต่อคำกล่าวสุนทรพจน์ Kim แถลงถึงการที่ Trump ใช้คำพูดและข่มขู่ทำลายเกาหลีเหนือ ในแถลงการณ์ Kim ยังต่อว่า Trump โดยระบุว่า “ผมมั่นใจอย่างแน่นอนที่จะ

³⁸ Trump warns North Korea threats 'will be met with fire and fury,' 2017, accessed 13 Jun, 2021, <https://www.cnn.com/2017/08/08/trump-warns-north-korea-threats-will-be-met-with-fire-and-fury.html>

ควบคุมสหรัฐฯ ที่มีสติเลอะเลือนทางจิตใจ ให้เชื่องขึ้นด้วยอาวุธ”³⁹ ทำให้เห็นว่า ค.ศ. 2017 ความสัมพันธ์ของสหรัฐฯ กับ เกาหลีเหนือ อยู่ในความตึงเครียด ทำลายกันด้วยวาจาที่มีโอกาสนำไปสู่ สงคราม แต่สถานการณ์ตึงเครียดนี้ได้ผ่อนคลายลง เมื่อเกาหลีเหนือเปลี่ยนท่าทีหันเข้าหาสหรัฐฯ มาก ขึ้นใน ค.ศ. 2018 ต้นปี ค.ศ. 2018 เกาหลีเหนือกลับมีท่าทีที่เปิดเผยและเข้าหาสหรัฐฯ อีกทั้ง Trump ยังเป็นมิตรต่อ Kim อีกด้วย ซึ่งควรจะส่งผลดีต่อญี่ปุ่นในการจัดการปัญหาที่ค้างค้ำเอาไว้ หากฝ่ายญี่ปุ่นได้สหรัฐฯ ช่วยสนับสนุนและฝ่ายเกาหลีเหนือร่วมมือกับสหรัฐฯ คงเป็นผลดีต่อปัญหาที่ไม่ลงตัวในประเด็นการลักพาตัว แต่กลายเป็นว่าเหตุการณ์ที่ Trump และ Kim แสดงท่าทีที่เป็นมิตร ต่อกัน ทำให้ฝ่ายญี่ปุ่นกังวลและไม่ไว้วางใจต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ

สรุป

ประเด็นการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นได้ถูกขับเคลื่อนด้วยปัจจัยภายในอย่างสมาคมช่วยเหลือผู้ถูก ลักพาตัวที่เกี่ยวข้องกับนักการเมือง ทำให้รัฐบาลไม่สามารถวางประเด็นนี้ออกนอกกรอบการเจรจากับ เกาหลีเหนือได้ มีความคืบหน้าขึ้นใน ค.ศ. 2002 แต่ยังไม่เสร็จสมบูรณ์ จากประเด็นของ Yokota Megumi จึงทำให้ญี่ปุ่นต้องการเจรจากับเกาหลีเหนืออีก แม้ญี่ปุ่นพยายามยกเรื่องการลักพาตัวเป็น ประเด็นสำคัญพอๆ กับโครงการนิวเคลียร์ เพื่อให้ชาติอื่นๆ ช่วยสนับสนุนแต่เนื่องจากเป็นปัญหาของ สองประเทศ จึงไม่สามารถตกลงกันได้ ประเด็นการลักพาตัวยังเป็นเงื่อนไขในการเปิดความสัมพันธ์ ทางการทูต เมื่อมาถึง ค.ศ. 2018 -2019 ผู้นำสหรัฐฯ มีท่าทีที่ดีต่อผู้นำเกาหลีเหนือ การพบกันของทั้ง สองฝ่ายจะช่วยให้ญี่ปุ่นแก้ไขปัญหาค้างค้ำกับเกาหลีเหนือ แต่กลับกลายเป็นอุปสรรค เนื่องจาก ญี่ปุ่นได้พยายามแก้ไขปัญหาการลักพาตัวมาตั้งแต่ทศวรรษ 1990 มีทั้งได้รับความร่วมมือและไม่ได้รับ ความร่วมมือจากเกาหลีเหนือ การให้ข้อมูลที่เปลี่ยนไปมา อีกทั้งประเด็นของ Yokota Megumi ทำ

³⁹ Guardian staff, "'A rogue' and a 'dotard' : Kim Jong-un's statement on Trump in full " *The Guardian*, 22 Sep 2017, <https://www.theguardian.com/world/2017/sep/22/a-rogue-and-a-gangster-kim-jong-uns-statement-on-trump-in-full>.

ให้ญี่ปุ่นขาดความเชื่อมั่นต่อเกาหลี จึงส่งผลให้ผู้นำ Abe ไม่เชื่อในการกระทำของเกาหลีในปัจจุบัน
ซึ่งจะอธิบายถึงสถานการณ์ท่าทีของญี่ปุ่นใน ค.ศ. 2018-2019 ในบทถัดไป

บทที่ 3 ทำทีของรัฐบาลญี่ปุ่นและบทบาทภาคประชาสังคม ต่อการจัดการประเด็นการ ลักพาตัวกับเกาหลีเหนือ ใน ค.ศ. 2018 -2019

ในบทนี้จะกล่าวถึงทำทีของญี่ปุ่นในการจัดการปัญหาการลักพาตัว ช่วง ค.ศ. 2018 และ ค.ศ. 2019 เมื่อเกาหลีเหนือส่งสารยินดีที่จะพบกับฝ่ายผู้นำสหรัฐฯ และฝ่ายผู้นำสหรัฐฯ ตอรับต่อความต้องการเกาหลีเหนืออย่างไม่ลังเล จึงเป็นที่จับตาของการเมืองโลกว่าผู้นำสหรัฐฯ Donald Trump จะทำอะไร การพบกันของสองฝ่ายทำให้เกาหลีเหนืออาจจะยุติโครงการนิวเคลียร์ และกลายเป็นผลงานชิ้นสำคัญของฝั่งสหรัฐฯ เช่นกัน โดยก่อนหน้านี้ไม่มีใครคิดว่าจะเกิดการหันหน้าเข้าหากัน เมื่อย้อนไปใน ค.ศ. 2017 หลังจาก Trump ได้เป็นประธานาธิบดีแล้ว สหรัฐฯ ได้ประกาศยุทธศาสตร์ Maximum Pressure and Engagement ต่อเกาหลีเหนือในเดือนเมษายน ค.ศ. 2017 ซึ่งไล่เลี่ยกับช่วงเวลาที่สหรัฐฯ ยิงขีปนาวุธใสซีเรียเพื่อต่อต้านการใช้อาวุธเคมีในสงครามซีเรีย และ สหรัฐฯ ยังทิ้งระเบิดใส่กลุ่ม IS (Islamic State) ในอัฟกานิสถาน และยังแสดงแสนยานุภาพทดสอบเครื่องสกัดกั้นภาคพื้นดินต่อต้านขีปนาวุธ (Ground-Based Interceptor) สำเร็จ โดยจำลองเส้นทางที่เกาหลีเหนืออาจจะใช้ขีปนาวุธข้ามทวีป (Intercontinental Ballistic Missile: ICBM)⁴⁰ ซึ่งการกระทำของสหรัฐฯ เป็นการกดดันเกาหลีเหนือหากยังไม่ยุติการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ สหรัฐฯ ตั้งข้อสงสัยว่าจีนและรัสเซียเป็นผู้อยู่เบื้องหลังการสนับสนุนทางการเงินแก่เกาหลีเหนือ นอกจากนี้ Trump ได้ขอให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติร่วมมือกันคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ และญี่ปุ่นได้คล้อยตามนโยบายและพร้อมช่วยเหลือสหรัฐฯ ทางด้านกองกำลังในคาบสมุทรเกาหลี ความกดดันจากสหรัฐฯ สูงมากขึ้นเมื่อสหรัฐฯ ประกาศจะลงโทษประเทศที่สนับสนุนการช่วยเหลือแก่เกาหลีเหนือเช่น ด้านการเงิน สินค้าที่จะนำไปใช้พัฒนานิวเคลียร์ เกาหลีเหนือตอบโต้ต่อการประกาศการคว่ำบาตรจากสหรัฐฯ ด้วยการ

⁴⁰ Leif-Eric Easley, "From Strategic Patience to Strategic Uncertainty: Trump, North Korea and South Korea's New President," *World Affairs* 180, no. 2 (2017): 10.

ทดสอบซีปนาวุธที่ขึ้นโดยในเดือนกรกฎาคมเกาหลีเหนือประสบความสำเร็จในการทดลองซีปนาวุธข้ามทวีป⁴¹ และกำลังคิดแผนยุทธศาสตร์ที่จะยิงซีปนาวุธข้ามทวีปนี้ไปยังเกาะกวม⁴² เกาหลีเหนือตอบโต้ต่อสหรัฐฯ โดยบอกว่าจะเอาคืนสหรัฐฯ เป็นพันเท่า ทำให้ Trump ตอบกลับไปว่าเกาหลีเหนือไม่ควรคุกคามข่มขู่สหรัฐฯ ไปมากกว่านี้แล้ว ไม่งั้นจะเจอกับ “ไฟและความโกรธที่โลกไม่เคยเห็น”⁴³ ต่อมาในเดือนกันยายน เกาหลีเหนือได้ทดสอบอาวุธเทอร์โมนิวเคลียร์ สร้างความกังวลแก่ประเทศรอบข้างโดยเฉพาะญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการที่เกาหลีเหนือทดสอบการยิงซีปนาวุธส่งผลต่อความมั่นคง ยุทธศาสตร์การกีดกันของสหรัฐฯ ใน ค.ศ. 2017 ไม่เป็นผลให้เกาหลีเหนือยุติการพัฒนา นิวเคลียร์ และยังมีการทดสอบยิงซีปนาวุธไปที่ญี่ปุ่น ท่าทีของสหรัฐฯ กับเกาหลีเหนือต่างฝ่ายต่างตอบโต้ จนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนไปเมื่อจีนเห็นด้วยในการขยายการคว่ำบาตรแก่เกาหลีเหนือเนื่องจากทางสหรัฐฯ ตั้งข้อสงสัยและกดดันจีนเช่นกัน ทำให้เกาหลีเหนือจำเป็นต้องลดท่าทีแข็งกร้าวและ เปลี่ยนท่าทีหันหน้าเข้าร่วมการเจรจากับเกาหลีใต้ในต้นปี ค.ศ. 2018 และนำไปสู่การเชิญฝ่ายสหรัฐฯ มาเจรจา ที่นำไปสู่การยุติโครงการนิวเคลียร์ การยุติโครงการนิวเคลียร์จะส่งผลให้เกิดสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลี เกาหลีใต้และญี่ปุ่นจะอยู่กันอย่างสงบสุข อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อญี่ปุ่นที่จะใช้โอกาสนี้ขอให้สหรัฐฯ ผลักดันเรื่องการลักพาตัวกับฝ่ายเกาหลีเหนือได้ เนื่องจาก Trump เคยกล่าวสุนทรพจน์เกี่ยวกับการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นในที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ ค.ศ. 2017

อย่างไรก็ตาม ญี่ปุ่นกลับมีความกังวลต่อพฤติกรรมในครั้งใหม่ของเกาหลีเหนือ ผู้นำญี่ปุ่นมีท่าทีระแวดระวังต่อเกาหลีเหนือ และเป็นกังวลต่อการพบกันของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือ เพียงเพื่อซื้อ

⁴¹ Nuclear Threat Initiative, "Overview of North Korea," (2020). <https://www.nti.org/learn/countries/north-korea/>.

⁴² "Trump warns North Korea threats 'will be met with fire and fury,'" 2017, accessed 13 Jun, 2021, <https://www.cnn.com/2017/08/08/trump-warns-north-korea-threats-will-be-met-with-fire-and-fury.html>.

⁴³ Rober D. Blackwill, *Trumpp's Foreign Policies Are Better Than They Seem* (Council on Foreign Relations, 2019), 23.

เวลาในการดำเนินโครงการนิวเคลียร์ต่อเท่านั้น และอาจส่งผลให้เกาหลีเหนือได้รับประโยชน์ในการผลิตอาวุธ อีกทั้งยังคงไม่มั่นใจต่อ Trump ว่าจะทำอย่างไรต่อการมีท่าทีที่เข้าหาต่างประเทศของเกาหลีเหนือ แต่แม้จะมีความไม่ไว้วางใจเกาหลีเหนือ การที่พีใหญ่อย่างสหรัฐฯ เปลี่ยนท่าทีหันเข้าหาเกาหลีเหนือ จึงทำให้ญี่ปุ่นเล็งไม่ได้ที่จะเดินตามต่อนโยบายของสหรัฐฯ ญี่ปุ่นไม่พลาดโอกาสในการขอให้ทางสหรัฐฯ ช่วยญี่ปุ่นจัดการเรื่องลักพาตัวด้วย โดยญี่ปุ่นขอให้ทางสหรัฐฯ เย่ปากกับเกาหลีเหนือใน Summit เพื่อขอให้ทางเกาหลีเหนือกลับมาสืบเรื่องชาวญี่ปุ่นที่หลงเหลือในเกาหลีเหนือ ซึ่งยังเป็นประเด็นสำคัญที่ญี่ปุ่นต้องการให้กลับมาสานต่อการเจรจาตามข้อตกลง Stockholm Agreement ที่เกาหลีเหนือเคยได้สัญญาเอาไว้ใน ค.ศ. 2014 แต่ญี่ปุ่นยังมีความระแวงระวังต่อท่าทีของเกาหลีเหนือใน ค.ศ 2018-2019

ในบทนี้จะแบ่งการนำเสนอออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกจะอธิบายถึงท่าทีของรัฐบาลญี่ปุ่นต่อสถานการณ์ความสัมพันธ์เกาหลีเหนือและสหรัฐฯ ค.ศ. 2018 และ ค.ศ 2019 ต่อการประชุมและการดำเนินการเจรจากับเกาหลีเหนือ ส่วนที่สองอธิบายถึงความเป็นมาของบทบาทภาคประชาสังคมในญี่ปุ่นต่อประเด็นการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น

3.1 ท่าทีของญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 2018 ต่อความสัมพันธ์ของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือ

ใน ค.ศ. 2018 และ ค.ศ. 2019 เป็นช่วงของนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีมาตั้งแต่ ค.ศ. 2012 รัฐบาลภายใต้การนำของ Abe จึงอยู่ในช่วงผู้นำสหรัฐฯ 2 คนนั่นคือ Barack Obama และ Donald Trump การเปลี่ยนผ่านผู้นำสหรัฐฯ นั้นส่งผลหลายอย่างต่อรัฐบาลญี่ปุ่น เมื่อ Trump ชนะการเลือกตั้ง รัฐบาลญี่ปุ่นแสดงความยินดีต่อชัยชนะของ Trump และเมื่อ Abe ได้เจอ Trump ในปี 2017 Abe ให้ความเห็นว่าเขามองว่า Trump นำเชื่อถือ โดดเด่น ท่ามกลางการตอบรับ

เชิงลบต่อการเข้ารับตำแหน่งของ Trump⁴⁴ และ Abe เองยินดีที่ผู้นำคนใหม่จะเข้ามาสร้าง ยุทธศาสตร์เรื่องความมั่นคงร่วมกันกับญี่ปุ่น สำหรับความตั้งใจของ Abe นั้นเขาอยากที่จะพึ่งพิง สหรัฐฯ ในเรื่องการทหาร โดยเขาพยายามผลักดันเรื่องการเสริมกำลังทหารต่อหมู่เกาะทางใต้ที่เป็น ด่านหน้าเชื่อมต่อกับทะเลจีนตะวันออก ญี่ปุ่นต้องการตัดทางไม่ให้กองทัพเรือของจีนเข้ามาและการ พยายามที่จะลดข้อจำกัดของรัฐธรรมนูญญี่ปุ่น เพื่อที่จะทำให้แน่ใจว่าหากมีความขัดแย้งระดับภูมิภาค หรือระดับโลกญี่ปุ่นสามารถที่จะต่อสู้เคียงบ่าเคียงไหล่กับสหรัฐฯ⁴⁵ รัฐบาลญี่ปุ่นต้องการให้สหรัฐฯ ปกป้องความมั่นคงของญี่ปุ่นและคอยสนับสนุนด้านกองกำลังเช่นกัน

การดำเนินนโยบายต่อเกาหลีเหนือของสหรัฐฯ มีผลต่อการเมืองภายในประเทศของญี่ปุ่น การ ดำเนินนโยบายสร้างความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือ มีเรื่องของการส่งคืนผู้ที่ถูกลักพาตัวไปเป็นเงื่อนไข ด้วย ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2017 Trump กล่าวถึงเคสของ Yokota Megumi ในการประชุม สหประชาชาติ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน Trump ได้พบกับพ่อแม่ของ Megumi และญาติของผู้ที่ถูก ลักพาตัว ทำให้ Abe หวังว่าฝ่ายสหรัฐฯ จะช่วยสนับสนุนการแก้ไขปัญหาเช่นนี้เช่นกัน นับตั้งแต่ Trump ขึ้นมาเป็นประธานาธิบดี หลายฝ่ายต่างมองว่า Trump จะใช้วิธีแข็งกร้าวจัดการต่อปัญหาเกาหลี เหนือ ตั้งแต่ ค.ศ. 2017 Trump ดำเนินนโยบายคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ โดยกีดกันเกาหลีเหนือ อีกทั้ง การกีดกันต่อประเทศที่ให้ความช่วยเหลือวัตถุดิบหรือสิ่งของที่นำไปสู่การผลิตอาวุธนิวเคลียร์ได้ แต่ Kim เองไม่ยอมลดละต่อโครงการนิวเคลียร์ ในเดือนกันยายน ค.ศ. 2017 ได้ทดสอบอาวุธเทอร์โม นิวเคลียร์ ซึ่งนับเป็นครั้งที่ 6 ของเกาหลีเหนือในการทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ ซึ่งสร้างความกังวลแก่

⁴⁴ Gavan McCormack, *The State of the Japanese State:Contested Identity, Direction and Role, The Improbable Package*, (Folkestone: Renaissances Books, 2018), 40-41.

⁴⁵ McCormack, *The State of the Japanese State:Contested Identity, Direction and Role*.41

ประเทศรอบข้างโดยเฉพาะญี่ปุ่นที่ได้รับผลกระทบจากการที่เกาหลีเหนือทดสอบการยิงขีปนาวุธส่งผล
ต่อความไม่ปลอดภัยและไม่มั่นคงต่อประเทศของตน

เมื่อเข้าสู่ปี 2018 Kim ได้กล่าวสุนทรพจน์ปีใหม่ถึงความสำเร็จของการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์
และมีศักยภาพมากพอที่จะสกัดกั้นการคุกคามจากสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน Kim ยังให้ประเทศของตน
เข้าร่วม Winter Olympic ที่จัดที่เมือง Pyeongchang ในเกาหลีใต้ และต้องการลดระดับความ
กดดันทางการทหาร และปรับปรุงความสัมพันธ์กับเกาหลีใต้⁴⁶ ในเดือนกุมภาพันธ์ เกาหลีเหนือส่ง
ผู้แทนเข้าร่วมงาน Winter Olympic และเดือนมีนาคม Kim เยี่ยมปากเชิญชวนผู้นำสหรัฐฯ เพื่อมา
เจรจา สหรัฐฯ ตอบรับทันทีอย่างไม่ลังเล กลายเป็นที่จับตาของหลายฝ่ายว่า การพบกันของสองผู้นำ
จะนำไปสู่การยุติโครงการนิวเคลียร์ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ได้โดยเฉพาะเรื่องที่ยังไม่มี
ความคืบหน้ากับประเทศพันธมิตรของสหรัฐฯ ด้วยหรือไม่ หากผลลัพธ์การเจรจาออกมาด้วยดี จะ
นำไปสู่การเจรจากับประเทศต่างๆ ได้จากการช่วยเหลือของสหรัฐฯ เพื่อทำให้คาบสมุทรเกาหลี
กลับมามีสันติภาพได้ สำหรับญี่ปุ่นสิ่งที่ต้องการจัดการอย่างแรกคือ เรื่องลักพาตัวชาวญี่ปุ่น แต่
กลายเป็นว่าฝ่ายญี่ปุ่นกลับมีความกังวลในการที่เกาหลีเปลี่ยนท่าทีกะทันหันเช่นนี้ ญี่ปุ่นกังวลกับการ
พบกันของ Trump กับ Kim ที่เกิดขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2018 Abe สงสัยว่าเกาหลีเหนือกำลังมี
แผนบางอย่างที่ต้องการจากสหรัฐฯ Abe กล่าวว่าที่เกาหลีเหนือยอมหันหน้ามาเจรจากับสหรัฐฯ นั้น
เพราะต้องการซื้อเวลาในการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์และขีปนาวุธ และ Abe ได้ออกมาเตือนสหรัฐฯ ว่า
การที่เกาหลีเหนือยอมหันมาเจรจา เพื่อต้องการที่จะซื้อเวลาเท่านั้น อีกทั้งสิ่งที่แสดงให้เห็นว่า Abe
ไม่ได้ยินดีต่อความคืบหน้าของเกาหลีเหนือกับสหรัฐฯ นั่นคือทันทีที่รู้ว่า Trump ตอบรับคำเชิญของ
Kim นายกรัฐมนตรี Abe กล่าวว่า “การเจรจาเพื่อผลประโยชน์เป็นการเจรจาที่ไร้ประโยชน์ และพวก

⁴⁶ Patrick Kollner, "The Denuclearisation of North Korea : From Maximum Demands to Arms Control," *Giga Focus* 2 (2019): 2.

เราไม่ควรที่จะผ่อนปรนการคว่ำบาตรเพียงเพราะเกาหลีเหนือยินดีที่จะเจรจา” ซึ่งแสดงออกว่า Abe มองว่าเกาหลีเหนือเพียงอยากจะเจรจาเพื่อผลประโยชน์บางอย่าง และยังคงยืนยันว่ามาตรการคว่ำบาตรที่สหรัฐฯ ทำต่อเกาหลีเหนือนั้นดีอยู่แล้ว และ รัฐบาลญี่ปุ่นจึงไม่รีรอ Abe ได้ไปกรุง Washington เพื่อพบกับ Trump เพื่อต้องการสนับสนุนให้ฝ่ายสหรัฐฯ ยังคงใช้นโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือและยังคงยืนยันให้ใช้การคว่ำบาตร⁴⁷ ในเดือนเมษายน Abe พบกับ Trump ที่กรุง Washington ฝ่ายญี่ปุ่นยังคงยืนยันให้สหรัฐฯ ใช้มาตรการกดดันสูงสุด ต้องการให้เกาหลีเหนือเปิดเผยว่ายกเลิกโครงการนิวเคลียร์แล้ว และในการประชุมครั้งนี้ Abe ยังต้องการให้ Trump ยกประเด็นผู้ถูกลักพาตัวในการประชุมระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือด้วย ซึ่ง Trump รับรองว่าเขาจะนำเอาเรื่องการลักพาตัวนี้บอกกับเกาหลีเหนือ และให้ฝ่ายเกาหลีเหนือแก้ปัญหาเรื่องนี้ให้เร็วที่สุด⁴⁸ แม้ญี่ปุ่นจะไม่เชื่อใจเกาหลีเหนือ และยืนยันที่จะให้สหรัฐฯ ใช้นโยบายแข็งกร้าว แต่มีความคาดหวังว่าเกาหลีเหนือจะยินยอมทำตามข้อเรียกร้อง และญี่ปุ่นเองหวังจะได้จัดการเจรจากับเกาหลีเหนือหลังจากสหรัฐฯ พบกับเกาหลีเหนือแล้ว ก่อนที่การพบกันของ Trump และ Kim ที่ Singapore Summit ในวันที่ 12 มิถุนายน ค.ศ. 2018 Abe และ Trump สนทนากันผ่านทางโทรศัพท์ ในเรื่องความร่วมมือกันต่อข้อตกลงที่สหรัฐฯ จะเจรจากับเกาหลีเหนือ และยังคงยืนยันเรื่องการยกประเด็นการลักพาตัวในการประชุมครั้งนี้⁴⁹ หลังจากการประชุมของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือ Abe ได้ขอขอบคุณต่อ Trump ที่ยกประเด็นการลักพาตัวให้ทางฝ่ายผู้นำ Kim รับทราบในการเจรจา ญี่ปุ่นหวังว่าจะเป็นหนทางที่ทำให้ญี่ปุ่นสามารถเข้าถึงฝ่ายผู้นำเกาหลีเหนือได้ง่ายขึ้นจากการที่สหรัฐฯ ได้เปิดประเด็นนี้

⁴⁷ "After Kim-Xi meeting, Abe eager to advance Japan's interests," 2018, accessed 15 May, 2021, <https://www.dw.com/en/after-kim-xi-meeting-abe-eager-to-advance-japans-interests/a-43181708>.

⁴⁸ "Japan-U.S. Summit Meeting," Japan-United States of American Relations, 2018, accessed 15 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/na/na1/us/page3e_000845.html.

⁴⁹ "Japan-U.S. Summit Telephone Talk," Japna-United States of America Relations 2018, accessed 16 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/na/na1/us/page4e_000872.html.

ไป ฝ่ายญี่ปุ่นจึงพยายามที่จะนัดหมายกับเกาหลีเหนือเพื่อเจรจาเรื่องการลักพาตัว แต่ทางฝ่ายเกาหลีเหนือกลับไม่ตอบรับ ในเดือนสิงหาคมกระทรวงกลาโหมญี่ปุ่นออกสมุดปกขาวถึงเกาหลีเหนือว่า “การแสวงหาที่ในภารกิจทางการกองทัพของเกาหลีเหนือคือ สิ่งที่น่าอันตรายและกดดันกับชาติเรามากที่สุดที่ได้เจอมา”⁵⁰ ฝ่ายญี่ปุ่นยังคงไม่ไว้วางใจต่อการที่เกาหลีเหนือจะยุติโครงการนิวเคลียร์ ตั้งแต่หลังจากการพบกันของ Trump และ Kim ฝ่ายญี่ปุ่นเตรียมพร้อมต่อการพบกับฝ่ายเกาหลีเหนืออยู่ตลอดเวลา แต่เกาหลีเหนือก็ยังยืนยันว่าประเด็นการลักพาตัวของฝ่ายเกาหลีเหนือมันถือว่าจบสิ้นไปแล้ว จึงกลายเป็นอุปสรรคของการพบกัน ขณะที่อีกหลายฝ่ายของชาติอื่นๆ สามารถจัดการเจรจาได้ กลายเป็นว่าญี่ปุ่นเป็นชาติเดียวที่เกาหลีเหนือไม่ตอบรับ

3.1.2 ท่าทีของญี่ปุ่นในช่วง ค.ศ. 2019 ต่อความสัมพันธ์ของสหรัฐฯและเกาหลีเหนือ

ตั้งแต่ฝั่งเกาหลีเหนือมีท่าทีเลิกโดดเดี่ยวและยินยอมที่จะยุติการทดลองนิวเคลียร์ นำไปสู่การประชุมกับสหรัฐฯ ใน ค.ศ. 2018 มีข้อตกลงสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ประเทศและร่วมมือกัน โดยเกาหลีเหนือคืนเก้าอี้กระดุกทหารอเมริกันที่เสียชีวิตจากสงครามเกาหลี และเกาหลีเหนือจะต้องยุติโครงการนิวเคลียร์ทั้งหมด ทำให้สหรัฐฯ ผ่อนคลายการกดดันกับเกาหลีเหนือในระหว่างที่รอให้เกาหลีเหนือเริ่มดำเนินการปิดพื้นที่และศูนย์การวิจัยนิวเคลียร์ ในช่วงนี้เป็นโอกาสที่เกาหลีเหนือได้กลับมาสร้างความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ การประชุมทวิภาคีกับญี่ปุ่น จึงเป็นกังวลต่อญี่ปุ่นที่ถูกเพิกเฉยจากเกาหลีเหนือและฝ่ายสหรัฐฯ ที่ดูเหมือนจะเอาใจเกาหลีเหนืออยู่ แต่เมื่อเข้าสู่ ค.ศ. 2019 การประชุมของ Trump และ Kim รอบที่สองเดือนกุมภาพันธ์ Hanoi Summit 2019 ที่เวียดนามล้มเหลวลง เนื่องจากเกาหลีเหนือต้องการให้สหรัฐฯ ยกเลิกการคว่ำบาตรทั้งหมด เพื่อแลกกันกับการหยุดใช้เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ในศูนย์วิจัย Yongbyon แต่สหรัฐฯ รู้ว่าเกาหลีเหนือมีโรงงานเสริม

⁵⁰"Japan says North Korea still poses dire security threat," 2018, accessed 16 May, 2021, <https://www.reuters.com/article/us-japan-defence-northkorea-idUSKCN1LD04D>.

สมรรถนะแร่ยูเรเนียมนอกศูนย์วิจัยฯ อีก ซึ่งสหรัฐฯ ต้องการให้ยุติโครงการทั้งหมด แต่เกาหลีเหนือไม่ตกลง การประชุมนี้จึงล้มเหลว⁵¹ ยิ่งส่งผลให้ความหวังของรัฐบาลญี่ปุ่นยิ่งถดถอยลง โอกาสที่ผู้นำเกาหลีเหนือจะยินยอมพบกับญี่ปุ่นน้อยลงไปทุกที ญี่ปุ่นพยายามลดกิจกรรมใดที่ก่อให้เกิดความบาดหมางต่อเกาหลีเหนือ โดยในปีญี่ปุ่นตัดสินใจไม่เข้าร่วมการประชุมคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (United Nations Human Rights Council: UNHRC) ซึ่งเป็นการประณามเกาหลีเหนือเรื่องสิทธิมนุษยชน และญี่ปุ่นยังลดเงื่อนไขในการขอพบกับเกาหลีเหนือจนกลายเป็นว่าญี่ปุ่นจะพบกับเกาหลีเหนือโดยไม่ตั้งเงื่อนไขใดๆ ล่วงหน้า ซึ่งทำให้เห็นว่าญี่ปุ่นยอมลดอุปสรรคต่างๆ เพียงเพื่อจะได้พบกับผู้นำเกาหลีเหนือ ในเดือนพฤษภาคม Trump มาเยือนญี่ปุ่น โดยทั้ง Trump และ Abe ต้องการหาทางออกเรื่องของเกาหลีเหนือเช่นกัน Abe ให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องของภัยความมั่นคงที่เกาหลีเหนือกระทำต่อญี่ปุ่น โดยก่อนที่ Trump จะมาเยือนญี่ปุ่น เกาหลีเหนือได้ทดสอบยิงขีปนาวุธซึ่งเห็นได้ชัดว่าเกาหลีเหนือกำลังละเมิดมติของคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติ⁵² และแม้ว่ามันจะถูกปล่อยไปไม่ถึงอาณาเขตของสหรัฐฯ แต่กระทบถึงความปลอดภัยและความมั่นคงของญี่ปุ่น ยิ่งตอกย้ำความคิดของฝ่ายญี่ปุ่นในเรื่องที่เกาหลีเหนือกำลังแสวงหาหรือสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นมิตรมากขึ้น ทำให้คิดว่าการที่ Trump ยกเลิกการเสริมกำลังกองทัพกับเกาหลีใต้เพื่อลดระดับความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี ส่งผลให้เกาหลีเหนือใช้โอกาสนี้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการปล่อยขีปนาวุธของเกาหลีเหนือเอง เพื่อข่มขู่และโชว์ศักยภาพแก่ญี่ปุ่น

อีกสิ่งหนึ่งที่ฝ่ายญี่ปุ่นมีความกังวลคือการที่เกาหลีเหนือหันมาเจรจากับสหรัฐฯ และเกาหลีใต้ จะทำให้ญี่ปุ่นถูกตัดออกจากความสำคัญ อาจจะทำให้สหรัฐฯ ยอมทำตามในสิ่งที่เกาหลีเหนือ

⁵¹ Emily B. Landau and Shimon Stein, "The Second Trump-Kim Summit : Outcome and Future Directions," *INSS Insight* 1146 (10 Mar 2019): 1.

⁵² "Japan and North Korea: Summitry, Missile Fears, and Abductions," 2019, accessed 21 May, 2021, <https://www.csis.org/analysis/japan-and-north-korea-summitry-missile-fears-and-abductions>.

เรียกร้องโดยไม่สนใจเรื่องความมั่นคงของญี่ปุ่น ซึ่งสิ่งที่ญี่ปุ่นกังวลไว้เป็นไปตามที่คิด เมื่อ Trump ได้แสดงความไม่ใส่ใจต่อการที่เกาหลีเหนือยิงขีปนาวุธในต้นเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2019 ทั้งที่อยู่ในระดับตอนการดำเนินการยุติโครงการนิวเคลียร์ Trump กลับมองในแง่ดีว่าจะมีเรื่องที่ดีเกิดขึ้น เพราะเหมือนว่าเกาหลีเหนือจะยุติการทดสอบแล้ว ทำให้ฝ่ายญี่ปุ่นกังวลว่า Trump จะไม่ใส่ใจเรื่องพฤติกรรมของเกาหลีเหนือ และไม่สนใจต่อความกังวลของญี่ปุ่น อาจจะทำให้ญี่ปุ่นถูกตัดออกจากวงจรการแก้ไขปัญหาคาบสมุทรเกาหลี

3.2 ความเป็นมาของบทบาทภาคประชาสังคมในการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวชาวญี่ปุ่น

เมื่อมีความเป็นไปได้ที่ญี่ปุ่นจะได้เจรจากับเกาหลีเหนือ แน่ใจว่าเรื่องที่สำคัญที่สุดคือการให้เกาหลีเหนือยืนยันจำนวนกับผู้ที่ถูกลักพาตัวที่ยังมีชีวิตอยู่ กลุ่มสมาคมช่วยเหลือผู้ที่ถูกลักพาตัวได้กระตุ้นรัฐบาลญี่ปุ่นเรื่องการจัดการปัญหาการลักพาตัวมาโดยตลอด แม้ว่าที่ผ่านมาตลอดเกือบ 20 ปี นับตั้งแต่ ค.ศ. 2002 ที่มีความคืบหน้าเรื่องผู้ที่ถูกลักพาตัวไปได้กลับมาเยือนญี่ปุ่น แต่หลังจากนั้นเกาหลีเหนือได้แต่เพียงยืนยันว่าผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่คือผู้ที่เดินทางกลับไปญี่ปุ่นแล้ว จากการต่อรองโดยนายกรัฐมนตรี Koizumi และยุติการเจรจาในที่สุด ประเด็นที่ยังเชื่อว่ายังมีผู้รอดชีวิตอยู่นั้นคือประเด็นของ Yokota Megumi ที่มีการตรวจ DNA และพิสูจน์ว่าไม่ตรงกับของ Megumi ใน ค.ศ. 2004 และยุติการสืบหากันในที่สุด ดังนั้น ความคาดหวังของการประชุมระหว่างสหรัฐฯ กับเกาหลีเหนือในต้นปี ค.ศ. 2018 จะเป็นหนทางที่นำไปสู่การกลับมาเจรจาระหว่างผู้นำญี่ปุ่นกับเกาหลีเหนือได้อีก

ในทศวรรษ 1990 การออกมาเรียกร้องของครอบครัวผู้ที่ถูกลักพาตัวนั้นได้รับความสนใจน้อยจากสื่อและนักการเมือง การมีสมาคมหรือองค์กรจะเป็นการช่วยผลักดันประเด็นการลักพาตัวให้เป็นที่รับรู้ในวงกว้าง ดังนั้น จึงได้เกิดสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวขึ้นมา ได้แก่ Kazokukai (The

Association of the Families of Victims Kidnapped by North Korea) ตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1997 ในช่วงแรกเป็นการรณรงค์และสร้างความตระหนักเรื่องประเด็นการลักพาตัวแก่อีโคโนมิค เพื่อให้เกิด การตื่นตัวในสังคมและนำไปสู่นโยบายรัฐโดยผ่านนักการเมือง หลังจากประเด็นการลักพา ตัวเป็นที่รู้จักมากขึ้นหัวหน้าสมาคม *Kazokukai* จึงเรียกร้องให้รัฐบาลญี่ปุ่นช่วยเหลือผู้ที่ถูกลักพาตัว ไปกลับมา อีกทั้งการเริ่มมีหลายกลุ่มที่อยากออกมาช่วยเหลือเรื่องประเด็นการลักพาตัวจึงทำให้เกิด สมาคม *Sukukai* (The National Association for the Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) จัดตั้งขึ้นใน ค.ศ. 1998 ที่นำโดยอดีตนักการเมืองพรรค Japan Communist Party (JCP) ซึ่งสมาคมนี้มีทุนและอิทธิพลการใช้สื่อที่มากกว่า *Kazokukai* ทั้งสองสมาคมจึงร่วมมือกันในการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวและผลักดันประเด็นนี้ไปสู่นโยบายทางการเมือง พร้อมกับการได้รับการ ผลักดันจากนักการเมือง ต่อมาเมื่อมีการเปิดเผยและยอมรับเรื่องลักพาตัวจากเกาหลีเหนือใน ค.ศ. 2002 รัฐบาลต้องการให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือผู้ที่ถูกลักพาตัวจึงได้จัดตั้ง *Rachi Giren 2* (The Parliamentary Members Alliance for the Swift Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) ใน ค.ศ. 2002 เพื่อเน้นในเรื่องของการช่วยเหลือ โดยสมาคมนี้ดำเนินการเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการลักพาตัว ด้วยการทำให้ประเด็นนี้สำคัญระดับสูงในวาระทางกฎหมายโดยการชักจูงสมาชิกสภาช่วยกันดันร่างมติ ออกแถลงการณ์ และเชิญสมาคม *Kazokukai* และ *Sukukai* มาช่วยยืนยันหลักฐานก่อนนำไปสู่สภา⁵³ การที่ผู้นำเกาหลีเหนือยอมรับว่าการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไป เป็นเรื่องจริง ได้สร้างความสะเทือนใจต่อชาวญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก และพิสูจน์ว่าสิ่งที่สมาคม *Kazokukai* และ *Sukukai* เรียกร้องและต่อสู้กับการพิสูจน์ความจริงมาหลายปีได้เป็นจริง สื่อและ นักการเมืองจึงให้ความสำคัญและรับฟังสมาคมและญาติที่เกี่ยวข้องกับผู้ลักพาตัวมากยิ่งขึ้น กระแส

⁵³ Brad Williams, "Explaining Divergent Responses to the North Korean Abductions Issue in Japan and South Korea," 156.

สังคมตีกลับไปยังนักการเมืองที่เคยขัดขวางหรือไม่เชื่อเรื่องเกาหลีเหนือลักพาตัว พวกเขาได้รับจดหมายหรือสิ่งของเป็นการข่มขู่จากคนที่โกรธแค้นต่อการเพิกเฉยเรื่องการลักพาตัว ค.ศ. 2003 มีการวางระเบิดในโรงรถที่บ้านของรองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่น Tanaka Hitoshi ซึ่งเขาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์ว่าแสดงท่าทีเย็นชาต่อญาติผู้ถูกลักพาตัว⁵⁴ แสดงให้เห็นว่าสมาคมมีอิทธิพลต่อสื่อและสังคมในช่วงนั้นเป็นอย่างมาก *Kazokukai* และ *Sukukai* ต้องการให้สมาคมได้อยู่ในสื่อหรือในความสนใจของสาธารณชนเพื่อให้ผู้คนยังคงสนใจเรื่องการลักพาตัว บทบาทของสมาคมชัดเจนมากขึ้นเมื่อรัฐบาลญี่ปุ่นได้ตอบรับข้อเรียกร้องต่างๆ จากสมาคม ในค.ศ. 2006 รัฐบาลญี่ปุ่นจัดตั้งที่ปรึกษาพิเศษแก่นายกรัฐมนตรีในเรื่องการลักพาตัวและนำไปสู่การกำหนดกฎหมายที่รัฐบาลญี่ปุ่นใช้การกดดันขั้นสูงสุดเพื่อแก้ไขปัญหาการลักพาตัว เพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงเรื่องการลักพาตัว และการร่วมมือกับนานาชาติในการยับยั้งเกาหลีเหนือในเรื่องการลิดรอนสิทธิมนุษยชน⁵⁵ ซึ่งตรงกับช่วงนายกรัฐมนตรี Abe เป็นผู้นำสมัยแรกใน ค.ศ. 2006-2007 เขามีบทบาทช่วยเหลือสมาคมและญาติผู้ถูกลักพาตัวมาตั้งแต่ทศวรรษ 1990 ในช่วงนี้สมาคมเรียกร้องให้ญี่ปุ่นคว่ำบาตรเกาหลีเหนือเพื่อกดดันการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ถูกลักพาตัว และนายกรัฐมนตรี Abe ได้คว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเกาหลีเหนือ อาจกล่าวได้ว่าบทบาทของสมาคมจึงอยู่ในความสำคัญของรัฐบาลญี่ปุ่นตลอดมานับตั้งแต่ ค.ศ. 2002 และพวกเขาต้องการอยู่ในความสนใจของสื่อกับรัฐบาลเพื่อแก้ไขปัญหาการลักพาตัวให้สำเร็จ ในช่วง ค.ศ. 2008-2011 รัฐบาลญี่ปุ่นภายใต้การนำของรัฐบาลพรรค DPJ เผชิญปัญหาการเมืองภายใน การเปลี่ยนนายกรัฐมนตรีอยู่บ่อยครั้งทำให้เรื่องการลักพาตัวไม่คืบหน้า

⁵⁴ Linus Hagstrom and Ulv Hanssen, "The North Korean abduction issue: emotions, securitisation and the reconstruction of Japanese identity from 'aggressor' to 'victim' and from 'pacifist' to 'normal'," *The Pacific Review* 28, no. 1 (2014): 7.

⁵⁵ *Ibid.*, 10

จนกระทั่ง Abe ได้กลับมานำพรรค LDP บริหารประเทศอีกครั้งใน ค.ศ. 2012 แม้เจออุปสรรคเรื่องเศรษฐกิจที่ต้องจัดการ Abe ยังคงให้ความสำคัญกับเรื่องการลักพาตัวอยู่ ทำให้สื่อญี่ปุ่นกลับมาให้ความสำคัญกับครอบครัวของผู้ถูกลักพาตัวมากขึ้น ท่ามกลางสื่อและนักกิจกรรมช่วยกันให้ครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวยังคงเป็นที่จับตามอง ความพยายามของรัฐบาล Abe ได้พยายามติดต่อเกาหลีเหนืออย่างไม่เป็นทางการตั้งแต่ ค.ศ. 2013 ขณะที่ญี่ปุ่นเปิดโอกาสให้เกาหลีเหนือหันมาเจรจา ญี่ปุ่นได้ร่วมมือกับสหรัฐฯ คำบาตรเกาหลีเหนือด้วยเช่นกัน จากการที่เกาหลีเหนือทดลองขีปนาวุธ อีกทั้งเกาหลีเหนือยังเผชิญต่อข้อกล่าวหาเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยองค์การสหประชาชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน (Commission of Inquiry : COI) เรื่องสิทธิมนุษยชนในเกาหลีเหนือ⁵⁶ ทำให้หลายฝ่ายหันมาสนใจเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น เรื่องราวของ Yokota Megumi ได้รับความสนใจจากสื่อมวลชนอีกครั้ง เมื่อ Michael Kerby หัวหน้า COI ได้มาสอบถามเรื่องราวจากครอบครัว Yokota สร้างความสะเทือนใจต่อผู้ฟัง⁵⁷ ผลของการกดดันทั้งจากการคว่ำบาตร และเรื่องสิทธิมนุษยชน ทำให้เกาหลีเหนือยอมหันมาเจรจากับญี่ปุ่น ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 2014 ครอบครัวของ Yokota Megumi ได้พบกับลูกสาวของ Megumi ที่เดินทางมาจากเกาหลีเหนือ เพื่อมาพบกันที่ Ulaanbaatar เมืองหลวงของมองโกเลีย ต่อมา ได้มีการประชุม the Japan – North Korea Red Cross เป็นการรำลึกและแลกเปลี่ยนมุมมองต่อชาวญี่ปุ่นที่เสียชีวิตในช่วง ค.ศ. 1945 และการประชุมนี้ทำให้ญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ ร่วมมือกันผลักดันประเด็นต่างๆ ไปสู่การเจรจาระดับรัฐบาลระหว่างประเทศ ส่งผลให้ในเดือนพฤษภาคม เกาหลีเหนือประกาศเรื่องการกลับมาสืบหาผู้ที่ถูกลักพาตัวไปอีก

⁵⁶ "Commission of Inquiry on Human Rights in the Democratic People's Republic of Korea," United Nations, 2013, accessed 15 July, 2021, <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/hrc/coidprk/pages/commissioninquiryonhrindprk.aspx>.

⁵⁷ Elaine Lies, "Japanese mother tells of heartbreak years after North Korea abducted 13-year-old daughter," *Reuters*, 29 August 2013, <https://www.reuters.com/article/us-korea-north-japan-idUSBRE97S09D20130829>.

ครั้ง⁵⁸ เกาหลีเหนือได้ทำข้อตกลงกับญี่ปุ่นในข้อตกลง Stockholm Agreement โดยภายใต้ข้อตกลงนี้ เกาหลีเหนือต้องค้นหาชาวญี่ปุ่นที่ยังมีชีวิตอยู่ ชาวญี่ปุ่นและภรรยาชาวญี่ปุ่น ผู้ที่ถูกลักพาตัวไป และ ผู้ที่สูญหายไป โดยรัฐบาลแสดงรายชื่อผู้สูญหายจำนวน 470 คนแก่เกาหลีเหนือ จำนวนชื่อเหล่านี้ได้รับความช่วยเหลือจากสมาคม *Sukukai* ประสานงานกับองค์กร *COMJAN* (Investigating Committee on Missing Japanese Probably Related to North Korea) ⁵⁹เป็นองค์กรที่ช่วยสืบค้นชาวญี่ปุ่นที่หายไปโดยคาดว่าเกี่ยวข้องกับเกาหลีเหนือ รวบรวมรายชื่อเหล่านี้ไว้ บทบาทของสมาคม *Kazokukai* และ *Sukukai* ยังคงทำงานอยู่ตลอดเวลา เพื่อรอโอกาสที่พวกเขาจะให้ข้อมูลและผลักดันประเด็นการลักพาตัวไปสู่การแก้ไขอีกครั้ง แต่ในท้ายที่สุดเกาหลีเหนือกลับไม่ทำตามข้อตกลงที่ระบุไว้ และกลับไปทดสอบขีปนาวุธคุกคามญี่ปุ่นอีกครั้ง ใน ค.ศ. 2016

เมื่อมาถึง ค.ศ. 2018 Abe เองยืนยันที่จะไม่ละเลยการแก้ไขเรื่องนี้ ในเดือนมีนาคม ครอบครัวและญาติของผู้ถูกลักพาตัวได้เข้าพบกับ Abe เพื่อให้รัฐบาลญี่ปุ่นเรียกร้อง Trump ช่วยจัดการเรื่องการลักพาตัวอย่างทันทีและครอบคลุมทุกประเด็น ในการประชุมระหว่างสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือที่จะจัดขึ้น Shigeo Iizuka ตัวแทนของญาติผู้ถูกลักพาตัวกล่าวกับ Abe ว่า “นี่คือโอกาสสุดท้ายของเราแล้ว มันจะไม่มีโอกาสแบบนี้อีกครั้งแล้ว หากเราทำไม่สำเร็จในครั้งนี้ ทุกอย่างจะไม่สามารถควบคุมได้”⁶⁰ เนื่องจากพวกเขาต่อสู้กับปัญหานี้มายาวนานและไม่เห็นความคืบหน้าใดๆ เมื่อเวลาผ่านไปฝ่ายครอบครัวที่รอมืออายุมากขึ้น พวกเขาอาจจะไม่เห็นความคืบหน้าจากฝ่ายเกาหลี

⁵⁸ Shunji Hiraiwa, "Japan's policy on North Korea : four motives and three factors," *Journal of Contemporary East Asian Studies* 9, no. 1 (2020): 12.

⁵⁹Hagstrom and Hanssen, "The North Korean abduction issue: emotions, securitisation and the reconstruction of Japanese identity from 'aggressor' to 'victim' and from 'pacifist' to 'normal'," 10.

⁶⁰ "Japanese families tell Abe they want Trump to go to bat for abductees," *The Japan Times*, 2018, accessed 23 May, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2018/03/30/national/families-demand-abe-keep-abduction-issue-spotlight-trump-kim-jong-un-denuclearization-talks/>.

เหนืออีกหากครั้งนี้ยังล้มเหลว Abe ต้องทำให้ Trump เห็นเรื่องนี้เป็นสำคัญและจัดการเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน ในการเยือนสหรัฐฯ ในเดือนเมษายน ค.ศ. 2018 Abe พาดำเนินการของญาติผู้ถูกลักพาตัวเดินทางไปด้วยเช่นกัน เพื่อเป็นการผลักดันสหรัฐฯ ให้ช่วยเหลือในเรื่องการเจรจากับเกาหลีเหนือเรื่องพาผู้ถูกลักพาตัวกลับมา ในครั้งนี้มีน้องชายของ Megumi ไปด้วย ครอบครัวของพวกเขาเฝ้ารอวันที่จะได้กลับมาคุยกับทางเกาหลีเหนือ และหวังให้พวกเขาถูกส่งกลับมาทั้งหมด ครอบครัวและญาติของผู้ถูกลักพาตัวหวังว่าครั้งนี้จะเป็นโอกาสสุดท้ายที่พวกเขาขอให้เกาหลีเหนือเปิดเผยผู้ที่ยังมีชีวิตและปล่อยพวกเขากลับมา⁶¹ แม้ทางฝ่ายญาติของผู้ถูกลักพาตัวได้พบและพูดคุยกับ Trump แล้ว แต่โอกาสที่เกาหลีเหนือหันมาเจรจากับญี่ปุ่นดังที่ทำกับสหรัฐฯ นั้นไม่มีเลย แม้ฝ่ายญี่ปุ่นประกาศว่าพร้อมเจรจากับผู้นำเกาหลีเหนือ แต่กลับไม่ได้รับคำตอบใดๆ การรอความหวังใน ค.ศ.2018 จึงจบสิ้นไปโดยไม่มีสัญญาณตอบรับคำเรียกร้องจากฝ่ายเกาหลีเหนือ

ความพยายามของครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวและสมาคม *Kazokukai* ยังไม่สิ้นสุด พวกเขาเฝ้ารอการตอบรับจากเกาหลีเหนือ ต่อการเจรจากับรัฐบาลญี่ปุ่น ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019 สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวส่งข้อความผ่านสื่อเป็นครั้งแรกถึง Kim Jong Un ว่าพวกเขาต้องการให้ส่งตัวผู้ที่ถูกลักพาตัวมาที่ญี่ปุ่น Yokota Sakie มารดาของ Megumi หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้งสมาคม *Kazokukai* กล่าวว่า “พวกเราตัดสินใจที่จะส่งข้อความเรื่องสิทธิมนุษยชน แทนการกดดันการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจเพียงอย่างเดียว”⁶² การใช้สื่อสาธารณะเป็นอีกทางที่จะสื่อสารไปยังผู้นำเกาหลีเหนือ และก่อนการพบกันอีกครั้งของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือในการประชุม Hanoi Summit 2019

⁶¹ "Ahead of Trump-Kim summit, Japanese abductees' families push US to help secure their release," 2018, accessed 15 May, 2021, <https://abcnews.go.com/Politics/ahead-trump-kim-summit-japanese-abductees-families-push/story?id=54991095>.

⁶² "In first message to Kim, abductees' kin vow not to oppose normalizing North Korea ties if victims returned," The Japan times, 2019, accessed 15 June, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/02/18/national/politics-diplomacy/message-kim-families-say-wont-oppose-normalization-japan-north-korea-ties-abductees-returned/>.

Abe เชิญสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวและญาติๆ เข้ามาพบที่สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อยืนยันในความตั้งใจของเขาที่จะจัดการปัญหานี้ แต่เป็นที่น่าเสียดายเมื่อการประชุมของสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือไม่สามารถตกลงกันได้ ญาติผู้ถูกลักพาตัวได้ออกมาแสดงความผิดหวังในครั้งนี ในเดือนพฤษภาคม ผู้ถูกลักพาตัวได้ออกมาถามหาความคืบหน้าการประชุมเจรจาของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ พวกเขาให้เหตุผลถึงระยะเวลาการรอคอยของพวกเขาที่ค่อยๆ หดไป เวลาของพวกเขาเหลือน้อยลงแล้วและเรียกร้องให้รัฐบาลของตนหาโอกาสที่จะพาเหล่าผู้ถูกลักพาตัวกลับมาให้ได้⁶³ พร้อมกับ Yokota Shigeru บิดาของ Megumi ที่ต่อสู้กับเรื่องนี้มา 40 ปีได้เข้าโรงพยาบาลรักษาอาการป่วย ทำให้เหล่าญาติๆ ของผู้ถูกลักพาตัวมีความกังวลที่ตัวเองหรือผู้ถูกลักพาตัวจะจากโลกนี้ไปก่อนได้มาพบกันอีก และเท่ากับว่าปัญหาการลักพาตัวไม่ได้ถูกแก้ไข ในปลายเดือนพฤษภาคม สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวได้พบกับ Trump และเขาสัญญาที่จะทุ่มเทแก้ไขในเรื่องการช่วยเหลือญี่ปุ่นในการพาชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวไปกลับมา แม้ว่าจะยังไม่มีกำหนดการพบกับผู้นำเกาหลีเหนือก็ตาม ในการพบกับสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว Yokota Takuya น้องชายของ Megumi ได้กล่าวกับ Trump ว่า “สหรัฐอเมริกาไม่ควรตกหลุมพรางต่อความพยายามของเกาหลีเหนือเพียงเพื่อต้องการจัดการปัญหานี้ให้เสร็จไป ดังเช่น การส่งเก้ากระดุกหรือบางชิ้นส่วนที่เป็นของผู้ถูกลักพาตัวกลับมา”⁶⁴ ซึ่งจะคล้ายกับเหตุการณ์ที่เกาหลีเหนือเคยทำต่อครอบครัว Megumi ในอดีต โดยอ้างว่าเธอเสียชีวิต และส่งเก้ากระดุกกลับมา เพื่อตัดปัญหาการค้นหว่าเธอยังมีชีวิตหรือไม่ ทำให้ฝ่ายญาติของผู้ถูกลักพาตัวไม่เชื่อใจต่อฝ่ายเกาหลีเหนือในเวลาต่อมา ในเดือนมิถุนายน Trump และ Kim กลับมาเจอกันอีกครั้งที่เขต

⁶³ "Kin of Japanese abductees held in North Korea seek swift return of their loved ones," *The Japan Times*, 2019, accessed 15 Jun, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/05/20/national/kin-abductees-held-north-korea-seek-early-return-loved-ones/>.

⁶⁴ Tomohiro Osaki, "Trump pledges to help bring home Japanese citizens abducted by North Korea," *The Japan Times* (Tokyo) 2019, <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/05/27/national/politics-diplomacy/trump-pledges-help-bring-home-japanese-citizens-abducted-north-korea/>.

ปลอดทหาร DMZ (The Korean Demilitarized Zone) เพื่อเจรจาการยุติอาวุธนิวเคลียร์ ทำให้
 ญาติผู้ถูกลักพาตัวกลับมามีความหวัง แต่พวกเขาบอกว่า เหมือนเป็นการแสดงละครต่อกันมากกว่า
 แต่ถือเป็นความหวังที่ฝ่ายญี่ปุ่นต้องรีบหาโอกาสจัดการเจรจากับเกาหลีเหนือให้เร็วที่สุด หลังจากการ
 เจอกันที่เขตปลอดทหาร DMZ แล้ว กลับไม่มีความคืบหน้าที่เกาหลีเหนือจะยินยอมให้ทางญี่ปุ่น
 เจรจา และเวลาของปีตามารดาและญาติๆ เหลือน้อยลงทุกทีในการเฝ้ารอวันที่พวกเขาจะได้รับการ
 ช่วยเหลือและเดินทางกลับมา

สรุป

การที่สหรัฐฯ และเกาหลีเหนือเปลี่ยนท่าทีที่เป็นศัตรูกัน หันหน้าเข้าหาเพื่อเจรจาเรื่องการ
 ปลดอาวุธนิวเคลียร์นั้น รัฐบาลญี่ปุ่นมองว่าเป็นเพียงการเสแสร้งและละครฉากหนึ่งของฝ่ายเกาหลี
 เหนือเท่านั้นที่เพียงเพื่อจะยืดเวลาในการทดลองอาวุธที่ครอบครองอยู่ และการต่อรองเพื่อ
 ผลประโยชน์ เนื่องจากเกาหลีเหนือถูกกดดันอย่างมากจากการคว่ำบาตร ฝ่ายรัฐบาลญี่ปุ่นที่เคย
 ประสบกับสถานการณ์เช่นนี้มาแล้วในอดีต จึงไม่เชื่อใจต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ อีกทั้งญี่ปุ่น
 เกรงว่าหากทั้งสหรัฐฯ และเกาหลีเหนือไปเจรจากันเอง จะกลายเป็นว่าความสำคัญของญี่ปุ่นจะหมด
 ไปและจะส่งผลต่อความมั่นคง ญี่ปุ่นจึงพยายามที่จะผลักดันตัวเองเข้าไปสู่การเจรจา และการ
 ระแวงระวังพฤติกรรมของเกาหลีเหนือเช่นกัน แม้จะมีท่าทีไม่เชื่อใจแต่ญี่ปุ่นไม่ยากที่จะเป็นอุปสรรค
 ในการต่อต้านการเปลี่ยนท่าทีเกาหลี จึงเลือกที่จะขอร้องให้สหรัฐฯ ช่วยประสานเรื่องการแก้ไขปัญหา
 เรื่องการลักพาตัวด้วย ซึ่งเป็นความคาดหวังของผู้นำญี่ปุ่นและการสิ้นสุดการรอคอยของญาติผู้ถูก
 ลักพาตัว และบทบาทของสมาคมผู้ถูกลักพาตัวนั้นได้ออกมาขอร้องต่อสหรัฐฯ และนายกรัฐมนตรี
 Abe ให้เร่งรีบให้เกิดการเจรจาโดยเร็ว และได้เข้าพบกับ Trump เช่นกัน อีกทั้งพวกเขายังส่งข้อความ
 ถึง Kim เพื่อให้หันมาเจรจาท่อกัน แต่สุดท้ายไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเกาหลีเหนือไม่ยอมตอบ

รับต่อข้อเรียกร้อง การที่ฝ่ายผู้ป่วนมีท่าทีไม่เชื่อใจและไม่ไว้วางใจต่อเกาหลีเหนือนี้มีปัจจัยหลักมาจากตัวแปรภายในประเทศ ซึ่งจะอธิบายในบทถัดไป

บทที่ 4 ปัจจัยใดที่ผลักดันให้ญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาลอาเบะ ชินโซ ในช่วงค.ศ. 2018-2019

มีท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือในประเด็นการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่น

จากสถานการณ์ใน ค.ศ. 2018 และ 2019 ที่ญี่ปุ่นไม่ประสบความสำเร็จต่อการเรียกร้องให้ผู้นำเกาหลีเหนือมาเจรจา อันเป็นผลมาจากที่ญี่ปุ่นยังมีเงื่อนไขของการลักพาตัวที่ต้องจัดการให้เสร็จสิ้นก่อน ซึ่งประเด็นนี้มีความสำคัญในระดับการทูตในการเปิดความสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือ ฝ่ายญี่ปุ่นตั้งเงื่อนไขต่อเกาหลีเหนือเมื่อทราบข่าวว่า เกาหลีเหนือยินดีที่จะเจรจากับสหรัฐฯ ในต้นเดือนมีนาคม ค.ศ. 2018 และพยายามเตือนสหรัฐฯ และนานาชาติ ว่าเกาหลีเหนือกำลังแสวงงเล่นละครตบตาเพื่อต้องการซื้อเวลาและประโยชน์บางอย่างในการพัฒนาโครงการนิวเคลียร์ ทำให้เห็นว่าญี่ปุ่นมีความไม่เชื่อใจและไม่ไว้วางใจต่อเกาหลีเหนือ และแม้ญี่ปุ่นจะไม่ไว้วางใจ แต่ประเด็นการลักพาตัวต้องได้รับการแก้ไขให้เร็วที่สุด ญี่ปุ่นจึงใช้โอกาสนี้ขอร้องสหรัฐฯ ให้ช่วยประสานกับเกาหลีเหนือ แต่สุดท้ายญี่ปุ่นไม่ประสบความสำเร็จต่อการขอเจรจาโดยตรงกับเกาหลีเหนือ ด้วยเหตุนี้การเจรจาของญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือจึงไม่เกิดขึ้น

ในบทนี้จะชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อท่าทีที่ญี่ปุ่นแสดงออกมาต่อต้านกับท่าทีของเกาหลีเหนือ โดยมีสาเหตุมาจากทัศนคติของผู้นำฝ่ายญี่ปุ่น ที่ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดอนุรักษนิยมของพรรค LDP และภาคประชาสังคมซึ่งได้แก่ ความเคลื่อนไหวของสมาคม *Kazokukai* กับ สื่อมวลชน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญที่ส่งผลต่อนโยบายของญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือในช่วง ค.ศ. 2018 - 2019 ทั้งสองประเด็นนี้เป็นปัจจัยภายในที่ส่งผลต่อนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่น ซึ่งผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดของ Neoclassical Realism ของ Gideon Rose ที่ระบุถึงตัวแปรภายในที่มีผลต่อการแสดงออกต่อต่างประเทศ ซึ่งเป็นตัวขับเคลื่อนนโยบายการต่างประเทศ โดยมีตัวแปรในระดับย่อยแทรกแซงอยู่นั้นคือ ทัศนคติของผู้นำ หรือ เรื่องภายในรัฐที่จะกำหนดนโยบายการต่างประเทศ เช่น กลุ่มผลประโยชน์

อย่างสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว โดยความเป็นมาของการแสดงออกทางพฤติกรรมเช่นนี้จะเกิดขึ้นจากความขัดแย้งและความกดดันทางการเมือง

เนื้อหาในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนที่เป็นตัวแปรภายในประเทศของญี่ปุ่นในการตอบโต้กับสถานการณ์ระหว่างประเทศและมีผลต่อนโยบายต่างประเทศ ส่วนแรกคือทัศนคติและเป้าหมายทางการเมืองของผู้นำ นั่นคือนายกรัฐมนตรี Abe ที่เป็นตัวแปรสำคัญในการแสดงออกต่อนโยบายต่างประเทศกับเกาหลีเหนือ โดยรัฐบาลภายใต้ Abe ต้องการแก้ไขขอบเขตของอำนาจกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น (SDF) การพยายามมีส่วนร่วมทางด้านกองกำลังกับสหรัฐฯ เมื่อต้องเพิ่มกองกำลังในคาบสมุทรเกาหลี อีกทั้งการขยายอำนาจของจีนยังเป็นอีกเหตุผลที่ทำให้ญี่ปุ่นต้องแสดงศักยภาพเพื่อคานอำนาจกับจีน รัฐบาลของ Abe พยายามรักษานโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ สิ่งที่ส่งผลต่อทัศนคติของเขาคือประสบการณ์เกี่ยวข้องกับประเด็นลักพาตัว และ พรรคการเมือง LDP ของเขาที่มีส่วนผลักดันให้ Abe มีจุดยืนระแวดระวังและคัดค้านการเข้าหาเกาหลีเหนือ เพื่อต้องการแก้ไขปัญหาการลักพาตัว และส่วนที่สองภาคประชาสังคมซึ่งประกอบไปด้วย สมาคมผู้ถูกลักพาตัว *Kazokukai* กับ *Sukukai* และ สื่อมวลชนญี่ปุ่น ที่มีบทบาทในการผลักดันเรื่องการลักพาตัวให้แผ่ขยายออกไปในสังคม และส่งผลต่อรัฐบาลให้ต้องจัดการปัญหาการลักพาตัว

4.1 ทัศนคติและเป้าหมายทางการเมืองของผู้นำอนุรักษ์นิยม

ในที่นี้จะขอกล่าวถึงนายกรัฐมนตรี Abe Shinzo ซึ่งเป็นนายกรัฐมนตรีที่ยาวนานตั้งแต่ปี ค.ศ. 2012-2020 เขามีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการลักพาตัวญี่ปุ่นตั้งแต่ก่อนเข้ามาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และมีความผูกพันต่อญาติผู้ถูกลักพาตัว อีกทั้งเมื่อเขาได้ทำหน้าที่เป็นนายกรัฐมนตรีทำให้เขามีความกังวลต่อความมั่นคงและพยายามตีความรัฐธรรมนูญใหม่ในเรื่องบทบาทของการป้องกันประเทศโดยมีพรรคเสรีประชาธิปไตย LDP ที่มีจุดยืนแบบอนุรักษ์นิยม มี

อิทธิพลต่อทัศนคติที่ส่งผลให้เขามีจุดยืนต่อต้านเกาหลีเหนือ ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอสิ่งที่ผลต่อทัศนคติผู้นำ ดังนี้

4.1.1 ประสบการณ์ที่สัมพันธ์กับประเด็นเกาหลีเหนือลักพาตัวชาวญี่ปุ่น

Abe มีความเกี่ยวข้องกับประเด็นการลักพาตัวญี่ปุ่นมาตั้งแต่ทศวรรษ 1980 เขาเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันประเด็นการลักพาตัวให้เป็นที่จับตามอง ตั้งแต่ ค.ศ. 1988 ในช่วงที่เขาทำหน้าที่เป็นเลขาธิการส่วนตัวเพื่อช่วยงานเลขาธิการพรรค LDP ให้นาย Abe Shintaro บิดาของเขา เขาได้พบกับญาติของผู้ที่ถูกลักพาตัวที่เข้ามาขอความช่วยเหลือ⁶⁵ และทราบเรื่องราวการลักพาตัว ทำให้เขาต้องการสืบค้นประเด็นนี้ต่อและเป็นจุดผลักดันอย่างหนึ่งที่ทำให้เขาก้าวสู่การเป็นนักการเมือง ใน ค.ศ. 1997 Abe ได้เป็นส่วนหนึ่งของผู้ก่อตั้งสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวโดยฝ่ายสภานั้นคือ Rachi Giren ซึ่งเขาหวังว่าการได้เข้ามาทำหน้าที่นักการเมืองจะทำให้ผลักดันปัญหานี้ไปสู่ระหว่างประเทศ แต่ในยุคนั้นนักการเมืองไม่สนใจเรื่องนี้เท่าไร และสื่อต่างๆ ไม่เล่นประเด็นนี้ อีกทั้งรัฐบาลญี่ปุ่นในช่วงทศวรรษ 1990 ค่อนข้างมีนโยบายที่ผ่อนปรนและไม่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ จึงไม่สามารถทำให้เกาหลีเหนือร่วมมือในการตรวจสอบเรื่องการลักพาตัวได้ ทำให้เขาไม่พอใจต่อนักการเมืองและสื่อในยุคนั้น

เมื่อมาถึงทศวรรษ 2000 Abe ได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรค LDP ซึ่งเป็นพรรครัฐบาลในช่วงนั้น เขามีตำแหน่งเป็นรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีในรัฐบาลของ Koizumi ซึ่งเป็นช่วงที่มีความสำคัญอย่างมาก เมื่อผู้นำ Kim Jong Il ยอมพบกับญี่ปุ่น และเป็นจุดเปลี่ยนของเหตุการณ์การแก้ปัญหาเรื่องการลักพาตัว เมื่อฝ่ายเกาหลีเหนือยอมรับว่าเป็นผู้อยู่เบื้องหลังของการหายตัวไปของพลเมืองญี่ปุ่น ขณะนั้น Abe เองได้ติดตามนายกรัฐมนตรี Koizumi ไปที่กรุง

⁶⁵ Zakowski, Bochorodycz, and Socha, *Japan's Foreign Policy Making: Central Government Reforms, Decision-Making Processes and Diplomacy*, 81.

Pyongyang และเขามีแนวคิดที่อยากให้รัฐบาลใช้นโยบายที่แน่วแน่ กล้าคิด กล้าตัดสินใจมากกว่านี้ ไม่โอนอ่อนต่อระบอบของ Kim Jong Il เนื่องจากในช่วงก่อนหน้านี้เขามีความไม่พอใจต่อการต่างประเทศของรัฐบาลชุดก่อนที่ค่อนข้างเป็นมิตรและผ่อนปรนต่อข้อเรียกร้องของฝ่ายเกาหลีเหนือ⁶⁶ ซึ่งทำให้ประเด็นสำคัญที่ทางรัฐบาลญี่ปุ่นต้องการจากเกาหลีเหนือหมดความสำคัญไป ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 2002 เมื่อนายกรัฐมนตรี Koizumi ปฏิเสธในการไม่ส่งผู้ถูกลักพาตัวกลับไป Abe ยังแนะนำ นายกรัฐมนตรีให้เป็นการตัดสินใจของรัฐบาลในเรื่องการปฏิเสธการส่งตัวกลับเพื่อปกป้องครอบครัวของผู้ถูกลักพาตัวทั้ง 5 คนที่ยังอยู่ที่เกาหลีเหนือ⁶⁷ แสดงให้เห็นว่าเขามีแนวคิดพร้อมเผชิญหน้าและใช้นโยบายที่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ ใน ค.ศ. 2003 กระแสการต่อต้านเกาหลีเหนือมากขึ้น รวมทั้งเรื่องเกาหลีเหนือทดสอบขีปนาวุธ Abe ได้กล่าวว่า “เราไม่ควรแสดงความอ่อนแอ การแสดงความอ่อนแอต่อการที่เกาหลีเหนือทดสอบขีปนาวุธเป็นสิ่งที่โง่เขลาที่สุดที่เราจะทำ”⁶⁸ และต่อมาใน ค.ศ. 2004 เป็นเหตุการณ์ที่ตอกย้ำต่อความไม่ไว้วางใจของเกาหลีเหนือของเขาในปัจจุบัน นั่นคือการที่เกาหลีเหนือส่งเจ้ากระดุกของ Yokota Megumi มาให้กับครอบครัวของเธอ รัฐบาลเกาหลีเหนืออ้างว่าเธอฆ่าตัวตายและมีการแก้ไขปีค.ศ.ที่เธอฆ่าตัวตาย ได้สร้างความไม่เชื่อมั่นต่อฝ่ายญี่ปุ่น เมื่อนำเจ้ากระดุกของ Megumi มาพิสูจน์ DNA กลับพบว่าไม่ใช่ของเธอ จากกรณีนี้ทำให้ Abe ไม่เชื่อใจต่อการกระทำของเกาหลีเหนือ เมื่อ Abe ดำรงตำแหน่งเป็นเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค.ศ. 2006 เขาจึงได้ใช้ตำแหน่งของเขาในการผลักดันการพิสูจน์ DNA ของสามีของ Megumi ที่เกาหลีเหนืออ้างว่าเป็นชาวเกาหลีเหนือ การกระทำของเกาหลีเหนือจึงเป็นที่ไม่ไว้วางใจของ Abe และตัว Abe กลายเป็นนักการเมืองที่โด่งดังในเรื่องการช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวและกลายเป็นผลงานโดดเด่นของเขา พร้อมกับ

⁶⁶ Zakowski, Bochorodycz, and Socha, *Japan's Foreign Policy Making: Central Government Reforms, Decision-Making Processes and Diplomacy*, 81.

⁶⁷ *Ibid.*, 88

⁶⁸ Ulv Are Rynning Hanssen, "Changes in Japanese attitudes toward North Korea since "9/17"" (Master University of Oslo, 2011), 101-02.

กระแสของประชาชนที่ต้องการให้รัฐบาลใช้นโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ ผลงานทางการเมืองและความมุ่งมั่นของ Abe ทำให้เขาได้ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าพรรค LDP และกลายเป็นนายกรัฐมนตรี ใน ค.ศ. 2006 หลังจาก Koizumi ประกาศลาออก

เมื่อ Abe ได้เป็นนายกรัฐมนตรีใน ค.ศ. 2006 เขายังคงใช้ประเด็นการลักพาตัวเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องแก้ไขก่อนที่จะมีการพิจารณา แต่เกาหลีเหนือยืนยันว่าเรื่องการลักพาตัวนั้นจบสิ้นและแก้ไขแล้ว ภายใต้รัฐบาลของ Abe เขาได้ใช้สื่อมวลชนในการนำเสนอพฤติกรรมของเกาหลีเหนือที่เป็นภัยคุกคามหรือศัตรูต่อญี่ปุ่น Abe สั่งให้ช่องโทรทัศน์ NHK นำเสนอข่าวเรื่องการลักพาตัวเผยแพร่ไปยังนอกประเทศโดยรัฐบาลของเขาเป็นผู้สนับสนุนบในการนำเสนอข่าว⁶⁹ เขาเดินเรื่องอย่างรวดเร็วในการลงโทษเกาหลีเหนือ นั่นคือการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นเสียงส่วนใหญ่ของประชาชน ที่ต้องการให้รัฐบาล Koizumi ดำเนินการคว่ำบาตรแต่นายกรัฐมนตรี Koizumi ลาออกไปก่อน เมื่อ Abe ได้ทำหน้าที่ผู้นำและทัศนคติไม่ต้องการอ่อนข้อต่อเกาหลีเหนือ ทำให้ตัดสินใจคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเกาหลีเหนือ งดการค้าขายและการเจรจาของสองประเทศ⁷⁰ ซึ่งเคยเป็นสิ่งที่ Abe แนะนำกับรัฐบาลของ Koizumi เพื่อต้องการกดดันเกาหลีเหนือให้เปิดเผยผู้ที่ถูกลักพาตัวไปว่ายังมีผู้อื่นที่นอกเหนือจากข้อมูลที่ให้มา Abe ยังให้รัฐบาลและองค์กรท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อประเด็นการลักพาตัวโดยตั้งแคมเปญช่วยเหลือ Megumi เพราะยังเชื่อว่าตราบดีที่เกาหลีเหนือพิสูจน์ DNA ไม่ได้ เธอก็ยังมีชีวิตอยู่ รัฐบาลยังใช้สื่อต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์เรื่องนี้และทำให้กลายเป็นปัญหาระดับชาติที่ญี่ปุ่นต้องแก้ไข ยิ่งทำให้เห็นว่า Abe ไม่ได้ละทิ้งประเด็นนี้และเขากำลังกดดันให้เกาหลี

⁶⁹ Sebastian Maslow, "Yet Another Lost Decade? Whither Japan's North Korea Policy under Abe Shinzo," *The Asia-Pacific Journal* 11, no. 15 (2013), <https://apjif.org/-Sebastian-Maslow/3928/article.pdf>.

⁷⁰ McCormack, *Japan and North Korea: The Long and Twisted Path towards Normalcy*, 16.

เหนือแก้ปัญหาที่ให้ข้อมูลไม่ครบและไม่ตรงกับบุคคล แต่รัฐบาลของ Abe อยู่ได้ไม่นานและเขาต้องลาออกจากตำแหน่งไป ใน ค.ศ. 2007 เนื่องจากปัญหาทางสุขภาพของ Abe

Abe กลับมามีอำนาจอีกครั้งใน ค.ศ. 2012 เป็นต้นมา การกลับมาของเขานั้นอยู่ในช่วงที่ญี่ปุ่นพบเจออุปสรรคมากมาย เช่น การฟื้นฟูพื้นที่ประสบภัยจากแผ่นดินไหวครั้งใหญ่ใน ค.ศ. 2011 การตกต่ำของเศรษฐกิจ บทบาทญี่ปุ่นที่มีอำนาจลดลงในการเมืองโลก จีนที่กลายเป็นมหาอำนาจและมีอิทธิพลกับการเมืองโลก ปัญหาเหล่านี้คือสิ่งที่ Abe ต้องแก้ไขก่อน ขณะเดียวกันเกาหลีเหนือเองเปลี่ยนผู้นำจาก Kim Jong Il เป็น Kim Jong Un ในเวลาไล่เลี่ยกัน ทำให้ Abe ต้องพบกับความท้าทายรอบด้าน สิ่งหนึ่งที่ Abe ให้ความสำคัญไม่แพ้กันคือการทหาร เนื่องจากเขามองว่าจีนกำลังมีบทบาททางทหารอย่างมาก และฝ่ายเกาหลีเหนือเองที่ทำหายด้วยการยิงขีปนาวุธเพื่อเรียกร้องความสนใจ ส่งผลให้ Abe ต้องให้ความสำคัญกับนโยบายความมั่นคง การเปลี่ยนนโยบายความมั่นคงของ Abe นั้นได้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมในภูมิภาค ญี่ปุ่นรู้สึกถูกคุกคามทุกทางจากจีน ซึ่งพัฒนาด้านการทหารและด้านนโยบายต่างประเทศ และเช่นเดียวกันกับที่รู้สึกถูกคุกคามโดยเกาหลีเหนือในเรื่องของนิวเคลียร์และขีปนาวุธ⁷¹ โดยตั้งแต่เป็นผู้นำ Kim Jong Un เขาได้เน้นการพัฒนาและยิงขีปนาวุธถี่มากขึ้น ทำให้ฝ่ายความมั่นคงของญี่ปุ่นต้องเฝ้าระวังอาวุธของเกาหลีเหนือ จึงกลายเป็นเหตุผลส่วนหนึ่งที่ Abe ต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการทหารของญี่ปุ่นเอง ค.ศ. 2014 เดือนพฤษภาคม ในการประชุม Japan-North Korea Intergovernmental Consultations ที่เมือง Stockholm เกาหลีเหนือประกาศว่าจะกลับมาค้นหาชาวญี่ปุ่นที่ถูกลักพาตัวไปเพื่อจะได้นำไปสู่การเปิดเจรจาทางการทูต รัฐบาลญี่ปุ่นยินดีต่อการที่เกาหลีเหนือกลับมาเจรจาอีกครั้ง เพื่อจัดการประเด็นการลักพาตัว และกลายเป็นข้อตกลง Stockholm Agreement 2014 ที่เกาหลีเหนือยอมที่จะกลับมา

⁷¹ Alexandra Sakaki, *Japan's Security Policy: A Shift in Direction under Abe?*, Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs (Germany, 2015), 6.

สืบหาเรื่องชาวญี่ปุ่นที่ยังอยู่ที่เกาหลีเหนือ โดยมีข้อตกลงว่าเกาหลีเหนือจะสืบหาบุคคลดังต่อไปนี้ 1.) ชาวญี่ปุ่นที่ยังอยู่เกาหลีเหนือ 2.) ภรรยาชาวญี่ปุ่น 3.) ผู้ที่ถูกลักพาตัว และ 4.) ผู้สูญหายไปเกาหลีเหนือ หากสืบหาได้เกาหลีเหนือจะส่งคืนพวกเขากลับมา แต่สุดท้ายต้องล้มเหลวเช่นเดิม เพราะเกาหลีเหนือพยายามไปสืบหาชาวญี่ปุ่นที่ยังอยู่ที่เกาหลีเหนือกับภรรยาชาวญี่ปุ่น มากกว่าการให้ความสำคัญกับการสืบค้นเรื่องผู้ถูกลักพาตัว⁷² ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญสำหรับ Abe และในเดือนกรกฎาคม คณะรัฐมนตรียังอนุมัติให้ตีความมาตราที่ 9 ที่ห้ามใช้กำลังทางทหารเพื่ออนุญาตญี่ปุ่นใช้กองกำลังเพื่อสิทธิการป้องกันตนเองร่วมกัน (Right of Collective Self-Defense) เพื่อช่วยเหลือพันธมิตรด้านความมั่นคง⁷³ แสดงให้เห็นว่า Abe ยังคงรู้สึกว่าการลักพาตัวเป็นภัยคุกคามต่อประเทศและปัญหาการลักพาตัวยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างสมบูรณ์ อีกทั้งเกาหลีเหนือกลับมาทดลองขีปนาวุธ ค.ศ. 2016 เป็นผลให้ Abe คำนึงถึงเรื่องความมั่นคง ญี่ปุ่นต้องเผชิญกับการคุกคามจากการทดสอบขีปนาวุธ และความพยายามในการจัดการปัญหาการลักพาตัวในข้อตกลง Stockholm Agreement 2014 จึงยุติไปจากประสบการณ์ที่ Abe เจอในอดีตจากการกระทำของเกาหลีเหนือ ทำให้ Abe ไม่ไว้วางใจเกาหลีเหนือ

เมื่อมาถึงใน ค.ศ. 2018 เกาหลีเหนือมีท่าทีที่อยากเจรจากับสหรัฐฯ จึงทำให้ Abe ตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่เกาหลีเหนือทำเพียงเพื่อต้องการซื้อเวลาเท่านั้น Abe เชื่อมั่นว่าเกาหลีเหนือไม่มีทางยุติโครงการนิวเคลียร์ได้ในเร็ววัน แต่การที่เขาตั้งแง่ต่อเกาหลีเหนือและนโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือที่ผ่านมารัฐบาลเขานั้น ทำให้เกาหลีเหนือไม่ยอมเจรจา อีกทั้งเกาหลีเหนือทราบดีว่า หากตอบรับการเจรจากับญี่ปุ่นจะต้องมีประเด็นการลักพาตัว และเกาหลีเหนือไม่สามารถหาข้อมูลมาได้แล้ว แม้ Abe ไม่ไว้วางใจต่อเกาหลีเหนือ แต่การแก้ปัญหาเป็นเรื่องสำคัญ อีกทั้งตัว Abe เองเป็นที่รู้จักจาก

⁷² Hiraiwa, "Japan's policy on North Korea : four motives and three factors," 12.

⁷³ Sebastian Maslow, "A Blueprint for a Strong Japan? Abe Shinzō and Japan's Evolving Security System," *Asian Survey* 55, no. 4 (2015): 742, University of California Press.

การช่วยเหลือญาติผู้ถูกลักพาตัว ทำให้เขาต้องแก้ปัญหาหนี้ให้ได้ จึงขอให้สหรัฐฯ ช่วยผลักดัน และ Abe เองพยายามที่จะลดเงื่อนไขต่างๆ แต่สุดท้ายไม่เป็นผล เกาหลีเหนือไม่ยอมรับต่อการเจรจา สิ่งที่ Abe คาดเดาไว้ได้เป็นจริง เมื่อเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2019 เกาหลีเหนือทดสอบขีปนาวุธสร้างความกังวลต่อ Abe สิ่งที่เกาหลีเหนือกระทำในอดีตจนถึงปัจจุบันจึงเป็นเหตุผลว่าทำไมทัศนะของ Abe จึงไม่ไว้วางใจต่อพฤติกรรมของเกาหลีเหนือ

4.1.2 แนวทางอนุรักษ์นิยมของ Abe และพรรค LDP

นอกจากประสบการณ์ที่สั่งสมมาของ Abe แล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ผลักดันให้เขามีท่าทีระแวดระวังต่อเกาหลีเหนือคือแนวคิดแบบอนุรักษ์นิยมของเขาและพรรค LDP ที่ช่วยตอบสนองและผลักดันต่อนโยบายเกี่ยวกับเกาหลีเหนือ แนวคิดของพรรค LDP นั้นเน้นขยายบทบาทกองกำลังป้องกันตนเองมาโดยตลอด ใน ค.ศ. 1990 – 1992 ภายใต้รัฐบาล Kaifu Toshiki ของพรรค LDP ต้องการส่งกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น (SDF) เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการของนาซาชาติในวิกฤติอ่าวเปอร์เซีย แต่ขัดกับขอบเขตหน้าที่ของ SDF ที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ⁷⁴ ความพยายามของ LDP ในเรื่องการขยายขอบเขตของกองกำลังป้องกันตนเองยังไม่สิ้นสุดเพียงเท่านั้น ในช่วง ค.ศ. 2001 หลังจากเกิดเหตุการณ์ก่อการร้าย 9/11 ที่สหรัฐฯ ฝ่ายสหรัฐฯ ได้ออกมาแถลงประเทศที่มีส่วนร่วมในการสนับสนุนการก่อการร้าย โดยกล่าวถึงประเทศเกาหลีเหนือด้วย ทำให้รัฐบาลญี่ปุ่นภายใต้รัฐบาล Koizumi ตื่นตัวต่อแถลงการณ์นี้ รัฐบาลญี่ปุ่นต้องการสนับสนุนสหรัฐฯ และพันธมิตรในสงครามอัฟกานิสถานเพื่อจับตัวผู้ก่อการร้าย ญี่ปุ่นออกกฎหมาย Anti-Terrorism Special Measures Law ซึ่งกฎหมายนี้เอื้อต่อการส่ง SDF โดยใช้ประโยชน์จากมติของสหประชาชาติโยงกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในการรักษา “ภัยร้ายและสงครามระหว่างประเทศ” ทำให้สามารถส่ง SDF ได้โดยไม่ต้องพิจารณาบริบทว่าเป็นการป้องกันส่วนตัว

⁷⁴ Christopher W. Hughes, "Japan's Strategic Trajectory and Collective Self-Defense: Essential Continuity or Radical Shift?," *The Journal of Japanese Studies* 43, no. 1 (2017): 104.

หรือการป้องกันร่วมกัน (Collective Self-Defense) แต่ใช้รูปแบบการรักษาความปลอดภัยแบบกึ่งกลุ่มแทน ทำให้เห็นว่าความพยายามผลักดันเรื่องการทหารของญี่ปุ่นอยู่ในนโยบายของพรรคมาเน็นนาน ในกรณีของเกาหลีเหนือเช่นกัน เมื่อโดนคุกคามจากเกาหลีเหนือในเรื่องชิปนาวูซและนิวเคลียร์ ทำให้พรรค LDP ใช้ประเด็นของเกาหลีเหนือเป็นสาเหตุในการขยายขอบเขตของSDFเช่นกัน จากเดิมที่ LDP มีนักการเมืองที่สนใจเกาหลีเหนือและอยากสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในช่วงทศวรรษ 1990 แต่เมื่อเกิดเรื่องของชิปนาวูซ Taepodong ใน ค.ศ. 1998 กับเรื่องข้อสงสัยการลักพาตัวในปลายทศวรรษ ทำให้ LDP เปลี่ยนท่าทีจากการเข้าหาเป็นการสกัดกั้นการคุกคามจากเกาหลีเหนือ และ ค.ศ. 2002 หลังจากที่ผู้นำเกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัว และเรื่องของ Yokota Megumi ทำให้กระแสของการต่อต้านเกาหลีเหนือรุนแรงใน ค.ศ. 2004 ซึ่งเป็นช่วงของรัฐบาล Koizumi และเขาได้นำเรื่องการแก้ไขประเด็นสิทธิการป้องกันตนเองร่วมกันกลับมาพิจารณา แต่กลับไม่ได้มีรูปธรรมที่ชัดเจน กระแสการต่อต้านเกาหลีเหนือนำไปสู่แนวคิดการคว่ำบาตร นักการเมืองสมาชิกพรรค LDP เสนอให้มีการคว่ำบาตรเกาหลีเหนือ ในขณะนั้น Abe ยังเป็นรองเลขาธิการพรรค LDP เขาเสนอให้มีการถกประเด็นเรื่องความจำเป็นในการเร่งรัดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบอบในเกาหลีเหนือ⁷⁵ หรือการทำลายระบอบของ Kim Jong Il ซึ่งสมาชิกพรรคเสนอมาตรการคว่ำบาตร และยังได้รับการเสนอมาตรการคว่ำบาตรจากครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวด้วย เมื่อ Abe ได้เป็นนายกรัฐมนตรี ค.ศ. 2006 ทำให้เขาใช้มาตรการคว่ำบาตรต่อเกาหลีเหนือ และพรรค LDP ได้ใช้ประเด็นการลักพาตัวและการทดลองชิปนาวูซของเกาหลีเหนือในการทำให้ประชาชนกังวลเกี่ยวกับอธิปไตย การทหาร และความมั่นคงในภูมิภาค⁷⁶ แนวคิดของทั้งผู้นำและคนในพรรคจึงเน้นเรื่องการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยจากการคุกคามของเกาหลีเหนือ และเงิน ความพยายามของพรรคใน

⁷⁵ Christopher W. Hughes, "The Political Economy of Japanese Sanctions Towards North Korea: Domestic Coalitions and International Systemic Pressures.," *Pacific Affairs* 79, no. 3 (2006): 474.

⁷⁶ Samuels, "Kidnapping Politics in East Asia," 369.

การนำเสนอเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญในเรื่องของหน้าที่กองกำลังป้องกันตนเอง (SDF) เกิดขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 2000 เพื่อขยายขีดความสามารถในการป้องกันประเทศของตนเองแต่ยังไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจัง จนกระทั่งเมื่อ Abe ได้มาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง ใน ค.ศ. 2012 เขามีความตั้งใจที่จะแก้ไขเรื่องความมั่นคงของประเทศจากการขึ้นมาเป็นมหาอำนาจของจีน และการทดสอบขีปนาวุธและนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ เขาต้องการเป็นพันธมิตรที่แน่นแฟ้นกับสหรัฐฯ และใช้แนวทางสันติภาพเชิงรุก (Proactive Pacifism) ในยุทธศาสตร์ความมั่นคง พรรค LDP ยังช่วยสนับสนุนการประชาสัมพันธ์การใช้สันติภาพเชิงรุก ปี ค.ศ. 2013 Abe และพรรค LDP ต้องการให้รัฐสภารับร่างการตีความรัฐธรรมนูญ จนในที่สุดการผลักดันของเขาและนักการเมืองของ LDP ทำให้ ค.ศ. 2014 รัฐสภาได้ตัดสินใจตีความรัฐธรรมนูญให้ยอมรับการใช้สิทธิการป้องกันตนเองร่วมกันของญี่ปุ่น ซึ่งในเดือนกรกฎาคม Abe ออกมาประกาศว่าความมุ่งมั่นของรัฐบาลของเขาทำให้คณะรัฐมนตรีตัดสินใจในเรื่องนโยบายพื้นฐานในการพัฒนากฎหมายความมั่นคงรูปแบบใหม่ การตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีในครั้งนี้มาจากการปรึกษาหารือกันอย่างครอบคลุมหลายครั้งในกลุ่มพรรคร่วมรัฐบาลอย่าง LDP และ พรรค Komeito⁷⁷ พรรค LDP ยังใช้การคุกคามจากเกาหลีเหนือเป็นเหตุผลในการชักจูงในเรื่องการตีความรัฐธรรมนูญใหม่ อิทธิพลของพรรค LDP ยังมีผลต่อการเลือกตั้งของ Abe ใน ค.ศ. 2017 ก่อนการเลือกตั้งของ Abe พวกเขาได้หาเสียงโดยใช้ประเด็นเรื่องของการคุกคามจากเกาหลีเหนือ จากการที่ปีนี้เกาหลีเหนือได้ทดสอบขีปนาวุธและมีการทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ครั้งที่หกในเดือนกันยายน ทำให้เกิดกระแสความกังวลต่อเรื่องความมั่นคง Abe และพรรค LDP ใช้ประเด็น

⁷⁷ Abe Shinzo, "Press Conference by Prime Minister Shinzo Abe," news release, 1 July 2014, http://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201407/0701kaiken.html.

ของเกาหลีเหนือในการหาเสียงก่อนเลือกตั้ง ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อพวกเขาในการแข่งขันกับพรรคฝ่ายตรงข้ามในการหาเสียงในด้านความมั่นคงและนโยบายต่างประเทศ⁷⁸

จะเห็นได้ว่า Abe และ พรรค LDP มีแนวคิดร่วมกันต่อการมองเกาหลีเหนือเป็นภัยคุกคามและในทางการเมืองพวกเขาใช้ประเด็นเกาหลีเหนือทั้งเรื่องการลักพาตัวพลเมืองในอดีต โครงการนิวเคลียร์ ในการต่อยอดการหาเสียงเพื่อทำให้ประชาชนสนใจในประเด็นความมั่นคงนำไปสู่ความพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญด้านสิทธิการป้องกันตนเองร่วมกัน อีกทั้งนโยบายของ LDP เน้นเรื่องความมั่นคงและการเพิ่มศักยภาพทางกองกำลัง SDF มาจากความต้องการมีส่วนร่วมทางการทหารกับพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ และการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมของภูมิภาค เช่น การทหารของจีน การทดสอบขีปนาวุธและนิวเคลียร์ของเกาหลีเหนือ จึงทำให้พรรค LDP ต้องการขยายขอบเขตศักยภาพของกองกำลังให้มากขึ้น เพื่อสร้างความแข็งแกร่งทางกองกำลังของญี่ปุ่นเองให้ไม่ตกเป็นรองประเทศอื่น ดังนั้น ปัจจัยภายในอย่าง ทักษะของ Abe และการสนับสนุนแนวคิดฝ่ายขวาของพรรคอนุรักษ์นิยม LDP ตรงกับแนวคิดของ Neoclassical Realism ในเรื่องปัจจัยภายในส่งผลต่อการแสดงออกต่อต่างประเทศ การที่รัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องเน้นเรื่องความมั่นคง เนื่องมาจากแนวคิดอนุรักษ์นิยมของพรรค LDP ของรัฐบาลที่ต้องการเน้นยุทธศาสตร์ความมั่นคงเพื่อคานอำนาจต่อจีนและการทดสอบขีปนาวุธของเกาหลีเหนือ

4.2 กลุ่มภาคประชาสังคม

กลุ่มภาคประชาสังคมในประเทศมีบทบาทต่อประเด็นของเกาหลีเหนือเป็นอย่างมากที่ยังคงให้ความสนใจผลักดันเรื่องการแก้ไขการลักพาตัวให้ยังคงอยู่และได้รับความสนใจจากสังคม ซึ่งได้แก่ กลุ่มสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว Kazokukai กับ Sukukai และ กลุ่มสื่อมวลชน

⁷⁸ Robert J. Pekkanen Steven R.Reed Ethan Scheiner and Daniel M.Smith, *Japan Decides 2017* (Switzerland: Springer International, 2018), 321.

4.2.1 กลุ่มสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว *Kazokukai* กับ *Sukukai*

สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวประกอบด้วยญาติของผู้ถูกลักพาตัวเป็นหลัก ซึ่งพวกเขามีบทบาทสำคัญต่อนโยบายของญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือ การลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่นเป็นผลให้เกิดสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวขึ้นมา ได้แก่ *Kazokukai* (The Association of the Families of Victims Kidnapped by North Korea) และ *Sukukai* (The National Association for the Rescue of Japanese Kidnapped by North Korea) โดยก่อนหน้าการตั้งสมาคมเหล่านี้ ครอบครัวของผู้ถูกลักพาตัวไม่ค่อยได้รับความสนใจจากกระทรวงการต่างประเทศ และ นักการเมือง⁷⁹ แต่หลังจากที่มีการก่อตั้งสมาคมแล้วพวกเขามีบทบาทต่อการเมืองและนโยบายต่างประเทศ หากจะกล่าวถึงตัวแทนของประเด็นการลักพาตัวนั้น คือ Yokota Megumi เป็นบุคคลที่มีอายุน้อยที่สุดในบรรดาผู้ที่ถูกลักพาตัวไปที่สามารถสืบหาได้ ขณะที่เธอหายไปเธอยังมีอายุ 13 ปี และเธอกลายเป็นจุดเริ่มต้นของประเด็นการลักพาตัวที่โด่งดังใน ค.ศ. 2002 ครอบครัวของ Megumi มีบทบาทอย่างมากในการขับเคลื่อนประเด็นการลักพาตัว ครอบครัวของ Megumi ได้ก่อตั้งสมาคม *Kazokukai* ขึ้นมา เพื่อเฝ้าระวังการลักพาตัวในญี่ปุ่นผ่านแคมเปญต่างๆ และมีจุดประสงค์ต้องการผลักดันประเด็นการลักพาตัวไปสู่ นักการเมือง หลังจากก่อตั้งสมาคม *Kazokukai* แล้ว ครอบครัวของสมาชิก *Kazokukai* ได้รับความสนใจ จากการเชิญครอบครัวของ Megumi ไปให้ข้อมูลเรื่องการลักพาตัวในสภาใน ค.ศ. 1997⁸⁰ ประเด็นลักพาตัวนั้นเป็นเรื่องอ่อนไหวอยู่แล้ว แต่ที่สะเทือนใจคือการลักพาตัวพลเมืองชาติอื่นไปอยู่ประเทศตนและกักตัวพวกเขาไว้ ฝ่ายญี่ปุ่นเชื่อว่ายังมีอีกหลายคนที่ไม่ได้ถูกเปิดเผยชื่อจากเกาหลีเหนือ ซึ่งไม่ทราบชะตากรรมของพวกเขาว่าเป็นอย่างไร และเมื่อมีสมาคมที่มาจากครอบครัวผู้ถูกลักพาตัว และฝ่ายรัฐบาลของญี่ปุ่นร่วมมือกันทำให้เรื่องนี้กลายเป็นเรื่องระดับประเทศ ทำให้นำไปสู่เรื่องระดับ

⁷⁹ Hanssen, "Changes in Japanese attitudes toward North Korea since "9/17"," 44.

⁸⁰ Ibid.

การทูต กลายเป็นเงื่อนไขสำคัญในการต่อรองกับเกาหลีเหนือต่อการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูต แต่กว่าที่สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวเหล่านี้จะได้รับการยอมรับ พวกเขาใช้วิธีการเผยแพร่เรื่องการลักพาตัวให้อยู่ในกระแสของสื่อและได้รับความสนใจจากรัฐบาลไม่หายไป ดังนี้

1. การใช้วิธีการประชาสัมพันธ์เรื่องการลักพาตัวเพื่อกระจายข่าวสาร

ในอดีตเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นลงเรือไปเกาหลีเหนือดูเหมือนจะเป็นไปไม่ได้ ความอู้อ้อ และการคัดเลือกรหัสชาตียังไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ เมื่อไปแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้อง จึงไม่ได้รับความสนใจในช่วงทศวรรษ 1990 ญาติผู้ถูกลักพาตัวไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะให้เจ้าหน้าที่หลายฝ่ายเชื่อถือ เนื่องจากเกาหลีเหนือลักพาตัวผู้เสียหายและพาไปที่เกาหลีเหนือ จึงไร้ร่องรอยที่จะสืบหาพวกเขา การค้นหาหรือช่วยเหลือพวกเขาต้องใช้ผู้ที่มีอำนาจเหนือกว่านั้นคือรัฐบาล สมาคมจึงต้องการผลักดันเรื่องนี้ไปสู่นโยบายการเมือง ครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวจึงก่อตั้งสมาคมขึ้น และใช้วิธีการเผยแพร่เรื่องการลักพาตัว โดยแจกใบปลิว การให้ข้อมูล เป็นต้น ในอดีตมารดาของหนึ่งในผู้ถูกลักพาตัวได้ไปยืนกลางสี่แยก Sukiyabashi ซึ่งเป็นย่านที่มีผู้คนเดินขวักไขว่ ประมาณหนึ่งชั่วโมงเพื่อประชาสัมพันธ์เรื่องการลักพาตัว และรวบรวมลายเซ็นของผู้คนในการเรียกร้องให้รัฐบาลช่วยเหลือ⁸¹ เพื่อต้องการให้เรื่องราวนี้เป็นที่รับรู้ในวงกว้างและทำให้ประชาชนตั้งข้อสงสัย นำไปสู่การผลักดันต่อประเด็นการเมือง ทำให้นักการเมืองยื่นมือเข้ามาช่วยค้นหา อีกทั้งมีผู้คนสนใจและได้บริจาคเงินเพื่อช่วยดำเนินงานสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว กิจกรรมการขอรายชื่อนั้นเป็นเครื่องยืนยันที่สำคัญว่ามีประชาชนจำนวนมากที่ต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือสมาคมและนำตัวผู้ที่ถูกลักพาตัวกลับมา โดยใน ค.ศ. 2019 สมาคมได้ส่งมอบการลงชื่อสนับสนุนการแก้ไขการลักพาตัว จำนวน 13 ล้านชื่อแก่

⁸¹ Samuels, "Kidnapping Politics in East Asia," 368.

รัฐบาล⁸² ทำให้เห็นว่าความพยายามการใช้การประชาสัมพันธ์ส่งผลให้เกิดการลงชื่อจากประชาชนที่จะส่งเสียงไปยังรัฐบาลได้อีกทาง และทำให้ผู้คนในปัจจุบันยังรับรู้เรื่องประเด็นของการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น

2. การใช้สื่อสาธารณะเป็นเครื่องมือในการกดดันรัฐบาล

ในการออกมากดดันรัฐบาลให้แก้ไขปัญหารื่องการลักพาตัวจำเป็นต้องใช้การสื่อสารเพื่อช่วยในการในการแพร่กระจาย โดยก่อนจะเกิดเหตุการณ์ ค.ศ. 2002 ที่เกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัวนั้น ทางสมาคม *Kazokukai* กับ *Sukukai* ไม่ได้รับความสนใจจากสื่อมากนัก แต่หลังจากเหตุการณ์ ค.ศ. 2002 สื่อหลายสำนักได้ให้ความสนใจต่อคำสัมภาษณ์ของสมาคม ประเด็นของ Megumi ได้ดึงเอาความสะเทือนใจของประชาชนให้ติดตามสืบหาการลักพาตัวจากสื่อมากขึ้น โดยสื่อเริ่มรุมล้อมสมาคม *Kazokukai* จากเหตุการณ์นี้ และสื่อมักจะถามถึงความเห็นของสมาคมทั้งสองเกี่ยวกับประเด็นเกาหลีเหนือแม้ไม่เกี่ยวกับการลักพาตัว⁸³ คำสัมภาษณ์ใดๆ ของญาติผู้ถูกลักพาตัวส่งผลต่อรัฐบาลด้วยเช่นกัน การแสดงความรู้สึกผิดหวัง ความไม่พอใจผ่านสื่อ มีผลต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ในกรณีของ ค.ศ. 2018-2019 นับตั้งแต่ที่ Trump ตกลงพบกับ Kim ปลายเดือนมีนาคม ค.ศ.2018 ฝ่ายตัวแทนสมาคมได้ส่งคำร้องต่อนายกรัฐมนตรี Abe เพื่อขอให้ Trump ช่วยผลักดันเรื่องการลักพาตัว แต่ Yokota Sakie มารดาของ Megumi ให้สัมภาษณ์ถึงความสงสัยต่อพฤติกรรมเกาหลีเหนือที่เป็นฝ่ายริเริ่มการพบกับสหรัฐฯ เอง ซึ่งแตกต่างกว่าทุกครั้ง และเธอกำลังสังเกตการณ์ด้วยความสงสัย เนื่องจากฝ่ายญี่ปุ่นมักถูกหักหลังจากเกาหลีเหนือ⁸⁴ ซึ่งความสงสัยนี้ยังตรงกันกับ Abe ในเรื่องของความไม่เชื่อใจที่เกาหลีเหนือจริงใจต่อการพบกับสหรัฐฯ ในเดือน

⁸² Jiji, "Kin of Japanese abductees held in North Korea seek swift return of their loved ones."

⁸³ Hanssen, "Changes in Japanese attitudes toward North Korea since '9/17'," 45.

⁸⁴ Osaki, "Japanese families tell Abe they want Trump to go to bat for abductees."

กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2019 เมื่อยังไม่มีหวังที่ญี่ปุ่นจะได้เจรจากับเกาหลีเหนือ ฝ่ายสมาคม Kazokukai ได้ใช้วิธีการส่งสารถึง Kim ซึ่งเป็นครั้งแรก พวกเขาส่งสารไปว่า “พวกเราไม่ต้องการจัดการเจรจาทางการทูตระหว่างญี่ปุ่นและเกาหลีเหนือ พวกเราเพียงต้องการใช้ชีวิตอยู่กับเหยื่อที่ถูกลักพาตัวไปเงียบๆเท่านั้น” เดือนพฤษภาคม น้องชายของ Megumi ได้ให้สัมภาษณ์หลังจากพบกับ Trump ที่เดินทางมาเยือนญี่ปุ่น โดยบอกว่า “เขาเตือนผู้นำสหรัฐฯ ไม่ให้หลงเชื่อในความพยายามลดเงื่อนไขของเกาหลีเหนือเพื่อที่จะเปิดเผยเรื่องการลักพาตัว ด้วยการส่งชิ้นส่วนหรือถ้ากระดุกของผู้ที่ถูกลักพาตัวกลับมา”⁸⁵ ความไม่ไว้วางใจและความสงสัยต่อเกาหลีเหนือยังคงอยู่ในจิตใจของญาติผู้ถูกลักพาตัว และการถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของพวกเขาผ่านทางสื่อ

3. การมีส่วนร่วมทางการเมืองกับรัฐบาลญี่ปุ่น

จากเหตุการณ์ ค.ศ. 2002 ทำให้ญาติของผู้ถูกลักพาตัวได้รับความสนใจจากสื่อเป็นอย่างมาก และยังเป็นที่ต้องการของนักการเมืองอีกด้วย เนื่องจากเหตุการณ์ก่อน ค.ศ. 2002 มีนักการเมืองและเจ้าหน้าที่บางคนไม่เชื่อและไม่ให้ความสนใจต่อกลุ่มสมาคม ในช่วง ค.ศ.1994 ครอบครัวของ Arimoto Keiko ที่ถูกลักพาตัวได้ไปพบนักการเมืองและเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น เพื่อแจ้งว่าพวกเขาสงสัยเรื่องการหายไปของลูกสาวเกี่ยวข้องกับการลักพาตัว ฝ่ายกระทรวงการต่างประเทศส่งเจ้าหน้าที่ที่มีตำแหน่งต่ำที่สุดมาพบพวกเขา⁸⁶ เป็นการแสดงถึงความไม่ใส่ใจต่อการช่วยเหลือเรื่องลักพาตัว การก่อตั้งสมาคมใน ค.ศ. 1997 จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่ทำให้นักการเมืองหันมาสนใจพวกเขา แม้ยังมีคนที่ไม่เชื่อและไม่สนใจช่วยเหลือก็ตาม หลังเหตุการณ์ ค.ศ. 2002 ส่งผลให้บุคคลที่เคยสนับสนุนฝ่ายเกาหลีเหนือ และมีอคติต่อญาติผู้ถูกลักพาตัวได้รับการต่อต้านจากประชาชนหลังจากที่เกาหลีเหนือออกมายอมรับเรื่องการลักพาตัว คนที่เคยไม่เชื่อและไม่สนใจ

⁸⁵ Osaki, "Trump pledges to help bring home Japanese citizens abducted by North Korea."

⁸⁶ Hanssen, "Changes in Japanese attitudes toward North Korea since "9/17"," 44.

ช่วยเหลือถูกระแสบังคมออกมาต่อต้านไปจนถึงการข่มขู่ เช่น การส่งจดหมายข่มขู่ ไปจนถึงการทำลายข้าวของ เมื่อเรื่องราวของการลักพาตัวเป็นจริงตามที่ *Kazokukai* และ *Sukukai* เคยให้ข้อมูลเอาไว้ รัฐบาลจึงต้องสนับสนุนและรับฟังข้อมูลจากญาติผู้ถูกลักพาตัวมากขึ้น เกิดสมาคม *Rachi Giren 2* ที่มาจากนักการเมืองเพื่อสนับสนุนการผลักดันประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกลักพาตัว บทบาทของสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวมีอิทธิพลต่อรัฐบาลมากขึ้น ในช่วง ค.ศ. 2006 ที่ฝ่ายญี่ปุ่นนำโดยนายกรัฐมนตรี Abe ได้ประกาศคว่ำบาตรต่อเกาหลีเหนือเพื่อกดดันเรื่องการลักพาตัวและการทดสอบนิวเคลียร์ ซึ่งตรงกับความต้องการของ *Kazokukai* และ *Sukukai* โดยพวกเขามองว่าการคว่ำบาตรเกาหลีเหนือจะเป็นการกดดันให้ปล่อยผู้ที่ถูกลักพาตัวไปกลับมา⁸⁷ พวกเขายังถูกรับเชิญให้เข้าร่วมฟังนโยบายเกี่ยวกับเกาหลีเหนืออีกด้วย การอยู่ในความสำคัญของรัฐบาลญี่ปุ่นถือเป็นจุดประสงค์อย่างหนึ่งของสมาคม เนื่องจากพวกเขาต้องการผลักดันเรื่องนี้ไปสู่นโยบายต่างประเทศ และไม่ต้องทำให้เรื่องนี้โดนลดความสำคัญไป จะเห็นได้ว่าในค.ศ.2017 เมื่อ Trump มาเยือนญี่ปุ่นเป็นครั้งแรกในฐานะประธานาธิบดี Abe ได้ให้ Trump พบกับญาติผู้ถูกลักพาตัว ทำให้เห็นว่าการประณามการลักพาตัวเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายต่างประเทศญี่ปุ่นไปแล้ว และในช่วง ค.ศ. 2018 - 2019 ญาติผู้ถูกลักพาตัวมีโอกาสได้พบกับ Trump หลายครั้งซึ่งเหมือนกับเป็นการกดดันให้ทั้งรัฐบาลญี่ปุ่นและสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการแก้ไขเรื่องนี้ การที่ญาติผู้ถูกลักพาตัวแสดงออกถึงความสงสัยในพฤติกรรมเกาหลีเหนือและความไม่ไว้วางใจ พวกเขาสามารถที่ส่งสารตรงถึงผู้นำได้ ส่งผลให้ Abe ต้องกดดันและใช้ความพยายามมากขึ้นในการเข้าถึงเกาหลีเหนือ

จากยุทธศาสตร์ของสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวทำให้ส่งผลต่อนโยบายต่างประเทศของญี่ปุ่น ความพยายามและวิธีการต่างๆ ของพวกเขาในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ประณามการลักพาตัว

⁸⁷ Hanssen, "Changes in Japanese attitudes toward North Korea since "9/17"," 53.

กลายเป็นนโยบายต่างประเทศต่อเกาหลีเหนือ เป็นหน้าที่สำคัญที่ผู้นำทุกสมัยจะต้องแก้ไข ในเหตุการณ์ ค.ศ. 2018 -2019 การประชาสัมพันธ์ การกดดันผ่านสื่อสาธารณะ และ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของรัฐบาลญี่ปุ่น ทำให้พวกเขาสามารถกดดันหรือขอร้องให้รัฐบาลขอความช่วยเหลือจากสหรัฐฯ ได้ อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์ที่เขาพบเจอกับสิ่งที่เกาหลีเหนือทำในอดีตยังเป็นบทเรียนให้พวกเขาไม่ไว้วางใจต่อพฤติกรรมและการกระทำต่อเกาหลีเหนือ

4.2.2 สื่อมวลชนญี่ปุ่น

ในช่วงก่อน ค.ศ. 2002 สื่อไม่ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นการลักพาตัวมากนัก แต่หลังจากที่เกาหลีเหนือยอมรับเรื่องลักพาตัวชาวญี่ปุ่นไป พวกเขาหันมาสนใจสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว มีการลงบทความของพวกเขาเกือบทุกวัน อีกทั้งกระตุ้นเรื่องการเจาะลึกถึงสิ่งที่เป็อุปสรรคของการสืบค้นเรื่องลักพาตัว สื่อต่างๆ มีการขุดคุ้ยหานักการเมือง นักวิชาการ และคนที่เข้าข้างเกาหลีเหนือ เพื่อนำมาแฉและระบุว่าพวกเขาคือตัวขัดขวางช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว และสื่อต่างๆ ประณามผู้ที่เห็นใจเกาหลีเหนือและเพิกเฉยต่อประเด็นการลักพาตัว การเล่นประเด็นความน่าสงสาร ความเศร้าโศกของครอบครัวผู้ถูกลักพาตัว ทำให้ได้รับความสนใจจากผู้คนมากมาย ผลของสื่อทำให้เกิดแรงประณามจากผู้คน นักการเมืองหลายคนถูกข่มขู่ คุกคาม และฝั่งครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวใช้ประโยชน์จากการแข่งขันทำข่าวของสื่อเพื่อให้มีการเผยแพร่เรื่องการลักพาตัวออกไปอย่างกว้างขวางตามความตั้งใจของครอบครัว⁸⁸ ทำให้เห็นว่าสื่อมีบทบาทกำหนดทิศทางของสังคมในการตอบสนองต่อประเด็นต่างๆ อย่างกรณีการลักพาตัวพลเมืองญี่ปุ่น เมื่อถึง ค.ศ. 2006 ภายใต้การสนับสนุนของรัฐบาล Abe ได้ใช้ประเด็นการลักพาตัวร่วมกับการเมือง ผลักดันให้เป็นนโยบายของชาติ ประชาชนรับรู้ถึงเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น รู้เรื่องประเด็นของ Yokota Megumi ในช่วงนั้นช่อง NHK ได้อุทิศเวลาของช่องถึง

⁸⁸ Celest Arrington, "The Abductions Issue in Japan and South Korea: Ten Years after Pyongyang's Admission " *International Journal of Korean Studies* 12, no. 1 (2013): 112.

หนึ่งในสามออกอากาศรายการที่เกี่ยวข้องกับเกาหลีเหนือประมาณ 2,000 รายการ ทำให้คนเห็นใจ และสะท้อนใจต่อญาติและผู้ที่ถูกลักพาตัว เกิดความเกลียดชังประเทศเกาหลีเหนือมากขึ้น นอกจากนี้บทบาทของสื่อยังทำให้ประเด็นการลักพาตัวยังคงอยู่ในกระแสข่าวและนโยบายของรัฐบาล ใน ค.ศ. 2012 มีการทำสำรวจเรื่องความตระหนักต่อประเด็นการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นว่ายังสำคัญอยู่หรือไม่ ซึ่งมีชาวญี่ปุ่นจำนวนมากตระหนักต่อประเด็นการลักพาตัว โดยผู้ที่ทำสำรวจจำนวน 99.3% กล่าวว่าพวกเขาารู้เรื่องการลักพาตัวจากสื่อ โดยการชมจากโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ที่ให้ข้อมูลการลักพาตัว⁸⁹ ทำให้เห็นว่าสื่อเป็นตัวขับเคลื่อนต่อการประเด็นการลักพาตัว ต้องการให้ประชาชนมีอารมณ์ร่วมกัน เพื่อผลักดันนโยบายการจัดการปัญหาการลักพาตัวไปสู่นโยบายระดับประเทศ

นอกจากนี้ สื่อยังคงติดตามเรื่องการทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ ชีปนาวุธของเกาหลีเหนืออีกด้วย โดยเฉพาะในช่วงที่ Kim Jong Un ขึ้นมาเป็นผู้ผู้นำ มีการทดสอบชีปนาวุธหลายครั้ง ส่งผลต่อความปลอดภัยของประชาชน จึงทำให้สาธารณชนหันไปสนใจประเด็นของการถูกคุกคามเรื่องอาวุธจากเกาหลีเหนือมากขึ้น ยิ่งทำให้รัฐบาลของ Abe พยายามที่จะเพิ่มความแข็งแกร่งของกำลังป้องกันตนเอง และเมื่อ Kim อยากร่วมกับ Trump ค.ศ. 2018 สื่อให้ความสนใจและประชาชนหันกลับมาสนใจเรื่องการแก้ปัญหาการลักพาตัวชาวญี่ปุ่น เพิ่มความกดดันให้รัฐบาลที่ต้องนำเรื่องนี้กลับมาคุยกับเกาหลีเหนือให้ได้ ท่ามกลางความสนใจจากประชาชน แรงกดดันจากสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว และสื่อมวลชนที่ติดตามอย่างใกล้ชิด

สรุป

⁸⁹ Anthony Difilippo, "Still at Odds: The Japanese Abduction Issue and North Korea's Circumvention," *UNISCI*, no. 32 (2013): 157.

การที่รัฐบาลญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือมีส่วนสำคัญจากปัจจัยภายในประเทศนั้น คือ ทิศนะเป้าหมายทางการเมืองของผู้นำที่มีทั้งประสบการณ์และแนวทางอนุรักษ์นิยมของพรรค รัฐบาล ที่เน้นความมั่นคงทางการทหาร การเสริมสร้างศักยภาพให้ญี่ปุ่นมีความแข็งแกร่ง เพื่อคานอำนาจต่อประเทศที่ตนเองมองเป็นภัยคุกคาม พฤติกรรมของเกาหลีเหนือที่ผ่านมาทำให้ญี่ปุ่นมองเป็น ภัยคุกคามและไม่ไว้วางใจต่อท่าทีของเกาหลีเหนือในเรื่องการจัดการปัญหาการลักพาตัว รัฐบาลของ Abe ดำเนินนโยบายแข็งกร้าวกับเกาหลีเหนือมาโดยตลอด การเน้นยุทธศาสตร์ความมั่นคงร่วมกันกับ สหรัฐฯ ยังสร้างความอุ่นใจต่อรัฐบาลเอง หากมีการคุกคามด้วยอาวุธของเกาหลีเหนือ อีกทั้งยังใช้ เกาหลีเหนือเป็นประเด็นในการหาเสียงสนับสนุนเพื่อลดข้อจำกัดของการใช้กองกำลัง แต่หากยังมีภาค ประชาสังคมที่มีกลุ่มสมาคม Kazokukai กับ Sukukai และ สื่อมวลชนญี่ปุ่น เป็นตัวผลักดันนโยบาย ของญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือมายาวนาน และยังทำให้เรื่องการลักพาตัวยังคงอยู่ในกระแสสังคมที่ยังเป็น ประเด็นที่ต้องแก้ไขให้เสร็จสิ้น จึงทำให้ญี่ปุ่นระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือในเรื่องการจัดการการลักพา ตัวพลเมืองญี่ปุ่น

ดังนั้น ทิศนะของผู้นำร่วมกับแนวคิดอนุรักษ์นิยมที่ต้องการเน้นยุทธศาสตร์ความมั่นคง การทหาร และบทบาทของภาคประชาสังคมจากกลุ่มสมาคม Kazokukai กับ Sukukai และ สื่อมวลชนญี่ปุ่น คือตัวแปรภายในที่มีผลต่อการแสดงออกของรัฐบาลญี่ปุ่นต่อการต่างประเทศ ใน ประเด็นเรื่องการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นต่อเกาหลีเหนือ

บทที่ 5 สรุป

ปัญหาการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นเกิดขึ้นในช่วงสงครามเย็น เนื่องจากความต้องการทำลายและต้องการสร้างความไม่สงบแก่รัฐบาลเกาหลีใต้ เป็นผลให้ต้องใช้ชาวญี่ปุ่นในการสอนภาษาเพื่อฝึกฝนสายลับเกาหลีเหนือแทรกซึมเข้าไปในเกาหลีใต้เพื่อก่อการร้าย ส่งผลต่อฝันร้ายของครอบครัวผู้ที่ถูกลักพาตัวและทำให้พวกเขาต้องออกมาเรียกร้องให้รัฐบาลญี่ปุ่นจัดการปัญหานี้และนำตัวคนที่พวกเขารักกลับมา รัฐบาลญี่ปุ่นใช้นโยบายการเปิดความสัมพันธ์ทางการทูตในการต่อรองให้ฝ่ายเกาหลีเหนือเปิดเผยถึงข้อมูลชาวญี่ปุ่นในเกาหลีเหนือ โดยในเริ่มแรกทศวรรษ 1990 รัฐบาลญี่ปุ่นใช้นโยบายอ่อนต่อเกาหลีเหนือ ยอมต่อการเรียกร้องของฝ่ายเกาหลีเหนือ จนทำให้เกิดความไม่พอใจของนักการเมืองที่กำลังช่วยเหลือครอบครัวผู้ถูกลักพาตัว นั่นคือ Abe Shinzo เมื่อเขาได้มีโอกาสติดตามนายกรัฐมนตรี Koizumi Junichiro ไปกรุง Pyongyang ค.ศ. 2002 และพบว่าเกาหลีเหนือยอมรับเรื่องการลักพาตัวทั้งที่ปฏิเสธมาตลอดก่อนหน้านี้ และการพิสูจน์เจ้ากระดูกของ Yokota Megumi ทำให้ Abe Shinzo ไม่เชื่อมั่นต่อเกาหลีเหนือและต้องการใช้นโยบายที่แข็งกร้าวต่อเกาหลีเหนือ เมื่อเขาได้เป็นนายกรัฐมนตรีใน ค.ศ. 2006 ท่ามกลางกระแสต่อต้านเกาหลีเหนือ จึงประกาศคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจต่อเกาหลีเหนือ และผลักดันประเด็นการลักพาตัวให้เป็นเรื่องสำคัญระดับชาติ

เมื่อ Abe ได้เข้ามารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง ตั้งแต่ ค.ศ. 2012 ขณะนั้นสภาพแวดล้อมของภูมิภาคเปลี่ยนแปลงไปเมื่อจีนเริ่มขยายอิทธิพลทางทหาร และผู้นำ Kim Jong Un ที่มาสืบอำนาจต่อบิดา ทำให้มีแนวคิดที่ต้องการทำให้ญี่ปุ่นกลับมามีบทบาทแข็งแกร่งอีกครั้ง Abe และ พรรค LDP จึงต้องการผลักดันยุทธศาสตร์ความมั่นคง นำไปสู่ความต้องการขยายศักยภาพด้านกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น ญี่ปุ่นต้องเผชิญ การทดสอบขีปนาวุธและการพัฒนาอาวุธนิวเคลียร์ของเกาหลี ซึ่งเป็นภัยใกล้อาณาเขตของญี่ปุ่น การดำเนินนโยบายแข็งกร้าวต่อเกาหลีเป็นทางเดียวที่ญี่ปุ่นตอบโต้ต่อเกาหลีเหนือได้ แม้ใน ค.ศ. 2014 มีความคืบหน้าของข้อตกลง Stockholm

Agreement แต่เกาหลีเหนือกลับไม่จริงจังต่อการแก้ไขเรื่องค้ำหาผู้ที่ถูกลักพาตัวไป กลายเป็นพฤติกรรมเดิมๆ ที่ฝ่ายญี่ปุ่นต้องเผชิญ

เมื่อมาถึงในค.ศ. 2018 -2019 ที่ญี่ปุ่นมีท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือ นั้น มาจากการที่ Abe เคยเผชิญเหตุการณ์ในอดีตทำให้ส่งผลต่อการแสดงออกว่าเขามีท่าทีระแวงระวังต่อพฤติกรรมเกาหลีเหนือในการเปลี่ยนท่าทีหันมาเจรจากับสหรัฐฯ Abe ยังคงยืนยันกรานให้กดดันคว่ำบาตรเกาหลีเหนือต่อไป และแนวคิดอนุรักษ์นิยมของพรรค LDP ที่ส่งเสริมเรื่องยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านกองกำลังญี่ปุ่น ต้องการขยายอิทธิพลของญี่ปุ่นในสภาวะแวดล้อมที่ญี่ปุ่นต้องเผชิญกับการคุกคามรอบทิศทางอย่างจีน และ เกาหลีเหนือ การพึ่งพิงสหรัฐฯ จึงเป็นเรื่องสำคัญ แต่การที่ฝ่ายสหรัฐฯ ให้ความสนใจต่อเกาหลีเหนือในครั้งนี้ ส่งผลต่อความมั่นคงของญี่ปุ่น เนื่องจาก Abe กังวลว่าญี่ปุ่นจะถูกลดบทบาทความสำคัญออกไปจากกลุ่มการเจรจากับเกาหลีเหนือ เกาหลีเหนืออาจจะมีพฤติกรรมคุกคามต่อญี่ปุ่น อีกทั้ง การเรียกร้องจากครอบครัวผู้ถูกลักพาตัวให้รัฐบาลญี่ปุ่นเร่งเจรจากับเกาหลีเหนือโดยขอให้สหรัฐฯ ช่วยเหลือนั้น ทำให้รัฐบาลต้องร้องขอกับสหรัฐฯ ให้ช่วยเหลือ แม้มีความระแวงก็ตาม สิ่งหนึ่งที่เห็นได้จากการลักพาตัวชาวญี่ปุ่นคือบทบาทของสมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัว และ สื่อมวลชน ที่ยังคงผลักดันประเด็นนี้ให้อยู่ในกระแส แม้จะยาวนานและเวลาค่อยๆ น้อยลง พวกเขายังต่อสู้เพื่อให้นำพาคคนที่เขารักกลับมา สมาคมช่วยเหลือผู้ถูกลักพาตัวยังคงใช้สื่อสาธารณะในการถ่ายทอดความรู้สึก ความคาดหวัง ความไม่ไว้วางใจต่อเกาหลีเหนือ อีกทั้งสื่อยังคงใช้ความน่าสงสารของประเด็นการลักพาตัวถ่ายทอดออกไปเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบ นำไปสู่การกดดันให้รัฐบาลแก้ไขปัญหา

จะเห็นได้ว่าสิ่งที่เป็นผลต่อการแสดงออกและท่าทีของญี่ปุ่นคือ ตัวของผู้นำและแนวคิดอนุรักษ์นิยมของพรรค LDP ที่มีแนวคิดต่อนโยบายที่แข็งกร้าว เน้นความมั่นคงทางกองกำลัง การ

พึงพาสหรัฐฯ ในด้านความร่วมมือทางการทหาร การพยายามสร้างภาพลักษณ์ให้ญี่ปุ่นดูแข็งแกร่ง เพื่อต่อกรต่อพฤติกรรมของเกาหลีเหนือ แม้พวกเขาต้องการเน้นความแข็งแกร่ง แต่บทบาทของภาคประชาสังคมในญี่ปุ่นได้แก่ สมาคม *Kazokukai* กับ *Sukukai* และ สื่อมวลชนญี่ปุ่น ที่ยังคงผลักดันให้แก้ไขปัญหาการลักพาตัวที่ค้างคา ซึ่งตรงกับกรอบแนวคิดของ Neoclassical Realism ที่ให้ความสำคัญกับปัจจัยภายในประเทศส่งผลต่อการแสดงออกของญี่ปุ่น การที่รัฐบาลของ Abe ต้องเน้นยุทธศาสตร์ความมั่นคง การขยายขอบเขตหน้าที่ของกองกำลัง SDF การสนับสนุนการคว่ำบาตรต่อเกาหลีเหนืออันเนื่องมาจากแนวคิดของเขาและการสนับสนุนของพรรค แต่บทบาทของสมาคม *Kazokukai* และ *Sukukai* ยังคงผลักดันให้แก้ไขเรื่องการลักพาตัว อีกทั้งสื่อญี่ปุ่นยังคงเล่นประเด็นข่าวการลักพาตัว เนื่องจากเป็นประเด็นที่สร้างความสะเทือนใจต่อประชาชน เมื่อรัฐบาล Abe เผชิญต่อสถานการณ์เช่นนี้ จึงเกิดความระแวงระวังต่อพฤติกรรมของเกาหลีเหนือ เมื่อเกาหลีเหนือมีท่าทีเข้าหาสหรัฐฯ แม้มีความหวังที่รัฐบาลของ Abe จะได้แก้ไขปัญหาการลักพาตัว แต่สุดท้ายเกาหลีเหนือไม่ได้จริงจังต่อการแก้ไขปัญหาการลักพาตัวตามที่เขาคาดการณ์ไว้ ดังนั้น ปัจจัยภายในประเทศดังกล่าวจึงเป็นสาเหตุที่ส่งผลต่อรัฐบาล Abe แสดงท่าทีระแวงระวังต่อเกาหลีเหนือในประเด็นการลักพาตัว ค.ศ. 2018 และ ค.ศ. 2019

บรรณานุกรม

- An, Tai Sung. "North Korea from Dictatorship to Dynasty." *Asian Affairs: An American Review* 4, no. 3 (1977): 172-83.
- Arrington, Celest. "The Abductions Issue in Japan and South Korea: Ten Years after Pyongyang's Admission ". *International Journal of Korean Studies* 12, no. 1 (2013).
- Bega, Mentor. "Neoclassical Realism: Its Promises and Limits as a Theory of Foreign Policy." *European Academic Research* 5, no. 1 (2017): 321.
- Blackwill, Rober D. *Trummp's Foreign Policies Are Better Than They Seem*. (Council on Foreign Relations: 2019).
- Brad Williams, Erik Moberand. "Explaining Divergent Responses to the North Korean Abductions Issue in Japan and South Korea." *The Journal of Asian Studies* 69, no. 2 (2010): 531.
- C., Kang David. *Nuclear Wmd Regimes in East Asia: Psi, Six-Party Talks, and the 1994 Agreed Framework*. Asian Designs: Governance in the Contemporary World Order. Edited by Saadia M. Pekkanen. London: Cornell University Press, 2016.
- Cha, Victor D. "Japan-Korea Relations: Mr.Koizumi Goes to Pyongyang ". *Comparative Connectiions A Triannual E-Journal of Bilateral Relations in The Indo-Pactific* 3, no. 2 (2002): 4.
- "Commission of Inquiry on Human Rights in the Democratic People's Republic of Korea." United Nations, 2013, accessed 15 July, 2021, <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/hrc/coidprk/pages/commissioninquiryonhrindprk.aspx>.
- Difilippo, Anthony. "Still at Odds: The Japanese Abduction Issue and North Korea's Circumvention." *UNISCI*, no. 32 (2013).
- Dudden, Alexis. *Trouble Apologies among Japan, Korea and the United States*. Apologies All Around. New York: Columbia University Press, 2008.
- Easley, Leif-Eric. "From Strategic Patience to Strategic Uncertainty: Trump, North Korea and South Korea's New President." *World Affairs* 180, no. 2 (2017).
- "Ahead of Trump-Kim Summit, Japanese Abductees' Families Push Us to Help Secure Their Release." 2018, accessed 15 May, 2021, <https://abcnews.go.com/Politics/ahead-trump-kim-summit-japanese-abductees-families-push/story?id=54991095>.
- Ford, Glyn. *Talking to North Korea*. Conclusion after Singapore. London: Pluto Press, 2018.
- Fouse, David. "Japan's Post-Cold War North Korea Policy: Hedging toward Autonomy?". *Asian Affairs: An American Review* 31, no. 2 (2004): 102-20.
- Funabashi, Yoichi. *The Penninsula Question : A Chronicle of the Second Korean Nuclear Crisis*. Prime Minister Koizumi's Visit to Nort Korea. Brookings Institution Press, 2007.
- Go Myong-Hyun, Ben Forney. "Kidnapping as Foreign Policy: North Korea's History of State Sponsored Abductions." 11 Apr 2018The Asan Institue for Policy Studies, 18 Mar 2021 2018. Foreign Policy. <http://en.asaninst.org/contents/kidnapping-as-foreign-policy-north-koreas-history-of-state-sponsored-abductions/>.
- Hagstrom, Linus, and Ulv Hanssen. "The North Korean Abduction Issue: Emotions, Securitisation and the Reconstruction of Japanese Identity from 'Agressor' to 'Victim' and from 'Pacifist' to 'Normal'." *The Pacific Review* 28, no. 1 (2014).
- Hanssen, Ulv Are Rynning. "Changes in Japanese Attitudes toward North Korea since "9/17"." Master, University of Oslo, 2011.
- Hiraiwa, Shunji. "Japan's Policy on North Korea : Four Motives and Three Factors." *Journal of Contemporary East Asian Studies* 9, no. 1 (2020).

- Hughes, Christopher W. "Japan's Strategic Trajectory and Collective Self-Defense: Essential Continuity or Radical Shift?". *The Journal of Japanese Studies* 43, no. 1 (2017): 93-126.
- . "The Political Economy of Japanese Sanctions Towards North Korea: Domestic Coalitions and International Systemic Pressures.". *Pacific Affairs* 79, no. 3 (2006): 455-81.
- Initiative, Nuclear Threat. "Overview of North Korea." 2020. <https://www.nti.org/learn/countries/north-korea/>.
- "Abductions of Japanese Citizens by North Korea." Updated 28 December 2018, 2018, accessed 6 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/a_o/na/kp/page1we_000069.html.
- "Japan-U.S. Summit Meeting." Japan-United States of American Relations, 2018, accessed 15 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/na/na1/us/page3e_000845.html.
- "Japan-U.S. Summit Telephone Talk." Japna-United States of America Relations 2018, accessed 16 May, 2021, https://www.mofa.go.jp/na/na1/us/page4e_000872.html.
- Japan, Ministry of Foreign Affairs of. "Prime Minister Koizumi Visited North Korea." news release, September, 17 2002, 2002, https://www.mofa.go.jp/region/asia-paci/n_korea/pmv0209/index.html.
- "Kin of Japanese Abductees Held in North Korea Seek Swift Return of Their Loved Ones." The Japan Times, 2019, accessed 15 Jun, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/05/20/national/kin-abductees-held-north-korea-seek-early-return-loved-ones/>.
- "Japan Says North Korea Still Poses Dire Security Threat." 2018, accessed 16 May, 2021, <https://www.reuters.com/article/us-japan-defence-northkorea-idUSKCN1LD04D>.
- Kim, Hong Nack. *East-West Center Working Papers*. The Koizumi Government and the Politics of Normalizing Japanese-North Korean Relations Hawaii: East-West Center, 2006.
- "Japan and North Korea: Summitry, Missile Fears, and Abductions." 2019, accessed 21 May, 2021, <https://www.csis.org/analysis/japan-and-north-korea-summitry-missile-fears-and-abductions>.
- Kollner, Patrick. "The Denuclearisation of North Korea : From Maximum Demands to Arms Control." *Giga Focus* 2 (2019).
- "In First Message to Kim, Abductees' Kin Vow Not to Oppose Normalizing North Korea Ties If Victims Returned." The Japan times, 2019, accessed 15 June, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/02/18/national/politics-diplomacy/message-kim-families-say-wont-oppose-normalization-japan-north-korea-ties-abductees-returned/>.
- Landau, Emily B., and Shimon Stein. "The Second Trump-Kim Summit : Outcome and Future Directions." *INSS Insight* 1146 (10 Mar 2019).
- Lies, Elaine. "Japanese Mother Tells of Heartbreak Years after North Korea Abducted 13-Year-Old Daughter." *Reuters*, 29 August 2013. <https://www.reuters.com/article/us-korea-north-japan-idUSBRE97S09D20130829>.
- M.Smith, Robert J. Pekkanen Steven R.Reed Ethan Scheiner and Daniel. *Japan Decides 2017*. Switzerland: Springer International, 2018.
- Maslow, Sebastian. "A Blueprint for a Strong Japan? Abe Shinzō and Japan's Evolving Security System." *Asian Survey* 55, no. 4 (2015): 739-65. University of California Press.

- . "Yet Another Lost Decade? Whither Japan's North Korea Policy under Abe Shinzo." *The Asia-Pacific Journal* 11, no. 15 (2013). <https://apjif.org/-Sebastian-Maslow/3928/article.pdf>.
- McCormack, Gavan. *Japan and North Korea: The Long and Twisted Path Towards Normalcy*. Washington: US-Korea Institute at SAIS, 2008.
- . *The State of the Japanese State: Contested Identity, Direction and Role*. The Improbable Package. Folkestone: Renaissance Books, 2018.
- Nakatsuji, Keiji. "Prime Minister in Command: Koizumi and Abduction Question Revisited." *Ritsumeikan Kokusai Kenkyu* 21, no. 3 (2009): 207.
- Nobuhiro, Kurumi Mori and Emi. "For Abe, Japanese Abductees Bigger Issue Than Missiles in Trump-Kim Summit." *Politics, Japan Times*, June 7 2018. <https://www.japantimes.co.jp/news/2018/06/07/national/politics-diplomacy/abe-japanese-abductees-bigger-issue-missiles-trump-kim-summit/>.
- Noland, Marcus, Sherman Robinson, and Tao Wang. "Famine in North Korea : Causes and Cures." *Economic Development and Culture Change* 49, no. 4 (2001): 741-67.
- "Japanese Families Tell Abe They Want Trump to Go to Bat for Abductees." *The Japan Times*, 2018, accessed 23 May, 2021, <https://www.japantimes.co.jp/news/2018/03/30/national/families-demand-abe-keep-abduction-issue-spotlight-trump-kim-jong-un-denuclearization-talks/>.
- Osaki, Tomohiro. "Trump Pledges to Help Bring Home Japanese Citizens Abducted by North Korea." *The Japan Times* (Tokyo), 2019. <https://www.japantimes.co.jp/news/2019/05/27/national/politics-diplomacy/trump-pledges-help-bring-home-japanese-citizens-abducted-north-korea/>.
- "Trump Warns North Korea Threats 'Will Be Met with Fire and Fury'." 2017, accessed 13 Jun, 2021, <https://www.cnbc.com/2017/08/08/trump-warns-north-korea-threats-will-be-met-with-fire-and-fury.html>.
- "After Kim-Xi Meeting, Abe Eager to Advance Japan's Interests." 2018, accessed 15 May, 2021, <https://www.dw.com/en/after-kim-xi-meeting-abe-eager-to-advance-japans-interests/a-43181708>.
- Sakaki, Alexandra. *Japan's Security Policy: A Shift in Direction under Abe?* Stiftung Wissenschaft und Politik German Institute for International and Security Affairs (Germany: 2015).
- Samuels, Richard J. "Kidnapping Politics in East Asia." *Journal of East Asian Studies* 10 (2010): 363-95.
- Shinzo, Abe. "Press Conference by Prime Minister Shinzo Abe." news release, 1 July 2014, http://japan.kantei.go.jp/96_abe/statement/201407/0701kaiken.html.
- staff, Guardian. "'A Rogue' and a 'Dotard' : Kim Jong-Un's Statement on Trump in Full " *The Guardian*, 22 Sep 2017. <https://www.theguardian.com/world/2017/sep/22/a-rogue-and-a-gangster-kim-jong-uns-statement-on-trump-in-full>.
- Steven E. Lobell, Norrin M. Ripsman, Jeffrey W. Taliaferro. *Neoclassic Realism, the State and Foreign Policy*. Cambridge: Cambridge University Press, 2009.
- Zakowski, Karol, Beata Bochorodycz, and Marcin Socha. *Japan's Foreign Policy Making: Central Government Reforms, Decision-Making Processes and Diplomacy*. Prime Minister Koizumi's Policy Towards North Korea. Switzerland: Springer, 2018.

บรรณานุกรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ธนิดา ปะวะโซ
วัน เดือน ปี เกิด	20 กันยายน 2531
สถานที่เกิด	กรุงเทพฯ
ที่อยู่ปัจจุบัน	99/386 คอนโด เดอะแคปปิตอล ถนนดินแดง แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY